

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186126763

S. Maria Bistricensis in Regno Croatiæ.
Kauperz sc.

KINCH OSZEBUINI
SZLAVNOGA ORSZAGA HORVATCZKOGA

To jeſzt:

Chudnovita pripechenya, y oſzebuine Miloſche,

KOTERE PRI CHUDNOVITOM KIPU

MARIE
BISZTRICHKE

Viſſe vre let ſze ſzkaſuju, z-kratkum od Kipa ovoga Hiſtorium, y haſznovitem navukom, poboſnem

PUTNIKOM MARIANSZKEM

Na vekſſe nyihovo razveſzelenye, po nevrednom negda Meſzta ovoga Kapellanu

PETRU BERKE

Na pervo poſztavlene.

Græcii, typis Hæredum Widmanſtadii. 1775.

Priſztupemo anda z-uffanyem k-Tronuſſu Miloſcbe, da miloſzerdnoſzt zadobimo, y miloſcbu naidemo vu vremenu potrebocbe. Hebr. 4. v. 16.

Ako ſzercze naſſe nebude naſz tuſilo, uffanye imamo, da vſze kai goder budemo proſzili, primemo. 1. Joan. 3. v. 21.

CENSURA.

Ex Commissione Reverendissimi D. Vicarii Generalis præsens Opus, cui Titulus. *Kinch oszebuini Szlavnoga Orszaga Horvatczkoga, to jeszt chudnovita pripechenya, y oszebuine milosche kotere pri chudnovitom Kipu Marie Bisztrichke vnogo vre let szkasujesze.* Authore Reverendo D. Petro Berke Capellano revidi, & in eo nihil deprehendi Catholicæ Religioni, aut bonis moribus adversans, verum ad excitandam devotionem erga B. Matrem in cordibus fidelium futurum utilissimum. Proinde si ita videbitur Reverendissimo D. Vicario Generali imprimendum Censeo.

BLASIUS DUMBOVICH, Can. Zagrab. S. Sed. Consistorialis mp.

Imprimatur GEORGIUS REESS, Custos Vicarius Generalis mp.

KRALYICZA
NEBA, Y ZEMLYE
MATI BOSYA
MARIA.

Da vu Horvatczkom Orſzagu naſſem kincha imamo ne ſzamo miloſchah Boſanſzkeh, nego y zverhu naturalſzkoga chudochincnya deſznicze Nai viſſeſſega, BISZTRICZU naimre, meſzto od chudov izkazaneh lyudem, y miloſchah razdeleneh greſſnikom glaſzovito, ovo materinſzke tvoje ſzkerbi napredek je, plod tvojega za naſz molenya pri Szinu tvojem, odkupitelyu naſſem Kriſtuſſu JESUSSU. Iz kojega zroka, poklam kak ja zdola podpiſzani nai vekſſi greſſnik, y nai nevredneſſi ſzin tvoj, Kniſiczu ovu ozvanu *KINCH OSZEBUINI SZLAVNOGA ORSZAGA HORVATCZKOGA*, po ſelnom ſzlugu tvojem Petru Berke Meſſniku, y Kapellanu za onda Biſztrichkom zpiſzanu, ovo Letto priel jeſzem, daju z-la-

ſzto-

ſztovitem ſztraſzkom mojem Stampi podverſ-ſem, Tebe jednu jedinu, Tebe ſzamu ſzamenu naiti jeſzem mogel, kojibi ne ſzamo vredno, y doſztoino, nego takaiſſe y baſznovito poduffati-ſze ſzmel, ovo moje dobro botenye, ovu moju ſelyu ſzkupa, y ſztroſſek alduvati. Dobro bo-tenye ſztalno imam, y ſelyu joſche vezda obnaſ-ſam veliku, kakti ſtampu vu Orſzagu ovom za napredek dobreh znanoſztih, iz kojih Dika Bo-ſya, y chaſztituvanye tvoje viſzi o Maria! vu bolſſi ſztalis ove teda negda poſztaviti mogel, y zato vu pomochi lyudih nemoguchiſze vuffati, napel jeſzem zadniu jakoſzt ſziromaſtva mojega, y Tebi z-ſztroskom mojem ovu kniſiczu, z-vſzum poniſnoſztjum, y poboſnoſztjum aldu-jem. Ne zaderſava drugo, niti drugo ſtavczom ne nudi, nego ſzina tvojega, y Tvoju Diku; ne odverſeſs anda ov dar moj, dapache pripo-moreſs, daſze dika z-tem razſſiri, ter povekſſa ſzina tvoga, y Tvoja. Po ſzinu tvojem, y po tebi, dobagyaju od Boga lyudem, vſzi imetki, y vremeniti Blagoſzlovi, najemlyiva chinenya,

szrecbna szmert, y blasensztvo vekivecbno, vcbini anda o Maika Miloszerdnoszti, izproszi ovomu poszlu, y dobro botenyu mojemu Bosyega blagoszlova, izproszi dasze imajucbeb lyudih szercza geneju na najemlyiva cbinenya, izproszi vszem miloscbu bosanszku vu vremenu szmerti, od koje viszi po vremenitnum poszluvanyu nassem vekivecbni pocbinek, y blasensztvo.

Tak k-Tebi zdihavam, y molim

O MARIA!

Nai vekssi Gressnik, y nai nevrednessi Szin Tvoi

F. X. Z. S.

PRED-

PREDGOVOR.

K-dragem putnikom Marianfzkem.

Dobroti, y vfzamoguchnofzti Bofanfzkoi nijedno mefzto ne tak priprofzto, nijedno vreme tak kratko, ali preprecheno, niti fzila tak velika, da Bog chloveku milofche fzvoje, y pomochi zkazati nebi znal, mogel, ali hotel, navlafztito na veliko moguchnu profnyu fzvoje nai lyublenefse Maike Marie, od kotere nam fzvedochi Sz. Anfelmus lib. de Excel. Virg. da ona *na tuliko je moguchna po zadoblenyu profnyah fzvojeh, na kuliko je moguchen Bog po vfzamoguchnofzti fzvoje.* Y zato vfzamoguchnofzt ovu premislavajuchi lyubitel Marianfzki Sz. Bernard uffalfze je rechi: *Jam dudum Cælum, & Terra corruissent, nisi Maria precibus sustentaret.* Da vre zdavnya vek zbog greha, y malovrednofzti ne zahvalnoga chloveka Nebo, y zemlya bifze bila porufsila, da nye Maria z-profnyami fzvojemi nebi-

zdersavala. Y ovu isztu tak veliku moguchnoszt, z-kojum visnyi Goszpodin Bog gledech na vnoge, y neizbrojene potreboche nevolynoga chloveka, Mariu je izviszil, vu vnogeh meszta zpoznava, ter z-velikum szrechum szojum lyucztvo kerschanszko; naimre pako vu oneh, kade nyeini szveti Kipi, y statue z-vekssum pobosnosztjum sze chaszte, y postuju, y kade z-vekssem zauffanyem pod obrambu, y zavjetje Prezmosne ove Pomochnicze lyucztvo sze vteche.

Odkuda zmegy Orszagov szvetoi Materi Czirkvi podlosneh, ne naides ti moi putnik Marianszki ni jednoga, koi sze nebi dichil, ako ne visse, konchemar z-jednem, ali drugem Prebivalischem kojega chudnovitoga Kipa Marianszkoga, pri kojem Maria danu szebi od Boga vszamoguchega kreposzt, y moguchnoszt, pobosnem szebi szinom, y kcheram nebi zkasuvala, y oszebuinem nachinom, nyim vu potrebochah nyihoveh na pomoch

moch ſetuvala; da tak nijeden Orſzag, nijeden narod, kinchev dobrote, y miloſzerdnoſzti Marianſzke ſztradati nebi moral, nego da vſzigdar vſzem, y vſzakomu put bil bi odpert pred Tronus Miloſzerdnoſzti Marie doiti, y k-chudnovitomu nyeinomu kipu priſztupiti; da naimre ſzpuniti biſze mogle rechi, koteere ſzama od ſzebe je prorokuvala: *Beatam me dicent omnes generationes.* Luc. 1. v. 48. Budu me blagoſzlavlali vſzi narodi.

Zbog kojega zroka zebrati ſzi je tulikaiſſe doſztojala Premiloſztivna Neba, y zemlye Kralyicza, vu malom Orſzagu Horvatczkom prebivaliſche oſzebuino za ſzvoi chudnoviti Kip. Y to ne vu glaſzovitom kakvom Meſztu, nego opoſzred planin zagorſzkeh, na Biſztricze naimre. Pri kojem kipu, kakti pri jednom obilnom zviraliſchu darov, y miloſch Boſanſzkeh pobosni putniki, y drugi oſztali chaſztiteli Marianſzki pomoch vu vſzeh ſzvojeh potrebochah, zadobi-

vaju, y Miloszerdnoszt Prezmosne ove Pomochnicze obilno zpoznavaju.

Koju da y ti moi putnik Marianszki obilneje vidis, y szpoznas, terszil szemsze ja ovdi tebi na pervo poiztaviti chudnovite chine, y oszebuine milosche Milosztivne Maike Marie Bisztrichke; kakoti tulikaisse nachin pokazati, kak y ti ovakveh, vu potrebochah tvojeh delnik posztati mogel budes. Vzemi za dobro ova, kotera vu priproszte ove knisicze sze nahadyaju, y to za volyu one, na koje chaszt, y postenye ova tebi, za tvoju, ako hoches, veliku haszen, na pervo posztaviti jeszem selel. To te pako jedino proszim, dragi putnik Marianszki: kada doides pred Preodicheni Tronus Kralyicze Neba, y Zemlye, y kada szercze tvoje, y Dussa, pri nai chudnovitessem Kipu Prelyublene Maike Marie Bisztrichke szlatkochu darov, y milosch Marianszkeh bude vsivalo, da sze zmene nevolnoga gressnika nezabis.

PER-

PERVI DEL.

Od prichetka, y naidenya chudnovitoga Kipa MARIE Bifztrichke.

Kuliko vre tomu bude let, poklakam chudnovita ova Statua, iliti Kip fztoji, y na glafzu fze ima iz nikakvoga pifzma, ali lyudih povedanya pravo zpoznati nemorem; to fzamo nahadyam od perveffih meszta ovoga Plebanuffev napifzano: da fztopram vu letu 1688. tojeszt jezero fefzt fzto ofzemdefzet y z-ofzmom vchinyeno je zezvedanye, y zpitavanye od naidenya, y prichetka ove fzvete Statue, y to zevfzum marlivofztjum, po dobroga zpomenka Gofzponu Andraffu Iffichu za ono vreme mefzta ovoga Plebanuffu. Koteri poleg fzvedochanfztva vnogeh fztareh, kak fzveczkoga, tak Redovnichkoga fztaliffa lyudih vfzega veruvanya vrednih, je znaffel, y nam na pifzmu ofztavil ova, zprifzegum fzvojum potverdijena: naimre, da ov Kip chudnoviti Prechifzte Devicze Marie, koteri je iz Dreva, imajuchi vu na-

naruchaju iz leve fztrani Jefuffeka, tulikaiffe iz dreva, vre okolu leta 1588. tojefzt: jezero pet fzto ofzemdefzet, y ofzmoga, bil je glafzovit z-milofchami, koje lucztvo pri nyem je zadobivalo, y zato vre onda vu velikom preftimanyu zofzebuinum pobofnofztjum od vnogeh jefze derfal. Odkuda, kada Turchin, z-Tatarom za ono vreme bilbi po Horvatczke zemlye fturmal, y nyu zevfzeh fztran robil, pochelfzeje tulikajffe y k Bifztricze pribliſavati, od koje jednu fzamo vuru daleko, po Zlatarfzkom naimre polyu z-voifzkum fzvojum jefze vre ffiril, kai videchi pobofni, y fzkerblivi mefzta ovoga Pafztir duhovni, y bojechifze naibolye za kinch ov neprecenyeni, tojefzt za chudnovitu ftatuu nai milofztivneffe Maike Marie Bifztrichke, da ona kak nepriatelom vu ruke nebi dofsla, ali vu pogibel ognya, ali drugu kakovu nepriliku dofzpela, vzemffi on nyu iz Oltara, zakopaljuje vu zemlyu pod koruffem fztare Czirkve, za tem chez malo vremena iz fzveta ovoga je preminul. Statua pako vu zemlye fzkrivena je ofztala, kade neznajuchi vech nigdo zanyu, czeleh cheterdefzet let je lefala, prez vfzakoga fzpomenka, y pobosnofzti lucztva proti nye.

Ali Bog milofztivni, koteri na pomoch chloveka, y hafzen vfzigdar ffetuje, ne hotel,

tel, da kinch ov dusse od Lucztva szkriven bi osztal, nego vchinil je nyega pak na szvetlo doiti z-ovakovem chudom, naimre kada bi bil jednuch drugi Pasztir Duhovni meszta ovoga, koji je bil za onem, od koteroga ov Sz. Kip bil je vu zemlyu zakopan, imenom Lukach vu vecher, po zvonenyu zdrave Marie obhadyal okolu Czirkve Boga molech, zapazi chez obloke veliku, y lepu nutre szvetloszt, nad kojum vesz kakti od sztraha oszupnesze; selejuchi vendar znati, kai bi to bilo, y znamenuvalo, setuje vu Czirkvu, kamo doiduchi zpazilje, da vszi traki vidyene szvetloszti jeszu izhadyali zpod korussa, za tem na jeden put chudnovitoga vidyenya je nesztalo. Drugi dan taki vchini zemlyu odkapati na mesztu, iz kojega szvetloszt je videl izhadyati, miszlechi szam szobum, da nekai mora onde biti oszebuinoga, zbog chesza Bog tuliko chudo izkazati jesze dosztojal. I nut, kada bi ovak bili kopali, nasli szu vu zemlye kincha nepreczenyenoga, kip naimre chudnoviti naimilosztivnesse Maike Marie Bisztrichke, vszega lepoga, y nevrasenoga, prez vsze falinge, prez vszake naimensse skode, koju nyemu faihtnocha iliti mochvarnoszt zemle vu tulikeh letah vchiniti bi bila morala naturalszkem nachinom, kojega gore ime-

nu-

nuvani Paſztir Duhovni zvelikem veſzeljem gore je podigel, y lucztvu razglaſzil, nagovarjajuchi nye marlivo na poboſnoſzt proti Kipu ovomu z-tak chudnovitem nachinom obchuvanomu. Kai chuvſſi lucztvo, pochelo ſze je z-velikem zauffanyem vtekati k-ovomu kipu, pri kojem tulikaiſſe vnoge miloſche je zadobivalo, na tuliko: da z-bog vnogeh miloſch, y chud, kotere pri nyem jeſzu-ſze pripechale, tak velika poboſnoſzt jeſze pak podigla, kak pervo.

Ova poboſnoſzt chez nekuliko vremena, y pak jeſze pomenſſala, dapache zevſzema ſzkoro preſztalą, y to (kak zſaloſztjum razumevam) po nemarlivoſzti naiviſſe Duhovnih Paſztirov Czirkve ove, niti vech chuda jeſzu ſze pripechala, niti miloſche z-kaſuvale, kak pervo. K tomu chudnoviti ov kip Marie Biſztrichke bil je po Plebanuſſu, y ſzlugi Czirkvenom poſztavlen vu zid ſztare Czirkve na jeden oblok, koteri oblok potlam y z-kipom ſzkupa bil je za zidan, na tuliko, da nikai viſſe van iz zida ne bilo videti, nego ſzam obraſz chudnovite ove ſtatue, y ovak (o ſaloſzt) prez vſzakoga ſzpomenka, prez vſze poboſnoſzti lucztva oſztal je pak kinch ov neizgovorne vrednoſzti, okolu trideſzet let, doklam znovich nyega vſzamoguchi Goſzpodin Bog po chud-

dno-

dnovitom naredyenyu szvojem lucztvu szvojemu z nanoga ne vchinil, y to ovakvem nachinom.

Vu vremenu kada Plebanus Bisztrichki je bil dobrega szpomenka Redovnik, postuvani Peter Brezarich, imajuchi ov jeden put prodeštvo pcrvu Nedelu Miholyschaka Meszecza, obechal je (ne prez nadehnenya kreposzti nebeszke) poszlussitelom szvojem, da doiduchu Nedelu koja je bila mlada, hoche nyim nekai novoga, y chudnovitoga na pervo doneszti, kai jos nigdar neszu chuli, zbog kojega anda zroka szpravivssi sze vnosina lucztva doiduchu Nedelu vu Czirkvu, povedal nyim je Pasztir nyihov, y raztolnachuval vu Prodechtvu szvojem chudnoviti sitek Sz. Ferencza Serafinszkoga. Po kojem Prodechtvu poleg navade zagovori jeszusze lucztvu nazveschali, po Prodekatoru; med drugemi, koteri z-zagovori szvojemi na prodekalniczu jeszu dohadyali, doide gore sena chudnovite lepote, z-modremi szvitami pokrita, dar szvoi, jeden naimre dupler vu rukah noszecha, kojega poda szama Prodekatoru govorecha: *Moletesze zame zevszem lucztvom da nazad vidyenye zadobim.* Chuvssi ovo Plebanus, zachudisze nad zagovorom sene, koteru drugach z-dravu, y frisku prez vszakoga vodye na prodekalniczu, y zprodekal-

ni-

Jnicze iti je videl, malo zatem pako zaidevſſi dole, med ſenſzki ſzpol otide, y neſztaneje. Zatem poklakam vſza vu Czirkve biſze bila dokonchala, ide Plebanus k-obedu vu Dvor Malenichianſzki na Podgradje, ſzpominajuchiſze putem ż-ſzlugom ſzvojem, od ſene, koja ztakvem nachinom vu Czirkve bila je vidyena. Vu ſzpomenku ovom zapaze pred ſzobum ovu iſztu ſenu, na Orſzachkom putu, blizu Dvora pokoine Goſzpe Judithe Balagovich oſztavlene vdove pokoinoga Janka Petev, koju kak bi bili zapazili, hotejuchi nyu bolye videti, poderchali ſzu obodva za nyum na konyih, ali nye taki zpred ochih je neſztalo, oni pako iſsliſzu putem ſzvojem na odlucheno meſzto. Vidyenye ovo onda taki bilo je rażglaſſeno, ali chez nekuliko vremena, naimre po ſzmerti Plebanuſſa pod kojim ſze je pripetilo, veſz ſzpomenek je pogubilo. Kai pako ovo bilo je za ſenu, y kai po vidyenyu, za koje je proſzila, razumevaſze? ſzuditi moremo, da naimre ne druga, nego miloſztivna Maika Maria Biſztrichka, koja poleg velike lyubavi, y miloſzerdnoſzti ſzvoje, koju proti nam nevolnem greſſnikom ima, hotela je, da chudnoviti kip nyeini berſe na ſzvetlo bi doſſel, pri kojem ona naſa obilneje

z-mi-

z-milofchami fzvojemi Marianfzkemi nadeluvati bi mogla.

Niti pako hotenya ovoga fzkratiti je hotel vifnyi Gofzpodin Bog Prelyublenoi Materi fzvojoi, ar on ovak poleg Bofanfzke mudrofzti fvoje je odredil: naimre chez nekuliko leth za tem Plebanus ovoga mefzta imenom Janus Molitoris doffel je bil vu Zagreb pohadyat. Vifzoko poftuvanoga Gofzpodina Biskupa Zagrebechkoga Martina Borkovicha, pri kojem tulikaiffe imajuchi milofchu ofztati na obedu, dalje mozibiti zrok, y priliku fzpomenka, y zpitavanva; kade naivekffa pobofnofzt proti kojemu chudnovitomu kipu Marianfzkomu vu Orfzagu Horvatczkom bifze nahadyala? nekoji jefzu rekli, da na Vulavju, nekoji da na Vukovine, Remete jedni, Lobor, y druga ofztala mefzta drugi napervo jefzu donaffali, na koja opita Biskup Plebanuffa Bifztrichkoga Januffa Molitoris, jeli y pri nyem takova pobofnofzt fze vidyava, koteri odgovori, da ne. Pitaga na dalye, jeli konchemar kakova ftatua, iliti kip Blafene Divicze Marie vu nyegove Czirkve fze nahadya? ali on niti za ovakvoga z-najuchi, rekelje, da takovoga nikai ne vu nyegove Czirkve. Biskup pako pochne za tem povedati, da kada bi bil on jofche vu skolu hodil, onda vre veliko zhodi-

ſche, y oſzebuina poboſnoſzt lucztva bila je na Biſztriczi pri nekojem chudnovitom Maike Bosje kipu, na koju poboſnoſzt y on tulikaiſſe zdrugum Goſzpodum boſzemi nogami daje hodil dobro ſze ſzpomina.

Zato uffajuchiſze on, da ov iſzti kip jos negde pri ove Czirkve mora biti, poſzlal je taki zrechenem Plebanuſſem Biſztrichkem ſzvojega Kanonika, y Kuſtoſſa Sztolne Czirkve Zagrebechke, Sztoklaſz z-vanoga, da imaju marlivo razgledati, y poiſzkati, ako kade na gore ſzpomenuti kip Chudnoviti nameriti biſze mogli. I nut kada bi bili jednu ſzobotu zauffan ſzebi poſzel obverſſavali, y marlivo opravlali, naſsliſzu chudnovitu ſtatuu, Marie Biſztrichke zazidanu vſzu zvan ſzamoga obraza, kojega jedno malo iz zida van biloje videti; koju taki van z-velikem veſzeljem ſznemſſi, poſztaviliſzu na Oltar, y zatem pocheliſzu lucztvo nagovorjati na poboſnoſzt, y zauffanye proti ovomu chudnovitomu kipu.

DRU-

DRUGI DEL.

Od povekſſavanya, y gore jemannya pobosnoſzti proti Kipu ovomu.

Poklakam zovakovem nachinom Bog miloſtivni Chudnovitu ovu ſtatuu na ſzvetlo y pak ziti bilbi vchinil, y poleg ovoga vſzem vu tugah, y nevolyah poſztavlenem priliku dal, y lagek put pokazal oveh ſze oſzloboditi, po vnogo moguchne naimre obrambe, y pomochi nai miloſztivneſſe Maike Marie Biſztrichke, pri kotere chudnovitom kipu nyeino preſzveto Ime z-viſziti z-novich jeſze doſztojal zmiloſchami oſzebuinemi, y za vſze potrebne obilnemi nyu nadelujuch, lucztvo ova videchi, y iz marlivoga prodekuvanya, y nazveſchanya Paſztirov Duhovnih razumevſsi, pochelo ſze je pak vu potrebochah ſzvojeh vtekati, y zagovarjati k novo podignyenomu kipu Marie Biſztrichke, navlaſztito kada bi biſſo videlo chuda, z-kojemi Bog ovu Sz. ſtatuu preſtimanu, y glaſzovitu vchiniti, je hotel, y to ovakovem nachinom:

Taki onu Szobotu, kada ov chudnoviti kip iz zida van bil je znet, y na Oltar poſztavlen, Paſztir Duhovni meſzta ovoga, imajuchi ſztanovitu farniczu zvanu Magdalena Paulecz, kotere kchi pet

let sztara, vsze vreme sitka szvojega bila je z-kluchena na nogah, y rukah tak, da szama ni zmeszta nesze mogla genuti, is-sel je knye, ter nyoi je pochel povedati od naidenoga, y na Oltar posztavlenoga Kincha, tojeszt od chudnovitoga kipa Marie Bisztrichke, nagovarjajuchi nyu, da-sze nai ona k-Kipu ovomu zdetetom szvojem zagovori, y tverdno uffanye poszta-vi vu pomoch premilosztivne Maike Marie. Poszluhnula je verno kerschenicza ovo nagovarjanye, y szvetuvanye Pasztira szvoga, zato vuchinivssi taki z-tverdnem zauffanyem zagovor k-szpomenutomu kipu, drugi dan, tojeszt vu Nedelu, vzeme deklicha zkluchenoga na Ruke, terga ne-sze z-szobum vu Czirkvu k-Bosje szlusbe, zkojem kada bi bila Sz. Messu pobosno poszluhnula, y Bogu sze zpravoga szer-cza molila, da po prossnye Premilostivne Marie Bisztrichke nad detetom nyeinem miloszerdnoszt szvoju bi szkazal; Ide za tem zdetetom tri puti okolu Oltara velikoga, vu kojem kip milosztivne Maike Bisztrichke sztoji, y nut kada bi bila tre-tj put obissla, dete, kotero na naruchaju je dersala, zakrikne: *Maika pusztiteme, idem szama*, koje kada bi bila dole poszta-vila, deklich szama pochela je okolu Oltara derkati, kakti da nigdar nebi bila z-klyuchena, y nevolna na nogah szvojeh,

ko-

koju deklich potlam bil je zvel za ſzvoju tovaruſſiczu Marko Bizay, koji ova Plebanuſſu ovoga meſzta za onda Stefanu Zdeſſichu poleg Duſſnoga ſzpoznanya ſzvojega je valuval y zpriſzegum potverdil. Gdo iz ovoga chudnovitoga pripechenya ne zpoznava oſzebuinu Boga vſzamoguchega naredyenye, zkoterem chaſzt, y poſtenye Prelyublene Maike jedino Rodyenoga Szinka ſzvojega znovich pri ovom Sz. Kipu podichi, y izviſſiti je hotel.

Ali da y po drugeh daleſſnyeh meſztah ovo tak haſznovito miloſch Boſanſzkeh zviraliſche razglaſziti biſze moglo, miloſzerdnoſzt Boſanſzka, y dobrota po vnogeh chudah, y miloſchah lucztvu poboſnomu z-kazaneh, je vchinila: kai nam ſzvedochi med vnogemi drugemi, y nezbrojenemi pripechenye, onu iſztu noch, kada ov Sz. Kip je na ſzvetlo doſſel, vu Kaniſe, za onda pod Turſzkum oblaſztjum buduche, vchinyeno: Ar kada bi bilo ozde vu ſzuſanſztvu ſzedem Kerſchenikov, prez vſzakoga uffanya za oſzloboditiſze turſzke vuze, zkazala nyim ſze je vu ſznu okolu pol nochi ſzama Kralicza Neba y zemlye vu kipu Biſztrichkom, ovak knyim govorecha: *Neboiteſze ſzinki moji, nego ſze ztverdnem uffanyem k-meni na Biſztriczu vteczete, kade ja deneſz vidyenye jeſzem zadobila, y bochete ſze oſzloboditi.*

 Chuvſſi

Chuvssi ova szusni, zeszna vszi jeszusze prebudili, y taki posztavivsi szebe nakolena, zagovor kchudnovitomu ovomu kipu jeszu vchinili, y nut pripechenya chudnovitoga! lekmesztu vsza selezja na nyih jeszu popuczala, vrata na temnicze, y tulikaisse Varaska szama jeszusze nyim odperla, chez koja szrechno van zidevssi, dossliszu vu Legrad, kade od Kapitana Varaskoga szvedochansztvo, y znamenye jeszu vzeli, y z-nyim szkupa na Bisztriczu veszelo jeszu dossli, veliko hvalechi Boga, y Milosztivnu Pomochniczu szvoju Mariu Bisztrichku.

Ova anda, y vnoga druga chuda, y z-verhu naturalszka pripechenya videchi lucztvo, y drugach pobosno, y na chaszt, y postuvanye B. D. Marie oszebuinem nachinom od negda nagnyeno, pocheloje ze vszeh szaranih k-milostivnomu ovomu Kipu, kakti k-jednomu obchinskomu zviralischu darov, y milosch Bosanszkeh sce-tuvati, y pri nyem vu vszeh potrebochah szvojeh Duhovneh, y telovneh pomochi iszkati, koju kada bi bilo obilno zpoznavalo, po vnogeh, y neizbrojeneh miloschah ovde zadobleneh, pobosnoszt, y zauffanye lyucztva proti chudnovitomu ovomu Kipu vsze bolye, y bolye dan na dan jesze povekssavalo, y rassiravalo.

TRET-

TRETJI DEL.

Od Patronov, Pomochnikov, y Dobrochinitelov ove Sz. Statue, y razſſiravanya pobosnoſzti proti nye.

Premda k-podiganyu, y nadelenyu Kipa ovoga naivekſſi Patron, pomochnik, y Dobrochinitel je obchinſzko ſziromaskoga lucztva almoſtvo, z-kojim vſzaki ſzimo na poboſnoſzt doiduchi terſziſze nadeliti poleg premoguchnoſzti ſzvoje Kip Miloſztivne Pomochnicze Marie Biſztrichke, niſtarmanye vendar, kaiti almoſtvo ovo obchinſzko ne moglo biti zadoſzta, naimre pako zprichetka, za podiganye Czirkve; y Oltarov takvoga meſzta vredneh y doſztoineh, naſsli ſzuſze nekoji poboſni zmed premoguche, y Poglavite Goſzpode Chaſztiteli Marianſzki, koteri, da vekſſu lyubav, y poboſnoſzt proti predragoj Majki Marii Biſztrichkoi z-kazati bi mogli, z-ſztroſski ſzvojemi Hiſu nyeinu razſſiriti, y Oltare podichi, y nakinchiti jeſzu pripomogli. Med koteremi pervo meſzto imati vreden je Nyih Excellenczie Goſzpodin Grof. Viteskoga ſzpomenka Palfi Janus Ban Horvatczki, z-koteroga miloſztivnem, y poboſnem privolenyem pred ſezdeſzetemi leti ſzlavni Orſzag Horvatczki v-chinilje podichi,

y nakinchiti veliki Oltar Czirkve Biſz-trichke, y na poſzred nyega nameſztiti Chudnoviti Kip Miloſztivne Maike Biſz-trichke, zverhu Szveteh Apoſtolov Pe-tra, y Pavla, na kojeh chaſzt, y poſtenye Czirkva ova zprichetka bila je podignye-na, y poſzvetchena, ali po naidenyu kin-cha ovoga, Kipa naimre Chudnovitoga Marie Biſztrichke, chaſzt ovu, y poſten-ye lucztvo poboſno Kralyiczi Neba, y Zemlye ſzamo od ſzebe pripiſſuvati, y z-Szvetemi Herczegmi Apoſtolſzkemi ra-zdeluvati je pochelo, na tuliko: da ve-zda vre viſſe Czirkva ova y z-velikem Oltarom ſzkupa imenujeſze, y derſi za Czirkvu Marie Biſztrichke, nego Szve-teh Apoſtolov Petra, y Pavla, kojem da prilika ova, za prepuſztiti kakti chaſzt ſzvoju Prezmoſnoj Kralyiczi Apoſtol-ſzkoj, na povekſſavanye dike nebi bila, dvojitiſze moj Putnik Marianſzki nepo-duſſaj.

Drugi med oſzebujnemi ovoga Sz. Me-ſzta Dobrochiniteli brojitiſze ziſztine mo-re, Viſzoko poſtuvani Czeſzarſzko Kra-lyevſzke Vojſzke naivekſſi z-verhu Sztra-ſe Poglavnik pokojni Goſzpodin Baron, Anton Peter Praſſinſzky z-Goſzpum ſzvo-jum, koteri zvan toga daje vu vnogeh-vſzakojachkeh potrebochah Czirkve ove za ſivlenya ſzvojega dareslivo pomagal,

za-

zapiſzalje vu ſzvojem Teſtamentomu veſz ſzvoj Imetek gibuchi, y negibuchi Miloſtivnoj Marii Biſztrichkoi, koji po ſzmerti odvetka nyegvoga imal biſze veſz obernuti na haſzen, y potrebochu Czirkve Biſztrichke, iz zroka ovoga, da pobosnoſzt, z kojum vſzigdar ſzercze nyegovo je gorelo proti Maike Biſztrichke, ovakovem nachinom laglye, y lepſſe zderſavati, y povekſſavati biſze mogla. Koji Teſtamentum na peldu drugeh Marie Chaſztitelov z-vekſſom ſztranum prepiſzan ozde pred ochi vſzakomu poſztavlam.

TESTAMENT PRASSINSZKIANSZKI.

Vu Ime Preſzvetoga, nerazdvojenoga Troiſztva Otcza, y Szina, y Duha Szvetoga Amen.

Ja Anton Peter Szloboden Baron Praſſinſzky. Czeſzarſzko Kralyevſzkoga Velichanſztva Generalie Varasdinſzke najvekſſi z-verhu ſztraſe Poglavnik, y vu Kraine Kriſevechke Vice-Commendant &c. Kada bi bil viſſe puti z-menum premislaval, kak lasliva, y neſztalna, kak kerhka, y neſztanovita je ſitka ovoga ſzpodoba, natuliko: da kada najbolje ſiveti prichimlemo, onda vumirati, y vekſſinum nepripravni (ah ſaloſzt) jeſzmo

primorani, y tak jako nemilofztivna fzmerti fzila nafz pritifche, da viffe puti ni jedne vuricze; kak za odredyuvanye z-dugovanymi naffemi, tak za dobro, y fzrechno vumiranye zadobiti fzi nemoremo. Kaj pokehdob vfzakomu, premda i vu naj jakffem, y najfzegurneffem fitka, zdravja, krepofzti, y jakofzti fztaliffu pofztavlenomu pripetiti fze more, meni anda jos vnogo bolye (premda drugach, z-milofchum Bosjum zdravomu, niti na tuliko vu jakofzti fzlabomu) kakoti poleg fzlusbe nyih fzvetlofzti Gofzpo moje Naimilofztivneffe, proti nepriatelom na harczuvanye po mojeh Poglavnikeh odredyenomu, y na fzkorom tam iduchemu. Zato da mozibiti vu tak dalefnyega, y Bog zna kak dugoga, y z-velikem ftentanyem neprilichnoga tabora neizbrojeneh pogibelih pofztavlen, po prepufchenyu Bofanfzkom prez Teftamentuma iz fzveta preminujuch hifu, y odvetek moi vu z-meffanyu neofztavim, fzpametno, y razumno chinech, ovakov Teftamentum, y zadnye (ako je gde potlam vuchem nebi premenil) volye ochituvanye napravylam, chinim, y odredyujem.

I pervich Duffu moju Bogu nye fztvoritelu, y odkupitelu, Blafene vfzigdar Devicze Marie, y fzvetem Patronom, y

Chu-

Chuvarom mojem jedino preporucham, telo pako &c. &c. A Imetek veſz dole popiſzanomu odredyenyu mojemu podlaſem, y da poleg nyega ſze ravna, imati hochu Pervich: ako Dobrota Boſanszka vu ovom, v-kojegaſze odpravlyam taboru, z-jednem, ali drugem nachinom mene iz ſzveta ovoga vzeti bude hotela, taki kak naiberſe za ſzmert moju naj lyubleneſſa Tovaruſſicza moja Beatrix Rodyena Baronicza od Abelle, zezna, za Duſſu moju jezero ſzvetih Meſs kai berſe, to bolye nai vchini chtati, y odſzluſiti.

Zatem takvem bogczem, y navlaſztito vdoviczam, kotere delati nemogu, od hiſe pako do hiſe hranuſzi proſziti ſzramuju, oſztavlam &c. &c.

Kai ſze pako drugoga Imetka doſztoja vu vſzem kak gibuchem, tak negibuchem poſztavlyam, y chinim delniczu jedinu, y odvetek kcher moju Maximilianu &c. Ako pako rechenoi kcheri, kaketi jedinomu, y obchinſzkomu odvetku mojemu vu ſztaliſſu ſedichnom, ali mozibiti Kloſterſzkom, ali pako tulikaiſſe zakonſzkom prez ſzvojega laſztovitoga odvetka, vumreti biſze pripetilo, z-pravdenim vendar, y ſztalnim odredyenyem, y odluchenyem blaga, y Imetka, tak vezda za onda oſztavlam, y odluchujem Poſſtuvanem Patrom Franciſcanom Kriſevechkem

pet

pet szto Raniskov, pod on nachin, pod koji szem vre gore drugeh pet szto odluchil za Altariu. Zatem izrucham 8000. R. velim Oszem jezer Raniskov za Czirkvu B. D. Marie chudachineche Bisztrichke, zbog Fundaczie dole obilneje izpiszane.

Ako pako visse puti imenuvanoi kcheri prez Testamentuma, ali z-falingum pravdenoga odredyenya prez lasztovitoga odvetka, vumreti bisze pripetilo, onda vesz moi Imetek gibuchi, y negibuchi izrucham B. D. Marie Bisztrichke, y nyu takovem nachinom, y za onda, kakoti za pravi odvetek, y czelu delniczu vszega imetka mojega posztavlyam, y imenujem. I zato szercheno nyih Excellenczie Gospodina za onda Biskupa Zagrebechkoga, na kojih y onak ovakoveh pobosneh fundaczijh prigledanye, szkerb, y branenye poleg dusnoszti szpada, kakoti tulikaisse y Szlavni Kaptolom Zagrebechki proszim, da Fundacziu ovu dole popiszanu, koja iz Imetka mojega ne drugach, niti pervo, nego z-jednem, ali drugem nachinom kchi moja iz szveta premine, za takvu Altariu imasze obernuti, y vzeti, za szvoju proti visnyemu Bogu, y B. D. Marie lyubav, y pobosnoszt, tak szebi jedino izruchenu, y szerczu szvojemu dragu imaju, y za takovu potrebna naredyenya,

nya, y prehabanya nachiniti ſze doſzto-jaju, da Fundaczia zverſſeno, y vſzigdar budeſze obderſavala, y to ovak.

Pervich ako kchi moja prez odvetka bi vumerla, ali vendar z-diſpoſiczium, iliti odredyenyem pravdenem imetka, onda iz oſztavleneh oſzem jezer Raniskov naiſze derſe dva Kapellani, jeden koji bude znal Nemski, drugi pako Vugerſzki jezik, da poboſno lucztvo ſzimo dohadyajuche vſzigdar ſzpovednika imati bude moglo, za kotereh z-derſavanye, y plachu odredyujuſze vſzakomu ſzto dvadeſzet y pet Ranichki. Za Goſzpona Plebanuſſa ſzto, za Organiſtu, y Sakriſtana ſzto, y trideſzet Ranichkov, pokehdob ſzpoznano je, da po muſeh, y Czehmeſtreh Czirkva vu takve ſznage, y chiſztoche nemoreſze derſati, kak bi bilo doſztoino. Vſzaki dan naiſze ſzluſi Meſſa popevana žagovorna B. D. Marie, ako more biti, y ako Goſzpodin Biskup nebudu fzudili, da bi prevech bilo, vu tjednu naiſze od ſzluſe tri Meſſe za Fundatora, y za nyegove ſztareſſe, y Rodbinu.

Vu drugom pako pripechenyu, gde naimre kchi moja prez odvetka, y prez diſpoſiczie, iliti odredyenya pravoga iz ſzveta bi preminula, y tak Imetek moi zevſzum ſubſtanczium na Czirkvu B. D. Marie bi izpal, onda bi ſelel, da Pleba-

nus meſzta ovoga za vekſſu diku, y na vekſſu hvalu, y chaſzt Bosju, y povekſſavanye poboſnoſzti proti Prechiſzte D. Marie, ako bi bilo moguche, od nyih velichanſztva ſzvetloga Kralya naſſega z-Titulußem, y chaſztjum korunyenoga Abbaſſa biſze daruval, tak vendar, da vſzigdar z-megy Domorodneh ſzinov (kade nijeden z-megy moje Rodbine, ovakve chaſzti vreden Redovnik nebiſze z-nahadyal) nato zebrati, y poſztaviti ſze ima, koji ozde ſztati, y prebivati duſen bude, y nikak vutom z-nyim diſpenſeratiſze mogło nebude. Za kojega doſztoino, y vredno ſivlenye iz dohodkov Imany, ali mozibiti akobiſze ovi, y oſztali penezi na interes poſztavili, iz intereſſa tuliko biſze odluchilo, kuliko poleg razloga Goſzpodin Biskup Zagrebechki, y ſzlavni Kaptolom bi ſzudili.

Iz drugeh dohodkov pako pri ove iſzte Czirkve tuliko Redovnikov, iliti kapellanov imaſze derſati, kuliko naimre iſztinſzka, y ſzegurna iz vſzega Imetka priſzkerba dopuſzti, tak da za vſzakoga Kapellana placha ſezdeſzet y pet Ranichkov, y za Koſtu tuliko, budeſze mogla odonud odluchiti, y obernuti. Kapellani naibudu takovi, koji viſſe jezikov budu znali, zbog dohadyajucheh na ſzpoved. Tulikaiſſe naiſze primu, y vſzigdar onde derſe

ſe dobri, y pobosni chetiri dechaki za Korus, y muſiku prikladny, zmegy kojeh jeden naibude Organiſta dober, jeden pako Sakriſtan, koji vſzi iz dohodkov Imany naiſze derſe, y doſztoino plachaju. Zadnich kai goder Goſzpodin Biskup budu ſzudili za vekſſu falu, y diku Bosju, y chaſzt B. D. Marie biti. Kotereh tak naimre Kapellanov, kak Koruſskeh diakov duſnoſzt bude, ova: da vſzaki den jednu zagovornu popevanu Maſſu B. D. Marie, drugu pako chtuchu za Fundatora, y Predye nyegove, y Rodbinu zverſſe, y odſzluſe.

Kaiti pako Fare ove kollatura, iliti daruvanye je tulikaiſſe Juſſa drugeh ſzkup delnikov, da mozibiti zbog oſzebneh kakveh reſpectuſſev, y z-rokov nebiſe takovi Plebanuſſi zbirali, y poſztavlali, koji za meſzto ovo prikladni nebi bili, zato ſelelbi, da Goſzpodin za ono vreme poſztavlen Biskup Zagrebechki tak dugovanye, y poſzel ov ravnati, y z-hoditi biſze doſztojali, da, ako ne Farne Fundaczie, konchemar ove nove Abbaczie y gore ſzpomenuteh Redovnikov odredyenye na Collaturu Biskupſzku, ali pak Kralyevſzku biſze obernulo, y zpelaſo, ali pod drugi kakov jos bolſſi nachin ſzpravilo, y poſztavilo, da potlam nikakva zmutnya nebude, niti zmeſſanye; pokeh-

dob

dob niti moje nakanyenye nije, komu vu najmenſſem dugovanyu kriviczu vuchiniti, nego jedino vſza tak zravnati, y veſz moj Imetek odluchiti, kak chaſzt Boga viſnyega, y B. D. Marie bolye povekſſatiſze mogla bude.

I ovo je poleg pripechenya pred poſztavlenoga zadnye vole moje ochituvanye, koje pod nachin navadnoga, y od vſzeh ſztranih zverſſenoga Teſtamentuma Szoldachkoga imati hochu. Koteri Teſtament, illiti zadnye volye moje ochituvanye, kakoti tulikaiſſe moju dragu Tovaruſſiczu, y z-mojum Kcherjum, Nyih Goſzpodſztvu G. Biskupu vezdaſnyemu, y buduchem, y vſzemu ſzlavnomu Kaptolomu Zagrebechkomu vu miloſchu, y obrambu ponizno, y nauffanom preporucham. I daje ovo moja zadnya volya to potverdyujem po iſztinſzkom moje laſztovite ruke piſzanyem, y podpiſzkom, y navadne pechati potverdyenyu, kakoti y ſzvedokov nato naproſſeneh podpiſſuvanyem. Dano v-Kriſevczeh oſzemnaiſzti dan Szuſcza leto 1741. Anton Peter Szlobodni Baron Praſſinſzky &c.

Tretich dika ova Dobrochinyenya, y pomaganya Czirkve Biſztrichke pripiſzatiſze mora Nyih Goſzpodinu Groſu Erdödy Imbriu, z kojega dareslivum Rukum podignyen je Oltar ſznaſen, Szvete Anne.

Che-

Chetertich med broj vekſeh Czirkve ove Dobrochinitelov poſztavitiſze tulikaiſſe more, dobroga ſzpomenka Redovnik pokojni Andras Iſſich, Plebanus Biſztrichki koji zevſzemi ſzvojemi ſztroſki nachinilje dva ſztranſzka Oltara, naimre na ſztrane deſzne Oltar Szvetoga Ivana Kerſztitela, na leve pako, Szvete Urſule.

Peldu oveh, y drugeh poboſneh Dobrochinitelov Marianſzkeh naſzleduvaliſzu marlivo, y nasleduju dan danaſni y naſſeh vremen Goſzpoda poglavita, y oſztali, proti miloſztivne Majke naſſe y obchinſzke Zagovornicze Marie Biſztrichke poboſni Dobrochiniteli.

Viſzoko poſtuvani Goſzpon Ferencz Praſzkach vre iz ovoga ſzveta preminuchi, koji z-pokojnum Goſzpum ſzvojum Sara imenuvanum, dal je zevſzem ſztroſkom ſzvojem napraviti Oltar Sz. Sare, poleg Sakriſtie.

Zvan oveh, na kratkom zbrojeneh, jeſzu y drugi vnogi ſzpodobnoga preſtimanya, y fale vredni Dobrochiniteli Czirkve Biſztrichke, navlaſztito pako, y vekſſinum perſſone iz poboſnoga ſzpola Senſzkoga, zmegy kojeh nekoje ſzvoi ſchmuk, iliti Senſzki Kinch, nekoje ſzvoje lepe oprave ſzimo jeſzu alduvale, za nakinchiti prebivaliſche ovo Kralyicze Neba, y Zemlye Miloſztivne Majke Marie Biſztrichke,

C chke,

chke, koterch vſzeh Imena ſzimo ſzpiſzati, zbog drugeh potrebneſſeh dugovany, kakſzu jos zade, mogel ne ſzem.

Najvekſſi pako zrok vſzega kincha, vſze poboſnoſzti, y zhodiſcha, z-kojem vezda meſzto ovo dichiſze je oſzebujna y nevmertelne fale vredna ſzkerblivoſzt Paſztirov Duhovneh, zkojemi viſnyi Bog Czirkvu ovu daruvati jeſze doſztojal, navlaſztito vu ovih zadnyih trideſzetih leteh, vu kojih vſze ſzkoro, kaj vezda vu Czirkve ali zvana vidiſze lepoga, ſzkerbi; y marlivoſzti dveh navlaſztito Plebanuſſev pripiſzatiſze mora, naimre: Viſzoko poſtuvanomu za vezda Sztolne Czirkve Zagrebechke Kanoniku, y Prepoſtu Korunyenomu S. Ladislava od Zemlin Pavlu Goymerecz pred deſzetemi letmi Biſztrichkomu Plebanuſſu drugoch vnogo poſtuvanomu Goſzpodinu Korunyenomu Abbaſſu Preſz. Troiſztva od Siklos, y Kanoniku ſzkupne Czirkve Chaſmenſzke Pavlu Jurak Plebanuſſu vezdaſnyemu Czirkve Biſztrichke. Zmegy kotereh pervi vchinil je Czirkvu z-vekſſum ztranum pomalati, Czintorom veſz z-zidom okolu vzeti, y z-malariami chudov, y miloſch Marianſzkeh okinchiti. Farov znova zezidati, y vnoga druga za zderſavanye, y povekſſavanye poboſnoſzti kruto haſznovita napraviti. Dru-

gi

gi pako zvan toga, daje vſzu Czirkvu, y veſz Farov kak znutra, tak zvana ponovil, y prenapravil, zvan toga, daje vſzu priliku za putnike Marianſzke, kak ſzvetczke, tak Redovnichke priſzkerbel, ne ſzamo vu potrebochah Duhovneh, nego y, kuliko je bilo moguche, vu telovneh z-tulikum marlivoſztjum, z-tak lepem redom, y nachinom poboſnoſzt ovu zderſava, da vſzaki, koji goder doide k-ove Sz. Czirkve na Bosji put, zevſzum ſzlusbe Bosje prilikum zadovolyen odhadya; Ar ov dobri Paſztir tak Czirkvu ſzvoju z-Redovniki je provideral, y oſzkerbel, da chez czelo leto vſzaki dan prichemſſi od ſeſzte vure do dvanaiſzte vſzako vreme priſeſztniki Marianſzki Sz. Meſſu imati mogu poleg prilike ſzvoje. Zbog kojegazroka vſzigdar pet Kapellanov pri ſzebi derſi, zvan drugeh prihodneh vnogeh Redovnikov.

Kak pako ſzkerblivoſzt ovu verneh ſzlugov ſzvojeh, za povekſſavanye, y raſſirenye Chaſzti Marianſzke viſnyi Bog je daruval, ſzuditi mores iz onoga obchinſzkoga na poboſnoſzt Marie Biſztrichke vſzegu lucztva nagnyenya, zbog koteroga tulika vnoſina putnikov Marianſzkeh ſzimo dohadya z-lepemi, y poboſnemi Proſſecziami zevſzeh ſztranih, daſze vnogi nemogu zadoſzta prechuditi,

kak ovulika vnoſina lucztva vu tak teſzno meſzto more vlezti. I za iſzto, akoti moj putnik Marianſzki ſzam z-ochima tvojemi razgledas on prelepi red, z-kojem lucztvo ſzimo dohadya, kak jedni drugem ſzprotiſze vugiblyu, y proſztor davaju, od veſzelja zplachesſze, y poreches, da nigdo drugi, nego ruka viſnyega lucztvo ovo ravna, y tak lepo razdeluje.

Da pako obilneje ſzpoznas obchinſzko vſzega lucztva nagnyenye, na poboſnoſzt proti Marie Biſztrichke, chtej ozde tebi napervo poſztaylena meſzta, iz kotereh vſze Proſſeczie k-miloſztivnomu ovomu kipu dohadyati jeſzu navadne vſzako leto, nekoje jenkrat, nekoje viſſe puti naimre.

Iz Zagreba z-Plemenitem Magiſtratuſſem, z-Czehi, y z-Muſikum.

Is Varasdina z-Plemenitem Magiſtratuſſem, z-Czehi, y z-lepum Muſikum.

Iz Kriſevecz z-Czehi, y z-Muſikum.

Iz Viſſnicze.

Iz Jezerova.

Iz Puſche.

Iz Rozgve.

Iz Berdovcza.

Iz Szamobora.

Z-pod Okicha.

Od Sz. Martina.

Iz Okicha B. D. Marie.
Iz Ztupnika.
Iz Chucherja.
Iz Kaſſine.
Iz Vugrovecz.
Iz Graneſſine.
Iz Reſznika.
Iz Zchitarjeva.
Iz Vukovine.
Iz Lovrechine.
Iz Rakovcza.
Iz Preſzeke.
Iz Viſzokoga.
Z-pod Kalnika.
Iz Reéke.
Iz Biſzaga.
Iz Madyerovoga.
Iz Hraſchine.
Iz Zajezde.
Z-pod Belcza.
Iz Lobora.
Iz Zlatara.
Iz Bedekovchine.
Iz Zaboka.
Z-Gornye Ztubicze.
Z-Dolnye Ztubicze.
Iz Biſztre.
Iz Vſze Szvechine.
Iz Konyiſchine.
Od Sz. Ivana, iz Zeline.
Iz Moravcha.

Od Sz. Kriſa.
Iz Gradcza.
Iz Dubrave.
Iz Chaſzme.
Od Sz. Juraja, iz Gyurdyuh.
Od Sz. Mikule iz Zeline.
Od Sz. Petra.
Iz Ravna.
Iz Vrabcha.
Od Sz. Imbria.
Od Sz. Marka v-ternyu.
Od Sz. Klare.
Iz Radoboja.
Iz Krapine.
Iz Voicze.
Iz Konobe.
Iz Czerja.
Iz Oborova.
Iz Oſzekovoga.
Od Szvetoga Trojſtva.
Iz Sztenyevecz.
Od Sz. Jalſabethe.
Iz Varasdinſzkeh Toplicz negda z-pod Béle.
Od Sz. Simuna.
Iz Marcha.

Hodileſzu tulikaiſſe perva vremena lepe Proſſeczie iz Medyimorja, y Vugerſzke Zemlye, koje da pak na ſztaru ſzvetu navadu ſzkoro hoteſze povernuti uſſanye je.

I za ovu tuliku pobofnofzt, poklakam bi bil zezvedel fzam Sz. Otecz Papa Benedictus XIV. Ovoga Imena na profnyu vifzoko poftuvanoga fzadasnyega Plebanuffa Paula Juraka milofztivno je dopufztil, y z-darom ovakvem iz Kincharnicze Sz. Matere Czirkve meszto ovo je nadelil, da vfzaki, koteri doide fzimo na pobofnofzt, y ovde fze fzpove, y prichefzti, poleg navadne molitve za povekffavanye Sz. Matere Czirkve, za poruffavanye nepriatelov, y Krivoverczev, zadobi obilno Profchenye od vfzeh grehov vfzega fitka fzvojega, y ovo Profchenye zadobitifze more koji goder dan chez czelo leto. K-Daru ovomu nepreczenyenomu pridal je Sz. Otecz Papa Clemens XIII. na profnyu gore Imenuvanoga Gofzpodina Plebanuffa, dafze je mogla podichi pri ovom chudnovitom Kipu Bratovchina Szveteh Skapularov, koja vezda ovde v-Nedelu po fzvetku Sz. Anne obfzlufavafze.

Na kojega anda tak velikoga, y tak hafznovitoga kincha zadoblenye, kakoti na chafzti, y poftuvanya Prezmofne neba y zemlye Kralycze, z-milofchami fzvojemi Marianfzkemi na Bifztrichkom Tronuffu chudnovite povekffavanye vfzi verni kerfcheniki, Senfzkoga, y Muskoga fzpola, fzveczkoga, y Redovnichkoga

 fzta-

ſztaliſſa ze vſzeh ſztranih lyublenoſze pozavaju, od Duſſe kotera Koſtanu, y z-poznanu dobrote, y miloſzerdnoſzti Marie Biſztrichke ſzlatkochu, vſzemu ſztvorjenyu pokazati, y da vunye vſzaka Duſſa naſzladujeſze, vchiniti ſeli.

CHETERTI DEL.

Vu kakoveh vſze potrebochah chlovek pri ovom chudnovitom Kipu pomoch proſziti ima.

Vnoge, y nato rekuch neizbrojeneſzu prilike, y pripechenya, kotera chloveka vu ove ſzuz dolicze prebivajuchega, nevolynoga, y neſzrechnoga, y zato pomochi ne ſzamo naturalſzke, nego y viſſe puti zverhu naturalszke potrebnoga vchiniti mogu, kakoti jeſzu: pogibelyi ognya, pogibelyi vode, betegi telovni vſzakojachki, koji naturalszkem nachinom z-vrachiti ſze ali neznaju, ali nemogu, pohablenye koteroga kotriga na telu, noge, ruke, ali kai takvoga; pogublenye pameti, pogleda, chujenya, govorjenya, ali kojega drugoga z-megy peteh chutenyy. Jeſzu tulikaiſſe betegi duhovni, nepokornoſzt, y tverdokornoſzt ſzerdcza vu grehe zakorenyenoga, odurjavanye dugovany na ſzlusbu Bosju, y na zvelichenye Duſſe ſzpadajucheh, zdvojenyeh vu Bogu, y nyegove miloſzerdnoſzti, y

dru-

drugi vnogi vſzake fele grehi, koji chloveka vu ochiveſztu pogibel ſzkvarjenya vekivechnoga poſztavlaju. Vu vſzeh oveh prilikah, y pogibelih, ti moi Putnik Marianſzki pomoch, y obrambu od Miloſztivne Maike Biſztrichke zadobiti mores, ako vu potreboche tvoje k-nye v-techiſze nezamudis.

Zvan vſzeh oveh ſzad z-brojeneh potrebochah, naides y druge vnoge, ako ſzamo prav premiſzlis, y razgledas chudnoviti kip Miloſztivne Marie Biſztrichke, ar ovoga, poboſno premislavanye, tebi za ſzegurno hoche dati priliku, y zrok, joſs vnoge druge milosche proſziti, y tverdno zauffanye proti nyemu imati, vu vſzeh potrebochah tvojeh, za koje, ponizen pogled ovoga chudnovitoga kipa tebe opomene.

Zato glei, y premiſzli: Maria vu ovom kipu ti ſzvedochi, da je ona Mati Jeſuſſeva, ar derſi vu naruchaju ſzvojega lyublenoga ſzinka. Z-ovum peldum ſze opominaju vſzi otczi, y Matere, da kai haſzni detczu kojiti, akoſze ona na hvalu, y diku Bosju, na zadoblenye krepoſztih Kerſchanſzkeh, y Duſſnoga zvelichenya nekoje. Odkuda pokehdob je velik, y z-odgovorom na ſzudu Boſanſzkom teſek terh, kojenye dechicze, buduch da ona, kakoti od nature vſzigdar bolye na zlo,

nego na dobro nagnyena, prez oſzebuine miloſche, y pomochi dobro gore odkoitiſze nemogu ; daj anda vſzaki, koi ov terh imas nad ſzobum, v-teczifze z-dechiczum tvojum k-Matere Jeſuſſeve, proſzi pri ovom chudnovitom kipu miloſchu, y pomoch, da budes mogel vredno, y doſztoino dechiczu tvoju odhraniti, y na hvalu, y diku Bosju, ter nyihovo, y tvoje Duſſno zvelichenye odkojiti.

Premiszli, ter ſze ſzpomeni, kada ov Miloſztivni kip gledis, da je Maria jedna dobra mati vſzeh oſztavleneh. Jeti mozibiti vumerl Otecz, ali mati, ali pak obodva jeſzu iz ſzveta ovoga preminuli, jeſzi oſztavlen (ali oſztavlena) ſzam, y nemas nikoga ki bite prigledal, y za teſze ſzkerbel, zato hodi, vzemiſzi Mariu vu ovom chudnovitom kipu, za tvoju dragu Mater poſtüi nyu, y na pomoch zazavai, lyubi nyeinoga predragoga ſzinka Jeſuſſa, terſze greha ogibli, y ovak ti z-vremenom po ſzkerbi, y pomochi Marie hoches vekſſu poleſchiczu ſzpoznati vu vſzeh tvojeh potrebochah, neg dabiti Otecz, y mati ſiveli.

Poglei na dalye, ter premiſzli, Maria derſi ſzad vütrobe ſzvoje, miloga Jeſuſſeka vu rukah, y po ovom ti navlaſztito Senſzki ſzpol, koteri z-ſzadom vutrobe tvoje jeſzi daruvan ſzpomeniſze z-ſztaliſſa

tvo-

tvojega. Pogibelna je vura poroda, pogibelno vsze vreme z-szadom tela obtersſene; y ne znati jeli szad nyeini vu vremeniti, y po szvetom kersztu vu vekivechni sitek doszpe, ali pak obodvojega neszrechno sze mentuje, ne znati, jeli szama mati vu sivlenyu osztane, ali pak sitek deteta z-szmertjum szvojum premeni, zato ti nevolyna zakonszka sena, dai v-tecziſze zagoda k-Marie vu ovom Milosztivnom kipu, aldui, y preporuchi zagoda tebe, y szad tvoi Milosztivnoi Materi Jesussevoi, da bude szrechna vura tvoja. Tulikaisse one, kotere vu zakonszkom sztalissa jeszu neszrechne z-bog szvoje neplodnoszti, ako, y one vu pomenkanyu odvetkov razveszelitisze sele, nai z-tverdnem zauffanyem y one k-ovomu Milosztivnomu naiszrechnesse Matere Jesussa kipu sze v-teku, y nyega zpravum pobosnosztjum pohode. Bog na veliko moguchnu proffnyu Marie hoche nyim sze szmiluvati, y saloszt nyihove neplodnoszti, na materinszke szreche radoszt obernuti.

Poglei, y premiszli, okolu kipa ovoga sztoji szpodoba, iliti figura szercza zlatoga; potom budi opomenyen moi putnik Marianszki, da ako ti hoches biti pravi kerschenik, Jesussa, y Marie szin, lyubitel, y naszlednik, szercze tvoje mora

biti vu vernofzti proti Bogu, y chloveku, fzvetlo, y chifzto kakti zlato. Odkuda ako kai takvoga vu nyem nahadyas, zbog chefza ono nebifze moglo prifzpodobiti zlatu, ako je vu nyem kakva nevernofzt, proti Bogu, ali blifnyemu, kakva vkanylivofzt, jad, chemer, nechifztocha, ali kaigoder takvoga, z-chim chifztocha jedne Duffe Kerfchanfzke morefze vraziti, k-ovomu nai chifzteffe Matere Jefuffeve Kipu v-teczifze, terfze pri nyem moli ponizno Marie Bifztrichke, da ona fzercze tvoje po milofche pravdene fzpovedi, y pokore ochifzti, y z-vernofztjum Bogu, y chloveku dufnum okinchi, ter tebe med broj fzvojeh verneh Szinkov lyubitelov, y nafzlednikov prime.

Hote anda, hote vfzi, y fzlednyi z-kakvemi goder fzuprotivchinami obterffeni Kerfcheniki, k-nai milofztivneffoi Maiki Bifztrichkoj fetuite vu vfzeh potrebochah vaffeh na uffanom, y vi hochete ozde naiti, y zpoznati vfzu vam potrebnu pomoch, y Materinfzku obrambu na telu, y na Duffe vaffe zafzegurno.

PE-

PETI DEL.

Z-kakvem nachinom k-ovomu milofztivnomu Kipu putuvati y ozde pobosnozt zverssitisze mora, da bude basznovita.

Pervich pazi dobro, moj Putnik Marianszki da zrok tvojega puta, nebude kakvo ifman paidastvo, prilika kakvoga pogibelnoga zpoznanya, ogibanye dela, y poszlov, na te osztavleneh, ali kaj goder drugo, nego jedno pravo, y chiszto nakanyenye Milosztivnu Maiku Jefussevu pohoditi, y pobosnoszt tvoju, pri nyeinom chudnovitom Kipu izverssiti, zato premiszli dobro, y visse puti napervo szi vzemi, konecz tvoj, y vsze zroke, koji tebe na ov Bosji put jeszu genuli, pervo nego z-domasze vzemes.

Drugoch. Moras ti pravu volyu, y nakanyenye imati, da hoches bolssi, y pred Bogom y lyudmi vrednessi nazadsze povernuti iz ovoga Sz. meszta, neg szi tamo possel; iz kojega zroka potrebnoje, da kak bersena put tebe posztavis, taki z-pobolssanyem sitka tvojega isztinu szvetoga nakanyenya tvoga poszvedochis, drugach ti bude malo hasznil tvoj trud, tvoje putnvanye, ako ti vu tom czil, y nakanyenye Sz. Matere Czirkve prekerssis, koja ne szamo zato Bosje pute, y po-

pobosne Prosseczie k-ovakvem szvetem mesztam je odredila, dasze po tom fala, y Dika Boga, chaszt, y postenye Marie, y drugeh Szveczev, y Szveticz Bosjeh povekssava nego y zato: da lucztvo po zadobıeneh vu takovom mesztu miloschah, sitek szvoj pobolssa, pute krive, po kojeh pervo hodech Boga je bantuvalo, osztavi, y k-Bogu zevszema sze oberne.

Tretich. Pokehdob poleg rechih Kristussa pri *Sz*. Mateju vu 5. Delu pri Bogu ne je prijet Aldov jednoga takvoga, koji z-szvojemi nepriateli, y szuprotivniki nesze pomiril; zato pervo joss nego ti putuvanya tvojega pobosnoszt prichnes, koju Bogu, y Marie alduvati kanis, poidi ter sze pomiri z-tvojemi nepriateli; oproszti ti blisnyemu tvojemu malu kriviczu tebi vchinyenu, ako hoches, da debi od Boga, vnosina grehov tvojeh bude oproschena. Poleg toga moras znati, da ako imas ti nad tobum koji szmertni greh, iz kojega neszisze josche pravichno zpovedal, y zpokoril, tvoj sztalis je takov: vu kojem ne szamo nikahve milosche zadobiti od Boga neszi moguchen, nego y vsza tvoja dobra dela, molitve almostva, poszli, tela traplenya jeszu mertva, y prez vszakoga nayma pred Bogom. Odkuda daj zbudi z-krepoſztjum milosche Bosanszke tvoje gressno szercze na jedno pra-

vo

vo posaluvanye za grehe tvoje, z-tverdnem obechanyem, da kak doides vu ovo Sz. meszto, hoches sze pravichno iz nyih szpovedati, y dosztojnu pokoru za nye zverssiti. Ovak prichetek tvoje pobosnoszti tebi hoche biti hasznovit, Bogu, y Marie povolyen, y vreden, da milosch, zbog kojeh na Bosji put sze podajes, delnik posztanes.

Cheterticho. Pazi dobro, da niti dvoinoszt, niti pak prevzetnoszt tebe vu pobosnoszti tvoje neszpachi; da nebudes, kakti jeden, koteri Boga, y Mariu hotel bi szamo kakti probuvati, y tentati, jeli tebi vu potreboche tvoje pomochi mogu, ali hote, ali pak ne? jeli prosnye tvoje poszluhnu, ali ne? nego kada vre jeden put na pobosnoszt ovu sze vzemes, y z-doma sze odpravis, zbudi vu szebi pravu veru, terszi vzemi na pervo, jedno tverdno za uffanye, da akoje ono, zakai proszis, zbog chesza trud ov na te jemles, Bogu na vekssu falu, y diku, tebi pako na dussno zvelichenye, Maria Mati Jesusseva, Mati milosche, y Mati miloszerdnoszti tebi za szegurno od Szinka szvojega Jesussa izproszi, ter te prez vsze dvoinoszti vu potreboche tvoje pomore. Ar rechi, koje pri Isaiassu Proroku vu Delu 49. v. 15. sztoje napiszane, nemogu biti, nego isztinszke, z-kojemi rechisze

mo-

more, da vszakomu szebi pobosnomu ovakvo uffanye daje: *Jeli moguche jednoi Materi biti tak nemilosztivnoga szercza, dabisze zpravoga szvojega deteta zpozabila, ter nyemu vu nevolye na pomoch ne szetuvala? y premda bisze znasla jedna takva mati, ja vendar z-tebe nechuse zpozabiti, y tebe vu potrebochah tvojeh prez materinszke moje pomochi zapusztiti. Vu rukah mojeh imam te zapiszanoga &c.* rechi hoche: kakti goder on, koji kaj vu rukak szvojeh ima, nemoresze z-toga zabiti, kai mu je vu rukah, ovak ja z-tebe moi lyubitel, koji szi mi vszigdar vu szerczu, pred ochima, y kakti na rukah mojeh, nemoremsze zabiti; nemorem prepusztiti, da tisze nebi zkazala milosztivnu, kakti jedna prava, y dobra mati detetu szvojemu. Zato dragi putnik Marianszki osztavi na sztran vszu dvoinoszt, vszu bojazlivoszt, ter z-jednem pravem, dechinszkem, tverdnem zauffanyem, z-szerczem vu lyubavi, dobrote, y miloszerdnoszti Marianszke zevszema szegurnem, k-Chudnovitomu kipu milosztivne Maike Bisztrichke setui, y z-ove szegurnoszti, od ovoga tverdnoga zauffanya, pod nijeden nachin, znikakvum vrasje chalarnoszti tentaczium nedaisze odvernuti; ne bantui dobrote Marianszke szlabom szerchenosztjum tvojum, nego budi szeguren, y sztalen, y na putu vu Imenu

Je-

Jesussa, y Marie prichetom, szercheno zauffan.

SESZTI DEL.

Prichetek Marianszkoga putuvanya.

MOLITVA.

Kadasze koji-gyre iz doma na Bosji put gible.

O Naiszrechnessa Devicza, y Mati Jesussa Maria, Mati miloszti, y Mati miloszerdnoszti, ti jedino uffanye, y obramba nevolynoga gressnika, nut vu tvojem Imenu, y pod tvojem o lyublena Maika zavjetjem idem zdoma, y ztverdnem, y ztalnem zaufanyem prichimlyem put moi k-tvojemu chudnovitomu kipu, o Milosztivna Maika Maria Bisztrichka, da po tvojoi veliko moguchnoi prosnyi, vu oveh mojeh potrebochah N. N. pomoch, y miloschu zadobim od Predragoga Szinka tvojega Kristussa Jesussa. Ja valujem, y szpoznavam, da neszem vreden milosche tvoje, o prelyublena zagovornicza, zbog mojeh vnogeh, y velikeh grehov, ali poglei salosztno, y ponizno szercze moje, zkojem odurjavam vsze moje grehe, y obechem tverdno, da sze hochu vu ovom szvetom meisztu pravichno iz nyih

zpovedati, y potlam ſivlenye moje vu vſzem pobolſſati. Zato o Predraga, y Premiloſztivna Maika, Pomochnicza, y zagovornicza Maria Biſztrichka., Moliſze Szinku ſzvojemu Jeſuiſu za me nevolynoga greſſnika (ali greſſniczu) veſz trud putuvanya mojega, vſze korachaje, y ſztupinye tebi, y ſzinku tvojemu Jeſuſſu ja ponizno aldujem. Angely Bosji, Chuvar moi Nebeſzki, ſzprevadyai me po vſzem putu mojem, krepi ſzlaboſzt moju, chuvai me od greha, y jachime vu mojem dobrom nakanyenyu, zkojem ſelim pohoditi, chaſztiti: y poſtuvati vu Tronuſſu Biſztrichkom, ſzedechu Neba, y zemlye Kralyiczu Miloſztivnu Maiku Mariu.

„ Zatem moi putnik Marianſzki mo-
„ li, popevai, fali, y dichi Boga kak
„ znas nai lepſſe po vſzem putu. Ako
„ od dugoga putuvanya, y popevanya
„ budes vre truden, y gingav, mores
„ ſzi nekuliko pochinuti vu kakvi ſzen-
„ chiczi, ter ſze zpaidaſſi tvojemi ra-
„ zgovoriti, ali pazi, da zgovorjenyem
„ tvojem z-kakvem prokliuvanyem, z-
„ kakvum nedoſztoinum ſalum Boga
„ niti bliſnyega ne zbantujes. Oſzta-
„ vi na ſztran vſza, koja tebe pred
„ Jeſuſſem, y Marium mogla bi vchi-
„ niti nevrednoga, nyhove miloſche,

„ Y

„ y lyubavi, nego tak ſze vu vſzem
„ tvojem mislenyu, govorjenyu, y
„ chinyenyu zaderſi, kak bus ſze mo-
„ gel uffati, da kada doides pred Tro-
„ nus Miloſztivne Maike Biſztrichke,
„ vreden bus prijeti, zadobiti vſza o-
„ na, z-bog kojeh tamo ſetujes. Kada
„ pako vre blizu Czirkve ovoga chud-
„ novitoga kipa dohadyas, y nyu vre
„ vidis, ali konchemar chez malo vre-
„ mena videtiſze uffas, naiſze veſzeli
„ ſzercze tvoje y Duſſa, kak ſze zna
„ veſzeliti, kada blizu hiſe jednoga
„ dragoga priatela, Otcza, Matere,
„ ali drugoga tebi vernoga lyubitela
„ dohajas, vu kojem veſzelju ovak-
„ vem, ali ſzpodobnem nachinom Ma-
„ riu ždaleka pozdravlai.

MOLITVA.

Pervo negoſze vu Czirkvu vlezne.

Jezero jezer puti budi pozdravlena o Premiloſztivna Maria Biſztrichka, vu ovom tvojem ſzvetom prebivaliſchu, koje ti ſzebi ż-tvojem chudnovitem kipom, koji ozde poſtujeſze, jeſzi zebrala, k-kojemu miloſztivni Bog, budimu fala, y dika meni putuvati je dopuſztil, y vre ovak blizu doiti vuchinil. O Predraga Je-

ſuſſeva, Mati vſze lyubavi, y miloſzerdnoſzti, daimi ſzkoro doiti nutri pred Tronus Miloſzerdnoſzti tvoje, gde ja miloſztivni Kip tvoi videti, y vu ſzrechnom ovom pogledu razveſzelitiſze budem mogel obilno, ar ſze tverdno uffam vu dobrotu y miloſzerdnoſzt tvoju, da me nepuſztis zpred nyega, doklam Duſſa moja, y ſzercze z-radoſztjum, y veſzeljem darov, y miloſch tvojeh Marianſzkeh nebude napunyeno. Ah Duſſa moja hodi ſetui z-veſzeljem, ar vezdai budes videla razveſzeliteliczu miloſztivnu vſzeh ſaloſztneh Mariu Biſztrichku.

Kada doides vu Czirkvu, bitiſze na kolena, y pozdravivſſi Mariu z-Angelſzkem pozdravlenyem: zdrava budi Maria &c. Ovak z-kruſſenem, y poniznem, y z-lubavjum Marie goruchem ſzerdczem moli.

M O L I T V A.

Kadaſze v-Czirkvu vlezne.

O Naj lyubleneſſa, y naimiloſztivneſſa Devicza, y Mati Jeſuſſeva, Mati vſze dobrote, y miloſzerdnoſzti puna, vezda ja poklechem pred tvoje ſzvete noge, y zevſzum lyubavjum, y poniznoſztjum pozdravlam tebe o Prezmoſna Kralyicza Neba, y Zemlye Maria Biſztrichka, o z-kakvum

kvum miloſchum, y z-kakvem uffanyem, koje ja vezda vu ſzerczu mojem zpoznavam, prijemles ti mene. Ah ſzercze! raſzipliſze ſzada na ſzlatke ſzuze od veſzelja, y radoſzti, da ja ov tak lepi, miloſztivni, y chudnoviti Kip morem joſche videti. O Maria! oberni one tvoje miloſztivne ochj na me nevolynega greſſnika (greſſniczu) Moja vera, y moje uffanye je veliko, tvoja moguchnoſzt, y miloſzerdnoſzt je jos vekſſa. Zato proſzim te ponizno, ogledniſze miloſztivno na ovu moju poboſnoſzt, koju ja na chaſzt, y poſtenye tvoje zevſzum moguchnoſztjum ſzercza, y Duſſe moje zverſſiti ſelim, y hochu. Ah moliſze za me Szinku tvojemu Jeſuſſu, da on meni greſſniku (greſſnicze) bude miloſztiven. Setujmi na pomoch o miloſztivna pomochnicza, da ja vu ove moje potreboche, y nevolye (poſztavi ozde napervo vſze tvoje potreboche) miloſchu, y poleſchiczu od Boga viſnyega zadobim, y od vſze neſzreche tela, y Duſſe ſzrechno ſze oſzlobodim Amen.

Zatem moli, y proſzi, kak poboſnoſzt tvoja tebi bude ſzvetuvala. Mores ovdi Litanie, Chiſzlo, ali druge molitvicze zverſſiti.

MOLITVA.

Kada dupleri, ali kakvi drugi dari na Oltar posztavljajuſze.

Vſzamoguchi Goſzpodine Boſe, Otecz Nebeſzki, koteri joſche vu Sztarom Teſtamentumu na povekſſavanye hvale, y dike tvoje, na zahvalnoſzt za tvoja vnoga, y velika dobrochinyenya, y na vtaſenye ſzerditoſzti tvoje Boſanſzke, dare, y aldove od lyucztva tvojega jeſzi prijemal, y potrebuval; pache hotelſzi da tvoj jedino rodyeni Szin Kriſtus Jeſus Chlovekom je poſztal od Prechiſzte Devicze Marie ſze narodil, y za naſz na Kriſnom drevu ſivi aldov je vchinyen. Zovum tvojum Boſanſzkum volyum ſzlaſem ja volyu, y nakanyenye moje, y priſztuplyujem zevſzum poniznoſztjum k-Oltaru tvojemu zovem malem iz ſziromaſtva mojega darom (*poſztavi na Oltar, kaj imas odredyeno za tvoj aldov*) kojega iz pravoga ſzercza tebi prikaſujem na hvalu, y diku tvoju na chaſzt, y poſtenye prelyublene Szinka tvojega Matere Marie, y na zahvalnoſzt za vſze tvoje dare, y miloſche, koje ti o Bog moj meni po veliko moguchne proſnye premiloſtivne zagovornicze vſzeh greſſnikov, Marie Biſztrichke jeſzi podelil; navlaſztito pako

za

za ovu milofchu (NN.) za koju tebi po ovom mojem fziromaskom daru zevfzum poniznofztjum hvalim. Ja tebi aldujem ov mali dar, da morem pofztati delnik obrambe, y pomochi nai milofztivneffe Maike Marie Bifztrichke, da morem pravichnu fzerditofzt tvoju o Vfzamoguchi Bofe vtafiti, y za vfze grehe od moje mladofzti, do vezda vchinyene oprofchenye zadobiti, y vfzeh kaftig vremeniteh, y vekivechneh fze ofzloboditi. Pofztavlyam dar moj na tvoj Oltar, gde nai fzveteffi, y tebi naj prietneffi Aldov Meffni zverffujefze, gde od tvojeh Namefztnikov tulike molitve, tulika tvojega prefzvetoga Imena blagofzlavlyanya tebifze alduju, da tak vu jedinofzti vfzeh drugeh Aldovov, tebi vu ovom fzvetom mefztu vchinyeneh, ov moj nai priprofzteffi Aldov pred Tronus milofzerdnofzti tvoje doiti bude vreden. Kaiti pako ja med vfzemi drugemi dari neznamti kaj bolffega, y vredneffega alduvati, neg je moje greffno fzercze, zato o Milofztivni Sztvoritel, y Odkupitel moj ochifzti ti nye, da budem fzmel y ono z-drugemi dari na tvoj Sz. Oltar pofztaviti. Ja tebi aldujem moj razum, pamet, y volyu. Tebi o Maria naj lyublenefsa Mati Jefuffeva, Mati vfze milofche, y milofzerdnofzti, tebi prikafujem ja mene, ti mene chuvaj,

ti me brani, tebi preporucham ja moje telo, y Duſſu, veſz moj Imetek, y blago, vſze moje poſzle, y ſzkerbi, moju hiſu, druſinu, y vſza koja goder imam. Preporuchamti tulikaiſſe vſzu moju rodbinu, y priatele, ſzuſzede, y znancze; dopuſzti nam pomochi, y veliko moguchne obrambe tvoje vſivati za haſzen, y dobro naſſe vremenito, y vekivechno, o nailyubleneſſa, y naimiloſztivneſſa Maika Maria Biſztrichka. Amen.

SZEDMI DEL.

Od Szpovedi.

Pokehdob znano je, da molitve poſzti, almoſtva, y vſza oſztala dobra dela greſſnika Bogu prietna biti nemogu ni povolyna, doklam Duſſa z-grehi je zatepena; oveh pak chlovek vu prilike zverſſene pokore poſztavlen drugach poleg odredyenya Boſanſzkoga oſzloboditiſze nemore, niti Duſſe ſzvoje ochiſztiti, nego po pravichne ſzpovedi, y pokore prave; zato da ti moj Putnik Marianſzki vu ovom ſzvetom meſztu buduchi vreme zahman nebudes troſſil, y najema tvoje poboſnoſzti pri Bogu kvaruval, nekoja tebi ozde od Sz. Szpovedi napervo poſztaviti moram pervo, nego na druge molitve, y

po-

poboſhoſzt tebe naputim. Koju Zpoved moras ti zverſſeno vchiniti od vſzeh ſztranih, ako hoches grehov ſze oſzloboditi, y drugeh tebi potrebneh miloſch delnik poſztati. Da pako zpovet tvoja bude prava, y zverſſena, k tomu potrebno je, daſze k-nye dobro pripravis pervo. Vnogi ſze zpovedaju ali o ſaloſzt! Kak malo ih je, koji po ſzvojoj zpovedi grehov biſze oſzlobadyali, y miloſche Boſanſzke delniki poſztajali; zrok ovoga drugi ne, nego kaiti ſze prav k-zpovedi nepriprave, y vſza ona, koja k-prave zpovedi jeſzu potrebna, nevchine, nego ali grehov po ſele, y prilike zverſſeno valuvanye, ali pravo poſaluvanye, ali ſztalnoga poboljſſanya, y blisnyeh prilik ogibanya tverdno obechanye nyim fali, y ovak zpoved nyihova neje prava, ni doſztoina, po kojoi ne miloſchu, y grehov oproſchenye, nego proklecztvo, y vekivechno Duſſe z-kvarjenye ſzi zadobivaju. Da anda zpoved, koju ti putnik Marianſzki pri Chudnovitom Kipu Marie Biſztrichke v-chiniti kanis, nebude takva, ovo ti poſztavlam kratek, y lagek nachin, kak ti vredno, y doſztoino zpoved tvoju zverſſiti budes mogel, y poleg nye darov, y miloſch Boſanſzkeh delnik poſztati.

Pervo nego ides pred Redovnika ova petera vchini:

Pervich. *Ponizno zahvali Goſzpodinu Bogu za vſza dobrochinyenya naimre pak zato, da te je pochakal na pokoru, koji bi te bil mogel pravichno vu pervom grehu zkonchati, kak je vnoge druge, y na vſze veke zkvariti.*

Drugoch. *Proſzi od Boga pomochi, y Dara Duha Sz. koji razſzveti razum, y pamet tvoju, daſze mores za vſze grehe tvoje zmiſzliti.*

Tretich. *Marlivo tvoju Konſciencziu, iliti Duſſno zpoznanye obchini, y vſze dobro razmiſzli, y pregledni, kaiſzi mogel od tvoje zadnye zpovedi zagreſſiti z-miſlenyem, govorjenyem, y chinyenyem. Nachin ovo leſe zverſſiti malo niſe naides.*

Chetertich. *Kada vre vſze tvoje grehe imas na pameti, pravo iz vſzega ſzercza poſaluvanye vchini za nye, kakoti y za one, na koje neſziſze mogel zmiſzliti. Ali pazi dobro da bude poſaluvanye iſztinſzko, zhadyajuche iz kruſſenoga ſzercza tvojega, ne ſzamo iz vuſzt.*

Petich. *Tverdno obechai Bogu tvojemu, y Marie daſze hoches ztalno poboljſſati, da neches nigdar vech znajuch, y hotoncze dragoga Boga z-bantuvati, y da hoches vſze bliſnye prilike, y pogibeli greha marlivo beſati.*

Ka-

Kada doides pred Zpovednika ova troja vchini:

Pervich. *Povech, y valui poleg isztine zbrojem, y z-felyum vsze grehe tvoje, naimre szmertne, ar ako z-med szmertneh grehov szamo jednoga zatajis, zpoved tvoja nebudeti na zvelichenye nego na zkvarjenye.*

Drugoch. *Vchini pak ozde pred Redovnikom, poklakam szi vsza povedal, koja szi znal, pravo iz vszega szercza posaluvanye za vsze grehe, y obechai sztalno pobolssanye, dasze neches nigdar vech vu grehe povernuti, y dasze boches marlivo ogibati vszeh blisnyeh greha prilik.*

Tretich. *Pokoru tebi za grehe danu, dobroszi zapameti, koju kak nai pervo priliku budes imal, terszisze zverssiti, y ako mores szam jos kai k-nye pridai, arti Zpovednik nigdar neda tulike, kulikeszi vreden.*

Ako vreme je kratko, y nemoresze duse zadersavati, tak ova, koja szemti povedal szam z-tvojemi malemi rechmi, y kratkem zdihavanyem, zverssi; ako pak imas visse vremena, tak z-ovemi molitvami, y poleg navuka dole posztavlenoga to vchini.

MO-

MOLITVA.

Z-kojum Bogu zahvali za vsza dobrochinyenya, naimre pak zato, da te je na pokoru pochakal.

O Vszamoguchi, y vekovechni Goszpodine Bose hvalimti ponizno za vsza tvoja velika, y nezgovorna z-menum dobrochinyenya, z-kojemiszi ti mene od mojega posztanka, do danasnyega dneva lyubleno, y milosztivno prigledal, y obilno nadelil. Naimre pak hvalimti zato, da akoprem tulikokrat bilaje nevolyna Dussa moja vu szmertnom grehu, vendar mene neszi z-naglum szmertjum izkonchal, niti poleg zaszlusenya mojega vu muke peklenszke odpravil. Nego szi me na pokoru milosztivno pochakal, y nazad vu tvoju miloschu prijel. Ter jos k-tomu hoches ti denesz gladnu Dussu moju z-tvojem preszvetem Telom nahraniti, y predragum Karvjum napojiti. Zato ada hvalimte, y dichim lyubleni Zvelichitel moj Jesus Kristus, ar to znam dobro dabi me bil mogel taki za pervi greh hititi vu muke peklenszke, kaktiszi pravichno hitil vnoge druge gressnike, kojiszute ali szamo jenkrat, ali barem vnogo menye krat zbantuvali, nego ja, terszi vendar nye naveke od Licza tvojega Bosanszkoga

ga odhitil, a mene jos puſztis vuſivati miloſche tvoje. Odkud je to meni? Ah ne od drugod, nego od ſzame neizgovorne lyubavi, y dobrote tvoje, Lyubleni Jeſus, y od miloſzerdnoſzti tvoje, o Predraga Majka Jeſuſſeva, koja, znam daſziſze zame nevolynoga greſſnika molila, vu ovu anda veliku lyubav, y dobrotu y nadalye poniznotiſze preporucham, o Premiloſztivni Jeſus, dame nepuſztis z-naglum ſzmertjum vumreti, doklam tuſne Duſſe moje po prave zpovedi neochiſztim, y z-tvojem preſzvetem Telom, y predragum Kervjum na put duge vekivechnoſzti neobjachim.

MOLITVA.

Z kojumſze proſzi od Boga raſzvechenye daſze mores za grebe zmiſzliti.

O Predragi Sztvoritel, y Odkupitel moj! zpoznavam ja, y ponizno valujem, daſzi me za ſivota mojega z-vnogemi darmi obilno nadelil, ali z-druge ſztrani moram tuſni valuvati moju veliku nezahvalnoſzt, ar ſzem ja neſzrechni greſſnik (greſſnicza) tebe akoprem tak dobroga y tak miloſztivnoga vnogi, y prevnogi krat odurno, y nedoſztoino zbantuval. Kaitiſze pako vezda k-tebi o Bog moj zevſzega ſzercza mojega povracham, y ka-

nim-

MOLITVA.

Z-kojum Bogu zahvali za vsza dobrochinyenya, naimre pak zato, da te je na pokoru pochakal.

O Vszamoguchi, y vekovechni Goszpodine Bose hvalimti ponizno za vsza tvoja velika, y nezgovorna z-menum dobrochinyenya, z-kojemiszi ti mene od mojega posztanka, do danasnyega dneva lyubleno, y milosztivno prigledal, y obilno nadelil. Naimre pak hvalimti zato, da akoprem tulikokrat bilaje nevolyna Dussa moja vu szmertnom grehu, vendar mene neszi z-naglum szmertjum izkonchal, niti poleg zaszlusenya mojega vu muke peklenszke odpravil. Nego szi me na pokoru milosztivno pochakal, y nazad vu tvoju miloschu prijel. Ter jos k-tomu hoches ti denesz gladnu Dussu moju z-tvojem preszvetem Telom nahraniti, y predragum Karvjum napojiti. Zato ada hvalimte, y dichim lyubleni Zvelichitel moj Jesus Kristus, ar to znam dobro dabi me bil mogel taki za pervi greh hititi vu muke peklenszke, kaktiszi pravichno hitil vnoge druge gressnike, kojiszute ali szamo jenkrat, ali barem vnogo menye krat zbantuvali, nego ja, terszi vendar nye naveke od Licza tvojega Bosanszkoga

ga odhitil, a mene jos puſztis vuſivati miloſche tvoje. Odkud je to meni? Ah ne od drugod, nego od ſzame neizgovorne lyubavi, y dobrote tvoje, Lyubleni Jeſus, y od miloſzerdnoſzti tvoje, o Predraga Maika Jeſuſſeva, koja, znam daſziſze zame nevolynoga greſſnika molila, vu ovu anda veliku lyubav, y dobrotu y nadalye poniznotiſze preporucham, o Premiloſztivni Jeſus, dame nepuſztis znaglum ſzmertjum vumrèti, doklam tuſne Duſſe moje po prave zpovedi neochiſztim, y z-tvojem preſzvetem Telom, y predragum Kervjum na put duge vekivechnoſzti neobjachim.

MOLITVA.

Z kojumſze proſzi od Boga raſzvecbenye daſze mores za grebe zmiſzliti.

O Predragi Sztvoritel, y Odkupitel moj! zpoznavam ja, y ponizno valujem, daſzi me za ſivota mojega z-vnogemi darmi obilno nadelil, ali z-druge ſztrani moram tuſni valuvati moju veliku nezahvalnoſzt, ar ſzem ja neſzrechni greſſnik (greſſnicza) tebe akoprem tak dobroga y tak miloſztivnoga vnogi, y prevnogi krat odurno, y nedoſztoino zbantuval. Kaitiſze pako vezda k-tebi o Bog moj zevſzega ſzercza mojega povracham, y ka-

nim-

nimſze z-tobum do koncza pomiriti, kaj prez prave pokore, y zpovedi znam da biti nemore, zato da ovu zpoved moju morem onak v-chiniti, kak je potrebno; y ti imati hoches, proſzimte o Miloſztivni Jeſus, da k-tvojem drugem nezgovornem dobrem chinom y ovoga vezda pridas, daſze zpomenes iz nemochi moje, ter mi raſzvetis razum, y pamet moju, da pravo zpoznam vſze grehe, y malovrednoſzti moje, z-kojemiſzi ti dobri Bog tutiko puti od mene greſſnika zbantuvan. Zatem proſzimte ponizno da mi proti odurnem grehom mojem ſzercze vusges, y vſze hotenye moje genes, daſze za nye pravdeno poſalujem, tverdno pobolſſanye obecham, y po ove pravichne zpovedi moje tak nye odurim, daſze znajuch, y hotoncze nigdar vech vu nijednoga nepovernem. O miloſztivna Mati Jeſuſſeva Maria hodimi vezda y ti na pomoch, termi pomozi miloſchu ovu od predragoga Szinka tvojega zproſziti, y zadobiti. Ozde obchini tvoje Duſſno zpoznanye.

Okolu mislenya. *Premiſzli ako je bilo dvoilivo vu vere, ali zaufano vu kakvu Czopriu, Satriu, ali Szenyu. Jeli bilo gizdavo, ſzkupo, necbiſzto, lakomo, ſzerdito, grozlivo, nazlobno, nenavidno, kradlivo, krivicbno, obſzudlivo, ſzumlivo, y akobiſze vu kojem goder takovom mislenyu naſzladuval, ali botoncze zader-*

derſával, ali ſelel z-vunſzkem delom zverſſiti, ter jeli vu velikom dugovanyu, y kuliko krat.

Okolu govorenya. *Premiſzli ako je bilo ſzuproti prave vere, ali na hvalu krive vere, krivichno, ali prez ſzile priſzcslivo z-bogmanyem, y drugemi priſzegami prez potrebochę potverdyeno, ako je bilo blazlivo proti Bogu, ali ſzveczem Bosjem, gizdavo, neſzramno, nechiſzto, ſzerdito, ogovorlivo, kletlivo, ſpotlivo, laslivo, skodlivo, na zlo vablenye, drugem na ſzpachku, iliti zlu peldu, na ſaloſzt, ali na kvar telovni, ali Duhovni, ter jeli vu velikom dugovanyu, y kuliko krat.*

Okolu chinyenya. *Premiſzli ako je bilo czoperno ſsatrivo (ali akobi pri ſzebi kai takvoga noſzil, ali druge vuchil) Krivichno, skodlivo, nemertuchlivo, kak ti je pianſztvo, ako prez razloga pijes, ali druge z-vinom zalevas, nechiſzto vu greha zverſſenyu, ali vu slatanyu, y dotikavanyu, kradlivo, akoſzi kai vkral ſzam, ali po drugeh, moras vſze povernuti, ne na Czirkvu, ali na Meſſe, nego onomu chije je bilo, ali ako nyega ne, tak nyegovomu odvetku, ako pak y toga ne vech, tak onda za nyegovu Duſſu, na Meſſe, ali Czirkvam, ali ſzirotam. Zpomeniſze, akoſzi dobro delo po nemarnoſzti zapuſztil, koje ſzi bil duſen v chiniti, ali akoſzi dobro delo vchinil zlem nakanyenyem zbog ſzveczke hvale, zbog prilike kojuſzi potom iſzkal kaj zla vchiniti, ter jeli vu velikom dugovanyu, y kuliko krat.*

I da ove, y druge grehe leſe naides, *miſzli po redu na deſzetere zapovedi Bosje, na Petere Czirkvene, jeſzili zagreſſil proti pervi, drugi, tretji, ali deſzeti.*

Premiſzli zatem grehe glavne, grehe tugye, grehe vu nebo kricheche, grehe zvunſzke, y grehe nuternye, tojeſzt kojiſze ſzamo vu ſzercze vchine, z-privolenyem, y oveh povech broi, y felu. Zatem premiſzli duſnoſzt tvojega ſztaliſſa. Akoſzi Goſzpon, Officzer, Goſzpodar, Meſter, Terſecz, Otecz, ali Mati, Szin, ali kchi, ſzluga, kmet, ali za plachu teſak, ter ovdi premiſzli, jeſzili tvoju duſnoſzt izpunil, zlo zakrachuch, a dobro zapovedajuch; ali morebit zlo prepuſchajuch, a dobro zapuſchajuch; zatem tvoje poſzle, paidaſtva, y meſzta, kakſziſze derſal vu Czirkve, doma, na ſzenymu, ali vu drugom, ali vu biſnom tovaruſtvu, kaiſze ovdi, y vu vſze knige govori od ſztrane Muſskoga, toſze govori y od ſztrane ſenſzkoga ſzpola.

MOLITVA.

Kadaſzi naſſel grehe, tak bolye z-ſzerczem, neg z-jezikom reczi.

Ah vidim o Predragi Otecz moi Nebeſzki vnoſinu odurneh grehov, z-kojemiſzi od mene tuliko krat, tak odurno zbantuvan, zato kajamſze za nye iz pravoga ſzercza, y greſna moja perſza tu-

kuch

kuch velim, moi greh, moi greh, moi preveliki greh; zpoznavam, y valujem Goſzpodine Boſe veliku malovrednoſzt, y grehotu moju, zato te ponizno proſzim, za tvoje ſzveto Ime, za krepoſzt, y jakoſzt tvojega preſzvetoga Boſanſztva, za tesku Muku, y ſuhku ſzmert tvojega Szinka Jeſuſſa, za onu ſaloſzt, y teskochu, kojuje za Duſſ-zvelichenye podneſzel, za vſze Kaplicze nyegve preſzvete Kervi, za jakoſzt Szvetih ſedem Sakramentumov, po najmu, y molitve B. D. Marie, y vſzeh Szveteh, da mi moje odurne grehe odpuſztis, kai morem o dragi Sztvoritel moj za moje grehe drugo chiniti, negoje pred tobum, y pred nameſztnikom tvojem ponizno, y pravo valuvati, ter za nye pokoru chiniti, y profchenye od tebe proſziti, terſze vezda ze vſzema pobolſſati. Nut ovoſze vſzega dajem vu ruke tvoje na vſzaku pokoru, y kaſtigu, ali to vendar ponizno molim, da nevchinis z-menum poleg malovrednoſzti, y hudobe moje, nego poleg neſzmerne dobrote, y miloſzerdnoſzti tvoje, koja daje pri meni do vezda tak za malo derſana, y tuliko krat zbantuvana, ah ſalmi je iz pravoga ſzercza, y ſal mi bude do ſzmerti moje. Ah Jeſus moi Razpeti ogledi ſze na ſaloſzt ſzercza mojega ter mi oproſzti vſze grehe, y hudobe moje.

E MO-

MOLITVA.

Ovde obechaï pobolſſanye govorech.

Znam o lyubleni Odkupitel moi Kriſtus Jeſus, dami ne doſzta na duſſno zvelichenye pokajatiſze za grehe, y za nye proſchenya proſziti, ako ih od ſzercza neodverſem, y neodurim, zatoje vezda pred tobum, pred odichenum Maikum tvojum, y pred vſzem Dvorom Nebeſzkem zevſzema kuliko morem, odurjavam y z-tverdnem hotenyem vſzega ſzercza mojega obechem, daje od vezda z-tvojum pomochjum hochu vſze do konczа tak oſztaviti, daſze nigdar nechu vech znajuch, y hotoncze vu nijednoga povernuti. Dapache vſzake prilike, y pogibeli greha, hochuſze bolye chuvati, nego nikakvoga zla ovoga ſzveta. A preſſeſztne grehe moje hochu vſze Nameſztniku tvojemu, Szpovedniku mojemu pravdeno, y ponizno valuvati, poleg krivnye y duſnoſzti moje, za koje kaiti ſelim ne ſzamo vſzaku pokoru prijeti, y zverſſiti, nego takaiſſe tverdno obechem vſzega ſitka mojega pobolſſanye. Zatoſze uffam da ti dobri Bog moi ſzercza mojega ſzkruſſenoga, y Kruto poniznoga neches od tebe odhititi. Pomozime anda Prezmoſni Jeſus! objachime,

me, y potverdime, y ti najmiloſztivneſſa Maika Jeſuſſeva Maria na pomoch mi ſetui, da vu ovom nezmenkam, kai vezda kanim poleg moguchnoſzti moje chiniti na hvalu, y diku Bosju, y na zvelichenye moje greſſne duſſe. Amen.

MOLITVA.

Kada vre boches iti pred Zpovednika.

O Miloſztivni Goſzpodine Boſe, o Preſzlatki Jeſus, lyubav moja, y jedino uffanye greſſne Duſſe moje. Ah kakbiſze raduvala Duſſa moja, dabi ti nebil nigdar od mene zbantuvan. Ah ſal mi je, y ſal mi bude do ſzmerti moje, da ja nevolyni ſzlepi greſſnik tuliko dobra neſzem znal vredno preſtimati, y tebi tak dobromu Bogu duſſne lyubavi nazad povernuti, kojiſzime tuliko lyubil. Ali vezda te lyubim o Bog moi, y ſelim te lyubiti na vſze veke. Szmilujmiſze anda o Predragi Jeſus, ter neglei na hudobu moju, nego na ſzamu dobrotu tvoju, ar akoprem nahajas, y vidis pri meni zadovolen zrok, za kogame pravichno zkvariti mores, tiga vendar lehko takaiſſe zadovolynoga naides, za koga me miloſztivno zvelichiti mores, y hoches; naimre miloſchu, vrednoſzt, y dobrotu tvoju nezgovornu, proſnyu, y zagovor premiloſztivne Pomoch-

nicze vſzeh greſſnikov Marie Biſztrichke (ali NN.) Ah oproſztimi proſzimte za vrednoſzt muke, y Szmerti tvoje, za vrednoſzt, Prechiſzte Blaſene Devicze Marie, y vſzeh Szveczev, y Szveticz, ter po Imenu mojeh drageh Patronov. Sz. Petra, Joſeffa &c. NN. y pokehdob vidis ſzercze, y vſze hotenye moje da ſelim chiniti za grehe moje kuliko morem, zato uffamſze vu tvoju miloſchu dami hoches oproſztiti vſze grehe moje znane, y neznane od moje zadnye ſzpovedi, ali od moje mladoſzti do ovogahipa vchinyene. Ali te vendar ponizno proſzim, da ako bi mi kai po moje kerhkoche, y ſzlaboſzti na ove zpovedi zfalelo, da ti z-pomochjum tvojum nadomeſztis, da z-ovum nameſztnika tvojega abſoluczium, iliti odvezanyem, ti nuternyem zakonom Duſſu moju ochiſztis, ter obilnoga proſchenya, y vekivechnoga zvelichenya delniczu vuchinis po vrednoſzti Jeſuſſa Kriſtuſſa, Zvelichitela mojega, y po najemu Prechiſzte Blaſene Devicze Marie, mojeh Patronov, y Patronuſicz. NN. y vſzega Dvora Nebeſzkoga. Amen.

NB. *Iducb pred Zpovednika imai vu ſzerczu poſaluvanye za vſze grebe znane, y neznane. Imai tverdno obecbanye poboljſſanya. Nakanyenye vſze grebe, z-kojib neſziſze joſcbe pravo zpovedal, vezda onak valuvati kakſzi*

pred

pred Bogom kriv, naimre akoſzu grebi ſzmertni. Vſzem nepriateloın iz ſzercza oproſztiti, Tudye ſztvari povernuti, y kvare nadomeſztiti. Krive recbi, akoſzu naskodele, nazad vzeti. Bliſnu prilika, y pogibel greba oſztaviti. K-tomu gotov budi vſze tvoje duſnoſzti izpuniti, y zpovedniku pokoren biti vu navuku, y vu doſztoine pokore.

Kada doides pred Zpovednika, tiho poklekni, y ruke zkupa derſecb reczi: Otecz Duhovni, koi ſzedite na Bosjem meſztu, ja tuſni y nevolyni greſſnik (ali greſſnicza) proſzim vaſz ponizno, daitemi ſzveti blagoſzlov, da morem vſze moje grehe pravdeno valuvati, y od nyih odvezanye dobiti.

Vezdaſze prekriſi. Vu Ime Otcza &c. *Zatem reczi, ne vſzu obcbinſzku zpoved, nego ſzamo avak:* Zpovedamſze Bogu vſzamoguchemu, Blaſene Marie vſzigdar Devicze, vſzem Szveczem, y vam Otecz Duhovni, naimre pak od moje zadnye zpovedi, koju ſzem vchinil. . . . pred tulikemi dnevi, ali tjedni NN. Pokoru ſzem zverſſil, y potlam dobroga Boga mojega jeſzem z-ovemi grehi zbantuval (ali la).

„ Ovde moi greſſnik, ali greſſnicza,
„ povech vſze tvoje grehe naimre od
„ zadnye zpovedi, akoſzi ju, kuliko
„ znas dobro vchinil. Ar ako bi bil
„ ſzmertni greh znaduch, y hotoncze

 „ od

„ od szrama, ali od sztraha do vezda
„ zatajil, tak bi vezda taki na pochet-
„ ku moral rechi, da imas greh, ali
„ grehe, kojeh joss neszi valuval, y
„ zato moralbi ponoviti, iliti podru-
„ gachiti vsze one zpovedi, na kojeh
„ jeszi takve grehe zatajil. Tojeto,
„ dusenszi valuvati vsze druge grehe,
„ kojeszi potlam vchinil, akopremszi-
„ je zpovedal druge tajech. Ar vsza-
„ ka zpoved na kojeszi szmertni greh
„ hotoncze zatajil, bila ti je nehaszno-
„ vita, dapache novi szmertni greh,
„ a drugi greh Prichefchanye, ter vno-
„ go vekssi greh, negoszu oni, ko-
„ je szi bil zatajil. Zato dusen szi
„ povedati, kuliko szisze krat zpove-
„ dal y prichesztil, poklam szi on greh
„ tajil. Bog milosztivni chuvai vsza-
„ ku Dussu od takve zpovedi. „

Kada szi valuval vsze grehe, y akoszu szmertni, nyihov broi, y felu, tak ako te Zpovednik nikai vech nepita vezda bole z-szerczem, nego z-jezikom reczi: Otecz Duhovni ja vech nikai neznam, nego za ove, y za vsze druge, za koje sze zpomenuti nemorem, znane, y neznane vszega sitka mojega grehe salujemsze iz pravoga szercza, zato nai bolye, da szem dobroga Boga mojega z-nyimi zbantuval, obechem ztalno pobolssanye vszega sitka mojega, y pro-

szim

ſzim ponizno za haſznovitu pokoru, y odvezanye od grehov.

Za tem pazi, kaiti Zpovednik govori, y kakvu ti pokoru daje, koju kada ſzi razmel, y ſzvetu Abſoliczziu priel, poboſno ſze prekriſi, y na ſztran odſztupivſi zasgunoga ſzercza reczi.

MOLITVA.

Za Szpovedjum.

Hvala, y dika budi tebi miloſztivni Vſzamoguchi Goſzpodine Boſe, daſzi ti moju greſſnu Duſſu pomiluval, daſzi me na ovu ſzpoved miloſztivno pochakal, y pripelyal, ter vu tvoju Sz. Miloſchu prijel, daſzi mi grehe oproſztil, y vrata Nebeska odperl, daſzi me vragu kakti z-nohet iztergnul, y od vekivechneh muk znovich oſzlobodil. Zato uffajuchi ſze vu tvoju oſzebuinu dobrotu Miloſztivni Goſzpodine Boſe! proſzimte za vrednoſzt Szina tvojega, y B. D. Marie, y vſzeh tvojeh Szveteh, da ti bude prijeta, y vugodna ova zpoved moja, y da vſze ono, kai je meni vunyoi zmenkalo, nadomeſzti miloſzerdnoſzt, y dobrota tvoja, poleg koje da me puneiſſem, y zverſſeneiſſem zakonom gore na Nebu odvezati doſztojas, molimtiſze ponizno, o dobri Ztvoritel, y Odkupitel moi! Kaiti pako zpoznavam, y ponizno valujem, da po-

kora meni dana, gledech na grehe moje kruto je mala, zato ponizno ti ju preporucham, daju primes dobrovolyno vu tvoju miloſchu, y da ju ſzam vchinis proſchenya vrednu. Na obilneſſu vendar zadovolſchinu, y oproſchenye grehov mojeh pridajem ja k-ove male pokore vſze moje dobro mislenye govorjenye, chinyenye, y zla terplenye do moje perve zpovedi, dapache do ſzmerti moje, ter tebi vſze ſzkupa prikaſujem, y ponizno aldujem vu Jedinoſzti Jeſuſſa Kriſtuſſa Szina tvojega. Poglei adda z-okom miloſzerdnoſzti tvoje o predragi Otecz Nebeſzki ovde mene, kakti tvojega nevernoga duſnika, y odurnoga ſzuſna zarad velike nezahvalnoſzti moje, za tulika dobra. Nut ovo pred ſzvetemi Nogami tvojemi ponizno klechim, y jalna moja perſza tuchem, ter premilo za grehe moje zdihavajuch od tebe miloſche ponizno proſzim, ſzmiluimiſze adda o dobri Boſe, y daimi jos barem tuliko miloſche, da pokoru meni danu tak zveſſeno dokoncham, kak je tebi vugodno, y povolyno a meni pak na Duſſno zvelichenye haſznovito, y potrebno. Amen.

Ovde pokoru tebi danu, ako imas vremena, zverſſi, zatem pobosno, ponizno, y zkruſſenem ſzerczem ſzpravlaiſze k-Bosjemu ſztolu, k-kojemu da vredne je priſztupis, ponovi vu tebi

bi veru, uffanye, y lyubav Bosju y ako imas vremena moli ovu molitvu.

M O L I T V A.

Pred Prichefchanjem.

O Predragi Odkupitel, y prefelni Zvelichitel moi Jefus Kriftus Blafene D. Marie jedini Szin! Szpoznavam, y valujem ponizno, da ja zarad moje velike malovrednofzti nikakovo uffanye nemorem imati vu kakvu vrednofzt, ali dobrotu moju, nego vfze uffanye moje mechem vu fzamu vrednofzt, y milofchu tvoju, kada k-fztolu tvojega prefzlatkoga gofchenya kanim, y felim prifztupiti, kai vendar prez velikoga fzrama y fztraha nemorem v-chiniti, ar fzercze, y telo moje bilo je fzto krat z-vnogemi grehi zatepeno, vufzta, y jezik zanefznafen, razum, y pamet z-vnogemi hudobami pochernyena. Ali fzirota neznamfze kam deti, niti drugam hafznoviteiffe v-techi, nego k-tebi zdenczu milofzerdnofzti, k-tebi fetujem na vrachtvo, pod tvoju betebi fim obrambu, tebe felim zvelichitela, kojega nemorem podnefzti fzudcza Tebi Gofzpone Rane moje kafem, tebi mozole Duffe moje odkrivam. Znam moje kruto velike, grehe, ali kajemfze, y falujemfze za nye iz pravoga fzercza, y obecham

 ztal-

ztalno pobolſſanye vſzega ſitka mojega. Vzemi ada od mene o ſelni Odkupitel vſze hudobe, y grehe moje, da ovak zchiſztum Duſſum mojum, y telom doſztoineiſſe priſztupim k-ſzvetomu Sztolu tvojemu, y k-tomu dopuſztimi, da ovo ſzveto prijimanye Tela y Kervi tvoje, koje ja zevſzum meni moguchnum poboſnoſztjum miſzlim, y ſelim zverſſiti, nebude meni na zaſzluſenye kaſtige, nego na izproſſenye, y zadoblenye proſchenya, y miloſche tvoje; dami bude oboruſſenye, y krepoſzt dobre volye tebi verneſſe ſzluſiti, dami bude tverdnoga uffanya pomoch, y chiſzte lyubavi proti tebe, y blisnyemu mojemu povekſſavanye, ochiſchenye grehov, y vrachtvo hudoga poſelenya, dami bude vu pogibeli Duſſe, y tela ſztalna obramba, y vrednoſzt dobreh chinov, dami bude vſzagdaſnyi zpomenek preſuhke muke, y ſzmerti tvoje, zadnich proſzimte dami bude ovo preſzveto telo, y Kerv tvoja na konczu ſivlenya mojega duhovno braſſno, iliti na put vekivechnoſzti moje objachenye, y ſzegurna pomoch vu diku Nebeſzku. Am.

Kada ides na Prichbeſchanye reczi vu ſzerczu.

O Maria Mati Miloſzerdnoſzti vſzeh greſſnikov obramba, y zavetje oſzebuino, proſzimte ponizno o uffanye duſ-

ſe

ſe mojê, zakri odurne grehe moje, k-menifze vezda pridruſi terme zprevodi pred lyublenoga Szina tvojega Jeſuſſa Kriſtuſſa, z-proſzimi od nyega ſzveti blagoſzlov, daſzi vezda vu Duſſe moje tak doſztoino, y povolyno prebivaliſche naide, da rad pri meni tija do koncza oſztane. O Angeli Bosji pelyaiteme pred váſſega Kralya, y mojega Zvelichitela Jeſuſſa Kriſtuſſa. Veſzeliſze o duſſa moja, ar ide k-tebi Goſzpon Sztvoritel, y Zvelichitel tvoi Jeſus Kriſtus, ada dai doſztoino prebivaliſche tulikomu ztanovniku. Daj ponudimu ſztan, hodi pred nyega, odprimu vrata ſzercza tvojega.

Kada vidis Szvetu Hoſtiu.

Ah verujem, y valujem zevſzum krepoſztjum duſſe moje, daſzi ti oyde pod kruſſnem kipom pravi ſivi Bog zkupa y Chlovek, iliti Jeſus Kriſtus Szin Otcza Boga Nebeſzkoga, y B. D. Marie, kojiſzi na ov ſzvet za duſs zvelichenye doſſel. O dobri Jeſus oproſztimi vſze grehe moje, za kojeſze zarad tebe dobroga Boga zbantuvanoga iz pravoga ſzercza kajem, y obechem ztalno poboljſſanye vſzega ſitka mojega. Goſzpodine Jeſus Kriſtus ja nevolyni greſſnik neſzem vreden, da Ti doides pod krov tela mojega, nego ſzamo reczi z-tvojum ſzvetum rechjum,

y

y bude ozdravlena Duſſa moja, moi greh, moi greh, moi preveliki greh.

Kadatiſze podaje Boſanſztvo reczi.

Telo Goſzpona naſſega Jeſuſſa Kriſtuſſa, nai chuva duſſu moju vu ſitek vekovechni. Amen.

Kada Boſanſztvo prebavis malo odſztupivſſi poklekni, ocbi vzemlyu biti, ruke zkupa derſi, ter ponizno zdibavajuch premislavai gdeſzi vezda bil, gdoſzi ti, y gdo je on kogaſzi prijel, k-tomu ove molitve poboſno moli.

MOLITVA.

Za Pricheſchanyem.

O Duſſa Kriſtuſſeva poſzvetime, Telo Kriſtuſſevo zvelichime. Kerv Kriſtuſſeva napojime. Voda iz Rebra Kriſtuſſevoga tekucha operi me. Muka Kriſtuſſeva objachime. O dobri Jeſus poſzluhnime. Med Szvete Rane tvoje poſztavime. Razluchitiſze od Tebe nepuſztime. Od nepriatela Duſſe y tela obranime. Na ſzmerti moje k-tebi zazovime. I k-tebi v-nebo doiti puſztime. Da te onda zevſzemi Angelmi, y Szveczi tvojemi hvalim, y dichim na vſze veke vekom. Amen.

Hvalu, y diku tebi dajem vſzamoguchi, y vekovechni Goſzpodine Boſe, Otecz

Ne-

Nebeſzki, kojiſziſze doſztojal dan danaſni ſzirotu gladnu duſſu moju nahraniti z-predragem Telom, y Kervjum jedinoga Szina tvojega Jeſuſſa Kriſtuſſa, y ovo za nijednu vrednoſzt, niti dobrotu moju, nego ſzamo iz velike, y nezgovorne miloſche, y dobrote tvoje. Ali hvalim y tebi iz glubine ſzercza mojega o Preſzlatki Jeſus, daſziſze doſztojal pod krov tela mojega ztupiti, y daſzime tak lyubil; ada ovo te ponizno vezda proſzim, prevzemi: iliti preſztreli duſſu moju ztrelum lyubavi chiſzte, Apoſtolſzke, y Kerſchanſzke, da ona ſzamoga tebe lyubi, ſzamoga tebe ſeli Kruha Angelskoga vu kojem prebiva vſza ſzlaſzt, y naſzladnoſzt duhovna. Tebe vu kojega ſele Angeli gledati, da vſzigdar ſelyi, y vſiva ſzercze moje, da vſzigdar ſedya duſſa moja, tebe zdencza ſitka, zdencza mudroſzti, y vekovechne ſzvetloſzti. Tebe da vſzigdar iſzche, y naide, k-tebi da vſzigdar ide, y zaide. Od tebe da vſzigdar miſzli, y govori, y vſze da chini na hvalu Imena tvojega, ponizno, ter chedno, lyubleno ter poſteno, lahko, ter dobrovolyno, ſztalno, ter veſzelo tija do koncza. I ti ſzam da budes vſzigdar uffanye moje, blago moje naſzladnoſzt moja, veſzelje moje, mir, y pokoi moi, ſzlaſzt, y duha moja, mudroſzt, y chednoſzt moja, del

moi,

moi, vekovechina moja, kinch moi, obilje moje, vu kojem proſzimte, da ſztalno obſztoji, y vſzigdar prebiva pamet moja, y ſzercze moje, ter da ovak do koncza obſztojech vu miloſche tvoje, putuvanye, iliti ſitek moi ſzrechno dokoncham. Y zatem da k-tebi zaidem na ono tvoje neizgovorno goſchenye, gdeſzi ti z-tvojem Otczem, v Duhom Szvetem prava ſzvetloſzt, puna ſzitoſzt, vekovechna radoſzt, y zverſſena naſzladnoſzt vſzem tvojem ſzvetem, y dragem na vſze veke vekom. Amen.

MOLITVA.

Za Pricheſchanyem.

O Prelyubleni moi Jeſus, pokehdob duſne, y tebi doſztoine zahvalnoſzti ja nikak nemoremti dati zato vſzu vrednoſzt tebe ſzamoga, y najem prechiſzte D. Marie Maike tvoje, y vſzeh Szveteh dobra dela tebi meſzto mene aldujem, y prikaſujem, naiti to bude zahvalnoſzt, koje ti ja nemorem dati za ovu miloſchu, kojuſzi v-chinil, gdaſzime ztvojem preſzvetem telom nahranil, y zpredragum Kervjum pod kruſnem Kipom prijetum napojil. Da vendar, y od moje ſztrane dam ono, kai morem, nut ovoti vſzu Duſſu moju, y telo moje zevſzema pri-

ka-

kaſujem, y na vekovechnu ſzlusbu do koncza aldujem. Da pak y ov dar tebi povolneſſi bude, proſzimte ponizno premeni ſzlaſzt ſzercza mojega, y takje ponovi, da od ſzeh dob zvan tebe nijednu ſzveczku ſzlaſzt nepochuti, nijednu nepriſztoinu lepotu nelyubi, nijednu vremenitu radoſzt neiſche, y daſze neboji nijedne ovoga ſzveta zameri, niti nemiloſche, nego ſzamo daſze iz lyubavi tvoje boji, y z-pomochjum tvojum daſze chuva Tebe dobroga Boga zbantuvati. Ter akobiſze od vezda po kerhkoche moje pripetilo ſzuproti koje goder tvoje ſzvete zapovedi kai naimenſſega v-chiniti, govoriti, ali ſzamo pomiſzliti, ali po nemarnoſzti kakovu duſnoſzt moju zapuſztiti; tak vezda za onda na ono merzim, ar mi je odurno, y nepovolyno, vſze kai tebi o Bog moj je ſzuprotivno. Y zato dragi Jeſus neprimi mi onoga za greh, ali me pomozi daſze vu onom ni malo nezaderſavam, nego da taki na pokoru ſſetujem. Zadnych proſzimte, daimi tu miloſchu, daſze neraztane od tela Duſſa moja, doklamſze po iſztinſzkom ſzkruſſenyu ſzercza, y po pravdene zpovedi dobro neochiſztim, ter vu miloſchu tvoju nedoidem. Y doklamſze nenahranim, y na put vekovechnoſzti z-ovem Preſzvetem Oltarſzkem Sakramentom neob-

objachim. Ti pako o Milosztivna Maika Jesusseka predragoga, kojega ja vezda pod szerczem, dapache vu szerczu mojem imam, vsza ova pomozi mi zprosztiti, y zadobiti od prelyublenoga Szinka tvojega, z-kojim ja tebe denesz vu ovom szvetom mesztu chasztiti, y posluvati obechalszem, y poleg szlaboszti moje v-chinil iz zroka ovoga, dabisze jamogel znyim sztalno pomiriti, z-grehov mojeh zpokoriti, sitek moi vu vszem pobolssati, v vszeh milosch meni na Telu, y Dusse moje potrebneh delnik posztati. V-chini me anda vszeh oveh delnika o Milosztivna Maika Bisztrichka, molimtisze za lyubav predragoga Szinka tvojega Jesussa, y za lyubav onu, z-kojum ti tulike gressnike k tebi vu ovo szveto meszto dohadyajuche milosztivno prijimles. Ah neszkrati, y meni nevolynomu gressniku ove tvoje lyubavi, o Maria Bisztrichka, vezda, y na moje zkradnye vure. Amen.

Vezda ako chasz imas, moli ovde posztavlene, ali druge tvoje navadne molitve. Naimre pak ako neszi joss zverssil danu na zpovedi pokoru. Y ono kaisze moli na nakanyenye Sz. Otcza Pape, da mores obilno Proschenye dobiti: kakti zpovednik reche, pet, seszt, ali szedem Oteczna ssev, szedem zdravih Marij, y jednu veru Bosju. Pak tvoi sztalis Bogu preporuchi, daga mores ali szpametno izebrati,

ali

ali vu zebranom poleg tvoje dusnoszti Bogu po-volyno, siveti. Zatem vu vszem sivlyenyu z-tvojem pobosnem, y chednem dersanyem pokasi gdeszi denesz bil, ter ono kaiszi na zpovedi, y vu molitvah Bogu obechal, marlivo obdersavati.

OSZMI DEL.

Molitve vszakoteroga sztalissa: y szpola lyudem prilagodyene.

MOLITVA.

Za Rimszkoga Czeszara, y szvetlu nassu Kralyiczu.

Vszamoguchi Goszpodine Bose, koji poleg dobrote, y miloszerdnoszti tvoje na Tronus Kralyesztva Rimszkoga szlugu tvojega Ferencza (ali NN.) y szlusbeniczu Mariu Theresiu jeszi izviszil, proszimote ogleisze na zapovedam tvojem pokorne szluge tvoje, ter nyim podeli poleg sztalissa vissine nyim potrebnu vszeh kreposztih kerschanszkeh zverssenoszt z-koteremi nakincheni, mogli budu tak vszem szvojem podlosnikom z-szvojum lepum peldum szvetiti, y nye ravnati po putu pravicze, kak poleg kralyesztva vremenitoga, kralyesztvo vekivechno ze-vszem szvojem lyucztvom zadobiti, y k-tebi vu nebo doiti vredni budu. Ki si-

ves, y kralyujes Bog na vſze veke vekom, Amen.

MOLITVA.

Za nyih Excellenczie Goſzpodina Biskupa Zagrebechkoga.

O Predragi Jeſus, Miloſztivni odkupitel, ti dobri Paſztir vſzeh verneh ovchicz ſzvete Matere Czirkve, koteri ſzlugu tvojega Joſefa (ali NN.) za naſsega obchinſzkoga Duhovnoga Paſztira, y Biskupa zebrati jeſzi doſztojal, proſzimote ponizno, da ti nyemu na hvalu, y diku tvoju, y na naſseh Duſſ zvelichenye, dugo, ſzrechno, y blagoſzlovno ſiveti, y naſz vu poſzleh naſseh Duhovneh ravnati dopuſztis, y kakti goder on z-ſzvojum vernum ſzkerbjum, y lepum peldum podloſne ſzebi ovchicze na tvoju, y tvoje nai lyubleneſſe Maike Marie chaſzt, y poſtenye, y na veliku naſsega Duſſnoga zvelichenya haſzen, y pomoch paſze, y ravna, tak tulikaiſſe on po proſſnye y obrambe Prechiſzte Devicze Marie, y po tvoji, o dobri Paſztir naſs Nebeſzki miloſche y miloſzerdnoſzti zevſzum ovchicz ſzvojeh chredum tebe vu nebeſzah po ovem vremenitom ſivlenyu videti, y na vſze veke zevſzemi tvojemi zebranemi hvaliti, y dichiti bude mogel, Amen.

MO-

MOLITVA.

Za fzlavni Orfzag Horvatczki.

O Vfzamoguchi, y milofztivni Gofzpodine Bofe, vu kojega zmofni ruki fztoji vfze Orfzage, y Kralyefztva zderfavati, chuvati, y braniti, molimotifze ponizno, da kakti goder mali nafs Orfzag Horvatczki vu pobofnofzti fzvoje proti tebi, y lyublenoi Maiki tvojoi Marij fztalno od vfzake krive vere y chifzt, y profzt tuliko vre leth fztoi, tak po neizgovorne milofche tvoje po veliko moguchne profnye Maike Marie, y pofzeh dob, od vfze nefzreche, kuge, glada, y voifzke milofztivnofze obchuva. Blagofzlovi anda nafz, y vefz ov Orfzag o Milofztivni Bofe, zevfzum obilnofztjum kruha, vina, fzada, y vfzega iz tvojeh daresliveh ruk fzhadyajuchega dobra. Podeli pravichnofzt, y milofzerdnofzt vfzem Poglavarom fzveczkem, pobofnofzt, y zkozlivofzt vfzem Pafztirom Duhovnem, lyubav Kerfchanfzku, mir, y fzlofnofzt vfzem podlosnikom, da vfzi vu obderfavanyu tvojeh fzveteh zapovedih marlivi, fztalno, y verno tebi o Bog fzlufiti budu mogli. Pofzluhni ove profnye naffe, o Milofztivni Bofe, po vrednofzti Muke, y Szmerti Kriftuffa Szinka tvojega, y po

profnye, y najemu nai odicheneſze Neba, y zemlye Kralyicze Marie Biſztrichke, y vſzeh tvojeh izebraneh vu Nebu, ki ſives y kralyujes Bog na vſze veke vekov, Am.

MOLITVA.

Zakonſzkeh lyudih k-Szvetomu Joakimu y Anne.

O Szveti zakonſzkoga ſivlenya tovaruſſi, y nai ſzrechneſſi prechiſzte Devicze Marie Roditeli Joakim, y Anna, preporucham vam ponizno mene, y tovaruſſa mojega, daſze molite za naſz Bogu vſzamoguchemu .a povrednoſzti, y najemu vaſſemu podeli nam ſzvoju ſzvetu miloſchu, y blagoſzlov, ter nam dopuſzti vu jednoi pravoi zakonſzkoi lyubavi, ſzloſnoſzti, y vernoſzti med ſzobum ſiveti, kak y vi dva jeſzte ſiveli, y lepu zakonſzkoga ſivlenya peldu vſzem nam oſztavili. O preodicheni ſzveti Joakim, y Anna chuvaite mene, y tovaruſſa mojega od vſze nevernoſzti, neterplivnoſzti, neſzlogė, jala y nenavidnoſzti, y od vſze napaſzti, y oblaſzti nepriatela Duſs naſſeh, kakoti tulikaiſſe od vſze gizdoſzti, y preko redne pohlepnoſzti za blagom vremenitem. Zadobite nam pomoch Boſanſzku, da budemo mogli peldu vaſſu naſzleduvati, y pravi ſzad jedno-

dnoga blagoſzlovnoga, y Bogu povolynoga hiſnoga zakona doprinaſſati, Amen.

MOLITVA.

Vu ſztalis zakonſzki ztupiti hotejucheh.

Vſzamoguchi, vekovechni Goſzpodine Boſe, kojiſzi pervi pochetnik zakonſzkoga ſivlenya, y ſztaliſſa, nut ja nevolyni greſſnik, (ali greſſnicza) koteri poleg Boſanſzkoga odredyenya tvojega nakanilſzem vu ſzveti hiſni zakon z-tupiti, vtechemſze k-tebe ztverdnem zauffanyem, y pomoch tvoju zazavam; y kaiti vu tak velikom poſzlu, vu zbiranyu naimre perſone za ſzrechno, y blagoſzlovno zakonſzko ſivlenye meni potrebne, prez velike, y oſzebuine miloſche Boſanſzke biti nemore, zato obrachamſze ja k-tebi o miloſztivna Maika, y Pomochnicza Maria Biſztrichka, ravnaiti z-pomochjum tvojum pamet moju, daſzi za Hiſnu tovaruſſiczu zeberem Perſſonu takovu, z-kojum Bogu po volye ſiveti, y ſivuch Duſſno zvelichenye zadobiti mogel budem: zato z-proſzimi od Szinka tvojega Jeſuſſa blagoſzlov nyegov Boſanſzki, zkojem, akoje na hvalu, y diku Bosju, y na Duſſe moje zvelichenye, ja vu ſztalis ov ſztupim. Ti o Bog moi nai bolye znas, kai za teski, y pogibelen ſztalis je vu

Hiſnom zakonu, y kak lehko, koteri terha nyegvoga poleg duſnoſzti kerſchanſzke nepodnaſſa Duſſu ſzvoju pogubiti more. Dai onda po vrednoſzti Muke, y Szmerti tvoje, y po proſnye Prechiſzte Devicze Marie Biſztrichke ſzmiluimiſze, termi dai z-pravim nakanyenyem, y z tvojem ſzvetem privolyenyem ov Sz. Sakrament, ako mi je na zvelichenye, prijeti, Amen.

MOLITVA DRUGA.

Za ſzrechno vu Sz. Hiſni zakon ztupiti.

O Predragi odkupitel moi Kriſtus Jeſus, koji Szveti Hiſni zakon ſzam jeſzi na tuliko poſtuval, da nyega za tvoi ſzveti Sakramentum zebrati, y zviſſiti jeſzi doſztojal, y vſzem, koji nyega naſze vredno prijimlyu, pomoch tvoju ſzvetu, y miloſchu za ſzegurno dajes, y prikaſujes, vchini da ja ov Sz. Sakramentum, ako mi je obſzudyen, poboſno naſze primem, y po krepoſzti, ovoga Sz. Sakramentuma tvoju Boſanſzku miloſchu zadobim, da ovak ja vu Sz. Hiſnom zakonu tebi verno ſzluſiti, y z mojum buduchum tovaruſſiczum (ali tovaruſſem) vu miru, lyubavi, y ſzloſnoſzti ſivuch tebe hvaliti, y dichiti, y tvoi Sz. Sakramentum poſtuvai mogel budem. Ah nepuſzti o Mi-

Miloſztivni odkupitel moi, dabi ja ov Sz. Sakrament vu tvojoi nemiloſchi naſze vzel, daſzi poleg nyega meſzto tvojega ſzvetoga blagoſzlova nezaſzluſim vekivechno Duſſe moje ſzkvarjenye, y proklecztvo. Ti o moi Bog znas, da ja ne ſelim zbog naſzladnoſzti telovne, niti zbog poſelenya blaga, y bogacztva, niti zbog drugoga kojega nedopuſchenoga zroka vu ſztalis zakonſzki ſztupiti, nego ſzamo zato, da ja tebi vu ovom ſztaliſſu verneje ſzluſiti, tebi na hvalu dechiczu kojiti, za moju telovnu hranu leſeſze ſzkerbeti, y ſzuprot nagnyenyu, y poſelenyu telovnomu ſzlobodnem nachinom lagle braniti ſze mogel budem. Ovo je moje nakanyenye o Bóſe, y ovo je moi naivekſſi zrok, da ja vu ov teſek ſztalis kanim ſzebe podati. Zato jatiſze ponizno molim, da ti ovo moje nakanyenye vu Nebeſzah potverdis, y vſza druga kriva nakanyenya iz ſzerdcza mojega pretiras. Vchini z-menum, y z-mojum zaruchniczum miloſchu ovu, da kakti goder mi vu lyubavi doſztoine, y miru ſzkup doiti ſelimo, ovak tulikaiſſe vu prave lyubavi proti tebe o Miloſztivni Boſe, y vu vernoſzti proti jeden drugomu do ſzmerti obſztojimo, y potlam k-tebi vu Nebeſza na vſivanye blaſenſztva vekivechnoga zaidemo. Amen.

MOLITVA.

Zakonſzkoga Chloveka Muſa, ali Sene.

Miloſztivni Boſe, koteri mene poleg Boſanſzkoga odredyenya tvojega vu ſztalis zakonſzki jeſzi poſztavil, ponizno te proſzim, dai mi tvoju ſzvetu miloſchu, da ja z-tovaruſſiczum mojum terh ſzvetoga hiſnoga zakona dobrovolyno podnaſſati, y poleg duſnoſzti moje vu miru, y ſzloſnoſzti ſiveti, y tebi verno, y ſztalno ſzluſiti budem mogel. Chuvai naſz od ſziromaſtva velikoga, y betegov, od karke, y neſzloſnoſti, od nevere, y dvoinoſzti, y od vſzega zla tela, y duſſe, koje nam naskoditi, y vu ſzluſbe tvoje naſz ſzpachiti bi moglo. Tebi preporucham ja dragi Jeſus vſzu moju hiſu, druſinu, y dechiczu, tebi aldujem vſze naſſe trude, y poſzle, vſze naſſe delo, vſza nakanyenya, ponizno proſzechi: da naſz vſze ſzkupa vu tvojoi ſzvetoi miloſchi obderſis, ter nam dopuſztis tak poſzle naſſe vremenite doprinaſſati, da poleg nyih plachu od tebe ſzi zaſzluſimo vekovechnu. Ovo ja tebe proſzim po tvojoi neizgovornoi miloſzerdnoſzti, y dobroti, y po najemu, y proſnyi prelyubljene Maike Marie Biſztrichke, y vſzeh Boſjeh Szveczev; y Szveticz. Amen.

MO-

MOLITVA.

Vdovicze, ali Vdovcza.

O Jesus ti pravo ufanye, y razveſzelenye vſzeh ſziromaskeh vdovicz, y ſziroticz, nut ja oſztavlena ſzirota k-tebi zdihavam, y tebi Veſzelitelu vſzeh ſaloſztneh, tuſimſze vu nevolyah, y ſzuprotivchiuah moih Ti o moi Jeſus naibolye znas, kak tuſno ſzercze moje je ſzpravno. Kada ti iz ſzveta ovoga hotelſzi odhadyati na Kriſu viſzechi, preporuchilſzi verno tvoju lyublyenu Maiku Mariu Vucheniku tvojemu Januſſu, komu pak mene ſzirotu izruchas, o Jeſus moi predragi, kadaſzi mojega dragoga tovaruſſa od mene vzel, vſzigdar nye pomochi, y obrambe mene mentuval, y vu Vdovichki ſztalis poſztavil. Ah gdo budemi od vezda hiſu, y goſzpodarſztvo zderſaval, gdo dechiczu moju hranil? Ah gdo drugi nego Ti, o moi Jeſus! ja bolſſega meni, y dechiczi mojoi verheſſega naiti nemorem. Zato naimiſze ſzkratiti, Ti budes od vezda Otecz hranitel, y branitel, meni, y dechiczi mojoi, ja vu Te poſztavlyam vſze moje uffanye, tebiſze vu ruke dajem, ti me krepi, y jachi z-tvojum ſzvetum miloſchum vu mojem vdovichkom ſztaliſſu, vu kojem ja Tebi ver-

verno fzlufiti, do tvoje fzvete volye obecham, y hochu. Vfze moje fzuprotivchine., vfze tuge, y nevolye, vfze fpote krivicze, zametanya, y odurjavanya, koja vu mojem Vdovichkom fztaliffu znam, da mene minu, na fzpomenek muke, y fzmerti tvoje rada hochu podnaffati, fzamo mi nefzkrati tvoje fzvete milofche, zkojum ja vfza ova mogla bum dobrovolyno terpeti, vfze tentaczie, vfza fzkuffavanya fzveta Tela, y vraga fzercheno obladati, y moju Vdovichku chifztochu fzrechno Tebi obchuvati. O Maria Bifztrichka, Ti milofztivna Pomochnicza vfzeh nevolyneh, Ti lyublyena Maika vfzeh ofztavlyeneh, y zaverfeneh, ja pred ovem tvojem Chudnovitem Kipom na kolena moja padam, ter tifze molim zevfzum moguchnum poniznofztjum, pofzluhni profnye, y zdihavanya moja, primi Ti mene z mojum drobnum dechiczum pod tvoi Materinfzki Plafch, vzemifze za me nevolynu, y fziromasku greffniczu, preporuchime Szihku tvojemu, dami nefzkrati fzvoje fzvete milofche, y pomochi vu vfzeh mojeh vnogeh, y velikeh potrebochah. Zkafifze dafzi milofztivna Maika, y pomochnicza vfzeh nevolyneh, ter mi dopufzti vfivati dobrote, milofche, y milofzerdnofzti tvoje, y Szinka tvojega Je-
fuf-

ſuſſa na ovom, y na drugom ſzvetu na vſze veke vekom. Amen.

MOLITVA.

Sztareſſeh za ſzvoju Dechiczu.

Boſe vſzamoguchi, Otecz Nebeſzki, koji iz tvoje dobrote mene z-dechiczum daruvati jeſzi doſztojal, hvalimte, y dichim za ovu tvoju miloſchu, k-kojoi da y ovu pridas, molimtiſze ponizno, naimre: da prikazanu meni iz dareslivoſzti tvoje dechiczu na hvalu, y diku tvoju ſzrechno odkojiti mogel budem, ja tebi nyu izrucham pod tvoju Boſanſzku obrambu, y vu obchinſzko ſzercze tvoje zapiram da ona od vſzega zla, telovnoga obchuvana, y od vſzakoga ſpota grehov budu vſzigdar oſzlobodyena. Budi ti nyoi Otecz dobri, Chuvar, y hranitel. Pomozimi nyu na hvalu, y diku tvoju gore kojiti, z-lepemi rechmi, y peldum vu vſzeh krepoſztih, y dobrotah Kerſchanſzkeh navuchati, y vu ſztrahu tvojem derſati. Nyim pako dai jedno tiho, ponizno y za prijeti navuke dobre prikladno ſzercze, da budu dobra, pokorna, tvojem, y roditelov ſzvojeh zapovedam vſzigdar podloſna dechicza. Da ovak ja vu nyih deneſz zutra radoſzti, y veſzelyaſze dochakati, y vu mojoi ſztaroſzti pomoch

od

od nyih imati mogel budem. Ja tebi aldujem vſze one trude, y ſzkerbi, koje ja vezda z-nyimi imam, y proſzimte, da vſza ova ti na hvalu, y diku tvoju, y na moje duſſno zvelichenye obernes. O Maria koja Jeſuſſa Szinka tvojega tebi podloſnoga jeſzi imala, y za obchuvanye ſitka nyegvoga beſuch vu Egiptum veliku ſzkerb z-nyim jeſzi imala, pomozi ſzada meni za dechiczu moju takſze ſzkerbeti, y vu takvom redu nyu derſati, da med Szinmi, y Kcherami Bosjemi vu Nebeſzah na vſze veke prebivati z-tobum ſzkupa vredna budu. Amen.

MOLITVA.

Deteta za ſzvoje Sztareſſe.

O Tecz Nebeſzki Sztvoritel moi Premiloſztivni, kojiſzi nam zapovedal Sztareſſe naſſe lyubiti, y poſtuvati, proſzim ja tebe, da ti tvoje ſzvete miloſche, y pomochi dragomu Otczu mojemu, y materi nigdar nezakratis vu vſzeh dneveh ſivlenya nyihovoga; y vſzu nyihovu ſzkerb, vſze trude, vſze neprilike, koje zbog mene nevrednoga deteta ſzvojega imaju, z-blagoſzlovom tvojem ſzvetem na ovom, na drugom pako ſzvetu z-dikum tvojum vekivechnum naplatis. Preporucham tije ponizno, da Ti nye poleg velike do-

bro-

brote, y miloszerdnoszti tvoje chuvas, y branis, od vszeh nepriatelov tela, y dusse, ter nyim podelis zdareslivum rukum tvojum dare one, y milosche, koje nyim za zdersavanye sivlenya nyihovoga, y zadoblenye Kralyesztva Nebeszkoga jeszu potrebne. Neszkrati nyim tulikaisse o milosztivni Bose veszelya onoga, koje dobra, y pokorna decza roditelom szvojem jos na ovom szvetu zavdati jeszu navadna, kada nye z-pobosnem, y lepem sivlenyem veszele, y vu sztaroszti krepe. Kak da y ja sivem, y poleg dusnoszti moje tebi, y nyim na ovom szvetu szlusim, y szlusech diku Nebeszku z-nyimi zkupa zadobim, po vrednoszti muke, y szmerti Szinka tvojega Jesussa, y po najemu milosztivne Maike Marie dopusztimi. Amen.

MOLITVA.

Deteta za sze szamoga.

O Dobri, y milosztivni Jesus, koteri dobru y krotku dechiczu oszebuinem nachinom lyubis, y szkerb na nyu imas, molimtisze ponizno vzemi mene vu tvoju szvetu miloschu, pod tvoju Bosanszku obrambu, ter nachini z-mene jedno dobro, y krotko dete, da ja tebe vu vszem sivlenyu mojem nigdar z-szmertnem

tnem grehom nezbantujem; dai mi tvoi szveti blagoszlov, da niti nepriatel dusse moje mene vkaniti, niti hman pelde, y nagibanya hman decze na zlo napelyati nebudu mogla. Ovo te proszim o Predragi Jesus za lyubav onu, z-kojum ti negda malu dechiczu jeszi obimal, blagoszlavlyal, y nyim Kralyesztvo obetal Nebeszko, govorechi: Puschaite malu dechiczu k-meni dohadyati, ar je nyihovo Nebeszko Kralyesztvo. O Maria milosztivna Maika Jesusseva po lyubavi tvojoi proti milomu deteczu tvojemu Jesussseku proszimte zadobimi miloschu, y podaimi pomoch, da dobro y szveto sivem, y potlam szrechno iz szveta ovoga preminem. Amen.

MOLITVA.

Mladencza, ali Divoike.

Milosztivni Sztvoritel moi, koji mene na tvoi szveti Kip jeszi sztvoril, y po muke, y szmerti Szinka tvojega Jesussa odkupil; ja tebi hvalim za vsze tvoje vnoge, y velike dare, y milosche z-menum nevrednem sztvorjenyem tvojem vchinyene, y obechem tebi dragomu Bogu mojemu verno do szmerti moje szlusiti, vu vszem hvaliti, y dichiti dobrotu tvoju. Ti pako o Vszamoguchi Bose,

zpo-

zpoznavas gingavochu, y fzlabofzt moju, y znas nai bolye, kak hudobni nepriatel duh nechifzti chloveka vu mladofzti fzvoje navlafztito pachi y zkuffava, dabiga mogel od puta pravicze, y od krepofztih Kerfchanfzkeh odvernuti, y vu fzmertni greh zapelyati. Zato profzim te ponizno, o dobri, y milofztivni Bofe, dai ti meni jakofzt takovu, z-kojum ja ovoga hudobnoga nepriatela, y vfza nyegova z-kuffavanya obladati budem mogel, (ali mogla) Ja tebi preporucham telo, y Duffu, vfze moje krepofzti, y moguchnofzti nuternye, y zvanfzke, vfze trude, y pofzle, fivlenye, y fzmert moju, y profzimte za nezgovornu milofzerdnofzt tvoju, da me vu nijeden fzmertni greh, y duffe moje fpot opafzti neprepufztis. Podelimi tvoju fzvetu milofchu za dobro, fzveto, tebe, y vfzem pravichnem povolyno fiveti, y vfzemu lucztvu na dobru peldu biti. Ovo profzim ja tebe po fuhke muke, y fzmerti Jefuffa Kriftuffa, po vrednofzti, y profnye Prechifzte Devicze Marie, mojega Patronuffa N. ali Patronufficze N. y vfzega Dvora Nebefzkoga.

Zatem prekrifivffifze reczi pobofno, naimre pako, kada kakva tentaczia ide nad te: O Naichifzteffa; prez makule greha prijeta Devicza, y mati Bosja Maria, po tvojem

pre-

prechiſztom Prijetju, nevraſenom Divojachtvu, Divojachkom Materinſztvu, y po proſnye, y najemu tvojega naichiſzteſſega Zaruchnika Joſefa, chuvai, y brani Duſſu † Szercze † y Telo moje † chiſzto y nevraſeno od vſzake nechiſztoche Vu Ime Otcza † y Szina † y Duha Szvetoga † Amen.

MOLITVA.

Jednoga od Otcza, ali Matere, ali obodveh oſztavlenoga.

O Maria ti nai ſzrechneſſa Mati Jeſuſſeva ja ſziromaski od Roditelov mojeh oſztavlyen pred ovem tvojem miloſzerdnoſzti Tronuſſem na kolena moja padam, tebi, y predragomu Szinku tvojemu Jeſuſſu poniznoſze v-klanyajuchi, y kaiti ja pogubilſzem drage Roditele moje, y nemam viſſe, kibiſze za me ſzkerbel, mene hranil, krepil, y branil, ti pako jeſzi jedno pravo uffanye vſzeh nevolyneh, pomoch, y obramba oſztavlyeneh, y zapuſcheneh, zato ja neznam nikam drugam pod Bogomſze vtechi, nego k-tebi o Premiloſztivna Maika Maria. Nut ovo ja ſaloſzten pred tvojemi ſzvetemi nogami klechim, ter ti ponizno aldujem ſuhke ſzuze na kojeſze raſzipava ſaloſztno ſzercze moje, kuliko goder putiſze ja zmiſzlim

ſzlim na zapuſchenye mene nevolynoga (ali nevolyne) Ja tebe jemlyem za moju lyublyenu Maiku, y z-tverdnem zauffanyem tebe proſzim, kak more proſziti jedno dete ſzvoju pravu Mater, zkaſiſze anda daſzi moja draga Maika, terſze zpomeni z-tvoje neizgovorne Materinſzke dobrote, da ti joſche nijednoga, kojiſze je vu te uffal, tebe ſztalno poſtuval, y z-tverdnem zauffanyem k-tebiſze vtekal neſzi zapuſztila. Ah anda nezapuſzti ni mene ſziromaskoga, nevolynoga, od vſzeh oſztavlenoga, oglediſze na moje ſzuze, y ſaloſzt, ſetuimi na pomoch ne oſztavime. O Mati miloſche, y miloſzerdnoſzti puna, ſzmilujmiſze, imai ſzkerb na telo, y duſſu moju, zadobimi blagoſzlov, za vremenitu, y vekovechnu ſzrechu meni potreben, nepuſztime opaſzti vu nijednu tela, y duſſe nevolyu, da te ovak zpoznam, lyubim, hvalim, y dichim kakti dobru, y dragu Maiku, y braniteliczu moju vezda, y vſzigdar navlaſztito pako na moje zkradnye vure. Amen.

M O L I T V A.

Za ſzvoje priatele.

O Jeſus lyublyeni, koteri dar lyubavi, po daru Duha Szvetoga vu ſzercza verujucheh jeſzi vlejal, proſzimte lyuble-

blyeno, za vſze moje priatele, y znancze, navlaſztito NN. koteri vu moje nevredne molitve jeſzuſze preporuchili, y za kotere ja moliti jeſzem duſen, da nyim podelis tvoju ſzvetu miloſchu, y zkaſes dobrotu tvoju, y miloſzerdnoſzt, terje od vſze neſzreche tela, y duſſe miloſztivno oſzlobodis. Ja tebi nye preporucham z-onum vernoſztjum, z-kojum ti tvoju nailyublyeneſſu Maiku Januſſu jeſzi preporuchal, y proſzimte, da noſzis ,zkerb zverhu nyih, kakje noſzil tvoi Vuchenik Janus z verhu Maike tvoje Marie. Tvoi ſzveti blagoſzlov, kojega ti vu Nebo za ztuplyujuchi jeſzi podelil v-ſzemu ſzvetu, nai ſztupi z-verhu mojeh drageh priatelov, y dobrochinitelov, z-kojem daſze ſzuprot vſzem nepriatelom ſzvojem brane; y jache, y vu tvoie ſzvete miloſche ztalno obſztoje, dopuſzti nyim, o miloſztivni Jeſus. Y ti o Maria Maika Jeſuſſeva miloſchu ovu meni, y vſzem mojem priatelom ſzproſziti nezamudi, da ovak dobrotu tvoju, y miloſzerdnoſzt ſzercheneſſe zviſſavati, y tebe o lyublyena Maika verneje poſtuvati na ovom, y na drugom ſzvetu mogli budemo. Amen.

MO-

MOLITVA.

Za szvoje Nepriatele.

O Predragi Odkupitel, y Zvelichitel moje greſſne duſſe Kriſtus, Jeſus, koteri vu tvojeh ſzveteh zapovedih jeſzi nam oſztavil, da mi naſſem nepriatelom oprofztimo, nye neodurjavamo, nego lyubimo, za nye molimo, nyim ne zlo, nego dobro chinimo, y ſelimo, ako grehe naſſe od Boga nam oproſchene imati, y znamenye praveh Szinov, y Kcherah Bosjeh na naſz noſziti hochemo, kojega peldu ti ſzam nam jeſzi oſztavil, kada na Kriſu viſzechi ovak k-Otczu tvomu Nebeſzkomu jeſzi krichal: Otecz oproſzti nyim, ar neznaju kai chine. Nut ja za tvoju lyubav y volyu o Razpeti Jeſus oproſcham iz ſzercza mojega vſzem y ſzlednyem nepriatelom mojem ſzkrovnem, y ochiveſztnem, kai goder oni meni zla jeſzu vchinili, ali vchiniti nakanili, vſza nyim tak iſztinſzko opraſcham, kak ja ſelyim, da ti meni oproſztis grehe moje, z-kojemi jà tebe o Bog moi tuliko krat, tak jako jeſzem zbantuval. Y da obilneſſe izkaſem, y poſzvedochim iſztinſzko opraſchanye vſzeh obſſanoſztih, y krivicz meni od koga goder vchinyeneh, zato jemlyemſzi tverdno napervo, y obechem za

volyu Bosju viſſe niti nemiſzliti za vſze krivicze, nego vekovechnem nachinom iz nyihſze ſzpozabiti. Kajti pako polek zapovedi tvoje Boſanſzke ja moguchen neſzem za krivicze meni vchinyene, nepriatelom mojem doſztoinem nachinom dobro za zlo povernuti, anda proſzim ja tebe o vſzamoguchi, y miloſztivni Boſe, vchini ti nyim zato tuliko dobra, kuliko oni mene zla jeſzu vchinili, ali vchiniti nakanili, y kaiti tebiſzu v-rukah ſzercza chlovechanſzka, z-kojemi ladas, y giblyes poleg tvoje volye Boſanſzke, zato zmekchai ſzercza nepriatelov mojeh, po vrasjoi nenavidnoſzti, y chalarnoſzti na ſzerdu genyena, terje nagni na jednú pravu lyubav, mir, y ſzloſnoſzt Kerſchanſzku, da ovak mi vſzi vu miru tvojem ſivuchi, za ſzine tvoje, y kchere ovdeſze ſzpoznavati, y na drugom ſzvetu ſzlatkochu mira, y lyubavi tvoje na vſze veke vſivati budemo mogli. Ovo da nam neſzkrati Miloſztivni Jeſus, ja y pak tebe na pomoch zovem o miloſzti, y miloſzerdnoſzti puna Maria Biſztrichka, moli za naſz nevolyne greſſnike, ter nam zadobi ſztalnoſzt mira vremenitoga, y vekovechnoga. Ah zadobinamga o Predraga Maika Biſztrichka. Amen.

MO-

MOLITVA POBOSNA.

K-Prechudne Devicze Marie Biſztrichke.

Miloſche puna, Devicza Maria, kotera nijednoga nezameches, y nijednoga netiras; nego vſze k-tebi dohajajuche miloſztivno prijemlyes. Pred tobum razpreſztiram ſzercze moje, y tebi lyublyene Matere moje odpiram vſze moje nevolye, y potreboche. Ti o miloſztivna Devicza naibolye znaś, kak ſziromah, y potreben jeſzem, vu kulikeh pogibelih zvelichenya mojega jeſzem poſztavlyen. Ako Szin tvoi poleg pravichnoſzti ſzvoje mene ſzuditi bude hotel, prez dvoimbe pogublyen, y na veke ſzkvarjen budem. Szpomeniſze da zbog zvelichenya greſſnikov ſztvorjena, y Mati Bosja vuchinyena jeſzi: zato od oſtre nyegove pravicze k-tvojoi miloſzerdnoſzti beſim, y k-obrazu miloſche tvoje vtechemſze, niti nedvojim, dabime nemogła od vekovechnoga ſzkvarjenya obchuvati. Akomi Ti miloſztivna budes, lehko, y Boga miloſztivnoga imal budem; ar ſzercze Bosje vu tvojeh je rukah, y kam goder hoches, nyega nagnuti mores. Z jednim lyublenim pogledom vech pri nyem izproſziti budes mogla, kak vſzi Angeli, y Szvetczi ſzvojemi zasganemi molitvami. Anda Ma-

ti miloſzęrdnoſzti, pri tebi iſchem miloſche, y miloſzerdnoſzti, y po tebiſze uffam, da fztraſſnomu ſzudu Boſanſzkomu vuiti budem mogel. Iz glubline ſzercza mojega k-tebi zdihavam, y proſzim za lyubav Jeſuſſeka tvojega, y ſzpomenek ſuhke muke nyegove, da me neprepuſztis poginuti, o miloſztivna, o poboſna, o ſzlatka Devicza Maria! pred blagoſzlovlyene ove noge tvoje, pred koteremi, neizbrojeni greſſniki naſli jeſzu miloſchu, poſztavlyam vezda, y vſzigdar Telo, y Duſſu moju, vſze chine, y potreboche moje, ſivlenye, y ſzmert moju; naibolye pak zadnyi on ſivlenya mojega hip, od koteroga vſza viſzi vekovechnoſzt. Za lyubav, z-koterum Szinka tvojega lyubis, proſzimte, da vſza ova pod obrambu tvoju primes, vu Materinſzkom tvojem ſzerczu chuvas, y na haſzen zvelichenya mojega obernes. Amen.

DEVETI DEL.

Chudnovita pripechenya, y oſzebuine miloſche pri ovom miloſztivnom Kipu ſzkazane.

Pregledi ovde, y chtei moi Putnik Marianſzki na tvoje vekſſe razveſzelenye pripechenya chudnovita, polek dobrote, y miloſzerdnoſzti Marie Biſztrich-

ke

ke z-vnogemi vchinyena, y kada iz chtejenya ovoga szpoznas vnoge, y neizbrojene prilike, vu kojeh nevolynomu, y vszakojachkem szuprotivchinam podverſenomu chloveku, pomoch, y obramba Marianſzka je potrebna, hvali, y dichi dobrotu Boſanſzku, koja vu vszeh oveh szuprotivchinah neje zapuſztila vsze one, koi k-Chudnovitomu Kipu miloſztivne Maike Biſztrichke, z-tverdnim zauffanyem jeſzuſze vtekali.

NB. *Pervo vendar, nego ova chudnovita pripechenya na pervo poſztavim, opominam, vſze, y vſzakoga, daſze ovdi vekſſe veruvanye neiſche, niti nepotrebuje, nego kak Bulla, y Decretum, iliti zpoznanye Sz. Otcza Pape Urbana Oſzmoga vu Letu 1625. 13ti dan Szuſczá, y vu Letu 1631. 5ti dan Juniuſſa, iliti Ivanſchaka van dano dopuſcha, naimre: veruvanye chlovechanſzko. Zato pripetchenya ova, koja vu ove Kniſicze ſze izpiſſuju, neſzu prava Mirakula, iliti chuda poleg Bitja,* ſecundum ſubſtantiam, *nego ſzamo goleg nachina,* ſecundum modum. *Nakuliko naimre iz priſzege, y ſzvedochanſztva chlovechanſzkoga, y drugeh znameny ſzuditi moremo, da ona neſzu z-mochjum, y jakoſztjum naturalſzkum vchinyena, nego z-oſzebuinum pomochjum, y proſnyum Marianſzkum od Boga zadoblyena, onem, koji vu tugah, nevolyah, y potrebochah ſzvojeh*

pod obrambu, y pomoch miloſztivne Marie Biſztrichke jeſzuſze vtekli.

Prichimlyem pako milosche Marianſzke, y chudnovita pripetchenya vu ovom Sz. meſztu zkaſuvanya izpiſzavati od Leta 1684. ne zato, kakti da pervo toga nikakve milosche, y mirakula pri ovom chudnovitom Kipu nebiſze bila pripechala, koji kip vre okolu 200. let blizu (kak znabadyam) ovde ſztoji, y z-namenymi oſzebuineh miloſch, y darov Boſanſzkeh dichiſze, nego kaiti milosche ovakove pervo polek pomenkanya marlyivoſzti, od Paſztirov Duhovneh neſzu popiſzane, y nam obznanyene; iz kojega zroka, y po letu 1684. nekoja leta bilſzem primoran preſzkochiti. Da pako od vſzakoga Leta nepoſztavlyam viſſe, nego po dveh, treh, ali chetireh chudnoviteh pripeechenyah, premda ja vnoga druga imam pri rukah, zrok je: kajti nebi rad nepriliku chiniti Putnikom Marianſzkem zpreveech debelum Kniſiczum, kakva bilabi mi dosla, da nebi bil na ſztran oſztavil, viſſe od 400. miloſch, iliti mirakulomov. Zato nai vre bude vu Imenu Jeſuſſa, y Marie.

PRICHETEK.

Leto 1684.

Z-chemerom oſztvarjen oſzdravil.

Kai jal, y nenavidnoſzt med lyudmi, navlaſztito vu Dvorneh meſztah nevchini, iz ovoga ſzuditi moremo: Bil je

pri

pri Dvoru pokoinoga viſzoko rodyenoga Goſzpodina Groffa Petra Keglevicha med pervemi Dvorjaniki, iliti Officziali ſztanoviti Steffan Gregorich, Chlovek razumen, y na vſzaki dvorni poſzel kruto prikladen, koji zbog ſzvoje vernoſzti bilje Groffu drag, y povolyen. Videchi ovo drugi ſzluſevni paidaſſi (kak viſſe puti biva) zbog jala y nenavidnoſzti, neſzuga mogli terpeti; zato jeden z-med drugeh nepriatelov, hotejuchi nyega zkonchati, podlechemu napitek z-chemerom oſztvarjen, kojega kadabiſze bil neſzrechni napil, ſzin ſzmerti ochiveſzte je poſztal; ar chemer taki po kotrigah jeſze razeſſel, od kojega vſze telo bilo muje oteklo, y napuhnuloſze natuliko: da ſzkoro nebil chloveku vech ſzpodoben vrachtva, y pomochi neſze bilo uffati od nikuda, ar vre vſzi za dravje Stefana biliſzu zdvojili. Kai ovde nevolyni chlovek drugo bil je chinechi? Miloſztivnu Maiku Mariu Biſztrichku pochelje na pomoch zazavati, y zagovorom ſzvojem k-chudnovitomu Kipu nyeinomu ſzimo ſze vtekati; koja kakti miloſztivna Pomochnicza, y vſzeh betegov vrachitelicza ſzmiluvalamuſzeje, ter ovoga ſztraſſnoga otoka, y ſzmerti ſzrechno Stefana oſzlobodila. Ovo pripetchenye z-ſzvedochanſztvom ſzvojem jeſzu potverdili: Matt. Duhovachky Pleba-

nus iz Oſtercza, Andras Jakaſſich, y vnogi drugi.

Szlepa pregledi.

Sztanovita Kerſchenicza iz Fare Szveto Ivanſzke od Zeline z-pridovkom Filipovich dvadeſzet, y ſzedem let bilaje ſzlepa, tak da Szuncza ni Meſzecza neje videla; kulikaje nevolya ſzlepoſzt, nigdo nezna, neg kiju probuje. Vu ovi anda nevolyi poſztavlyena ſziromaska, iſzkalaje, y viſſe puti proſzila pomochi od Boga, y od lyudih ali poklamkak odnikud nikakove poleſchicze nebi bila zpoznala vu tulikeh letah, proſzi domare, daju nai pelyaju k-oni ſzvetli zvezdi, koja razſzvechuje vſze temne, k-Marie naimre Biſztrichke. Szimo anda nyu dopelyaliſzu na dan Sz. Apoſtolov Petra, y Pavla, gde ona z-velikum poboſnoſztjum, y z-tverdnem zauffanyem, molila ſzeje miloſztivni Marii Biſztrichkoi, dajeſze nai ſzmiluje, y ſzvetloſzt ſzuncza videti dopuſzti, y premda za on dan nikakvoga znamenya miloſzerdnoſzti Marianſzke nebi bila zpoznala ova Kerſchenicza, ona vendar od molitve npreſztane, do drugoga dneva, tojeſzt do Pondelka, vu kojem kada bi bila duſſu ſzvoju po pravdeni zpovedi, y pokori ochiſztila, y z-Telom Kriſtuſſevem nahranila, poſztaviſze pak na kolena,

pred

pred Kip Milosztivne Maike Bisztrichke, za szvetlosztt, kak pervo proszecha, y nut na jeden put odperlefzusze temne ochi nyeine, y szvetloszt szuncza, ter k-tomu milosztivni Obrasz Marie Bisztrichke videla je z-chudom velikem vszega lyucztva. Koje chudo potlam z-priszegum szvojum poszvedochilifzu: Postuvani G. Plebanus Ivan Molitoris, Martin Millichky, Peter Domitrek, y drugi vnogi.

1 6 8 5.

Od vrasje napaszti oszlobodyena.

Bilaje Goszpa roda Poglavitoga, koje ime, y pridovek sze ovdi neposztavlya, zbog toga, kaiti buduch iz blisnyeh sztranih, nehotela szama szebe lyudem na zube dati; ova vendar proszilaje Zpovednika szvojega, dabi pripechenye z szobum vchinyeno zamuchanem imenom lyucztvu obznanil na povekssanye chaszti, y postenya premilosztivne Pomochnicze Marie Bisztrichke, koje ovak je bilo: na szam Bosich dosselje bil k-szpomenuti Goszpi Duh nechiszti vu szpodobe pokoinoga nyeinoga tovarussa, hotejuchi nye szilu vuchiniti, kojemu kadabisze bila marlyivo branila, y znamenyem Sz. Krisa pobosnoszе nekuliko puti znamenuvala, obernesze ov pokoinoga tovarussa kip na

szpo-

szpodobu sztekloga, y szerditoga czuczka, koji zachelje proti nye zaszkakuvati, y hotel nyu vgrifzti, koja premda vre vsza kakti zvun szebe, zmiszlisze vendar na veliko moguchnu proti vszem Duhom peklenszkem braniteliczu Mariu Bisztrichku, y k-nye vu ove sztiszke posztavlyena sze zagovori, koja taki kakti milosztivna pomochnicza, zkazalaszeje nye vu Chudnovitom Kipu Bisztrichkom, y obatrivssi nyu, duha nechisztoga od nye je pretirala, kojega taki za osztavlyenem onde velikem szmradom, y sztrahovitoga ruchanya glaszom, je nesztalo.

Od Kache oszlobodyen.

Mikula Grubachevich iz Kraine valuvalje ovde z-dvemi Szvedokmi, y z-priszegum potverdil, da kada bi bil jeden put marhu na polyu paszuch zaszpal, velika kacha vu nyega je vlezla, koje z-nikakvim nachinom, premda vnoga je probuval, nesze mogel oszloboditi. Videchi ovo nyegvi priateli, y rodbina, koji za milosztivnu Pomochniczu pervo toga jeszu znali, pochelifzuga nagovarjati, dasze nai szimo zagovori, y od Maike Bisztrichke pomoch proszi, kai kak bers bil bi vuchinil, y z-tverdnem zauffanyem szimosze vtekel, kacha on iszti hip iz nyega na vidyenye visse szvedokov je izesla, y nyega nevrafenoga osztavila.

Ne-

1686.

Neszrechna vu poredu posztaje szrechna.

Kakva veksa saloszt morebiti jednoi Materi, nego kada szada vutrobe szvoje, kojega z-tulikum neprilikum, y mukum na ov szvet donassa, nemore videti sivoga, y k-tomu zna da ovakov nigdar licza Bosjega videl nebude. Ovu saloszt zpoznavalaje visse let Anna Silecz iz dolnye Sztubicze, koja visse dechicze na ov szvet je porodila, ali vszako mertvo. Jeden put kadabi bila ovu szvoju neszrechu razmislyavala, z-szuzami oblejana pochne milo zdihavati, proti razveszeliteliczi vszeh salosztneh Marii Bisztrichkoi: *O Milosztivna Maika, Maria Bisztrichka, za tvoje szveto Materinsztvo, vu kojem ti szrechno Szina tvojega Jesussa na ov szvet jeszi porodila, proszimte damisze szmilujes, y mene od ove moje neszreche oszlobodis.* Y nut od onoga vremena vszigdar szrechen porod je imala, y potlam visse dechicze na hvalu, y diku Bosju szrechno goreje odkojila.

Neplodna ima porod.

Helena Poszavecz iz Turovoga Polya seszt naiszt let vu Hisnom zakonu prez vszakoga poroda je sivela, zbog chesza ona jako bila je salosztna, y vu sivlenyu

tak-

takvom neterplivna. Chuje jeden put fzpomenek od milofch, y chud, koje pri chudnovitom Kipu Marie Bifztrichke fze pripechaju, y chuvfi ovo, pochne y ona mifzliti, nebili y ona tam fzebi milofchu poroda mogla izprofziti, zato ne zamudifze fzimo v-techi zagovorom fzvojem, y nut chez malo vremena deteje zanofzila, y nye potlam fzrechno na fzvetlo dala.

1 6 8 7.

Ogeny chudnovito pogaffen.

Velika je fzila farkoga ognya, ali jos vekfa je pomoch Marie Bifztrichke, kai pofzvedochiti mora Stefan Balagovich iz Sztubicze, koji ovo ochivefztno je fzpoznal: ar kadabi bila jeden put vu nyegov Stagel pun fitką, ognyena fztrela vudrila, y ov vre vekfem talyom bilbi vu ognyu, on fzamo Mariu Bifztrichku na pomoch je zazval, y pod nyveinu milofztivnu obrambu fzebe z-obechanem malem darom preporuchil, y nut k-mefztu pochelifzufze plamni od goruchega ftagla odtergavati, y ogeny prez vfzake naturalfzke pomochi pogaffzen ftaglyu, y fitku je oprofztil.

Pamet, y fitek pogublyen nazad dobivafze.

Pavel Kovachich iz Kaffine nemore zadofzta biti zahvalen milofztivne Pomo-

chni-

chnicze ne ſzamo ſivucheh, nego y vumirajucheh, kakov y on je bil; ar poklam kak on bilbi razum, y pamet pogubil, ter zevſzema obnorel, y vu ovakvom neſzrechnom ſztaliſſu czelo leto prebival, jeden put iz bedaztoche ſzvoje ſzam ſzebe hotejuchi zkonchati, noſaſzije vu poſirake porinul, zatem na zemlyu zamertev opal, videchi ovo domari nyegovi, pochelifzuſze nad neſzrechum ovum (kak vrednoje bilo) plakati; jeden vendar zmed drugeh meſzto nehaſznovitoga placha, ovak pochelſzeje za Pavla Marie Biſztrichke, koja mu je onda na pamet doſla moliti: *O ti dobra, y miloſztivna Mati vſzeh nevolyneh, Maria Biſztrichka, ſzmiluiſze ovomu neſzrechnomu chloveku, termu nepuſzti ovak iz ſzveta ovoga preminuti, za koju miloſchu ja ſzam tebe pri tvojem chudnovitom Kipu na Biſztricze z-doſztoinum zafalnoſztjum hochu pohoditi.* Ovo zgovori, a zamertev od pogibeli ſzmerti ochiveſzte oſzlobodyen, k-ſzebi doide, y pervo zdravje na telu y pameti zadobi. Koju miloſchu potlam ſzam z-ſzvojemi domari ovde je valuval, kadabi bil zagovor zverſſuval.

Szu-

1688.

Szuſen oſzlobodyen.

Andras Kurekovecz od Sziſzka iz Szela Sztruga zvanoga, bilje po neſzrechi vlovlyen, y vu turſzku vuzu odpelyan; ovde kadabi bil vu skure, y ſzmerdlyive temnicze, ruke, y noge z-teskem ſelezjem ſzpete imajuchi ſztalis ſzvoi plachuch viſſe puti premislyaval, y videl, da viſſe nemore imati uffanya za oſzloboditiſze ove vuze, y na domovinu ſzvoju doiti, bilje vre zevſzema zdvojil. Niſtarmanye vendar kadabimu bile jeden put na pamet dosle miloſche one, koje on negda na Biſztricze je videl, y chul, zauffaſze tverdno vu dobrotu, y miloſzerdnoſzt Marie Biſztrichke, ter pochne ovak iz glubline ſzercza, y vuze k-nye zdihavati: *O Maria, koja negda veſz narod Chlovechanſzki iz ſzuzanſztva vrasjega jeſzi zpelyala, zpelai Ti mene, iz ove teske Turſzke vuze; nedai ti meni ovdi vumreti, negomi dopuſzti, da joſche vidim tvoi chudnoviti Kip na Biſztricze, y onde tebe vu nyem chaſztim, y poſtujem.* Imaleſzu moch rechi ove, ar taki onu noch ſelezje ſzamo iz Andraſſa je opalo, vrata na temnicze z-nevidyenem nachinom ſze odperla, y ovak ſzrechno van je zeſſel iz vuze, y potlam na Biſztriczu z-velikem

ve-

veſzeljem, y doſztoinum zahvalnoſztjum doſſel, kade pripechenye z-priſzegum pred vnogemi ſzvedokmi je potverdil.

1 6 8 9.

Lazar ozdravil.

Jurai Kolarich iz Fare Sz. Mihalya vu Medyimorju tri leta imalje noge z-kluchene tak, da nemogel ni z-meſztaſze genuti prez pomochi, ov poklakam vnoga vrachtva bilbi zprobuval, vezda z-kupanyem, vezda zvezanyem, vezda z-kadyenyem nogam ſzvojem pomochi iſ-chuch, pak vſze zahman, zmiſzlilſze je zadnich na obchinſzku vſzeh beteſneh, y nevolyneh vrachiteliczu, y Pomochniczu Mariu Biſztrichku, k-ovi anda vchini ſzvoi zagovor, zevſzum poniznoſztjum, y nye kakti miloſztivne Maike ſzebe vu ruke da, zatem veli Szinu ſzvojemu, da nai pripreſe k-kolchiczam, za nyega kakti lazara napravlyenem jednoga konya, terga nai pelya k-Marie Biſztrichke, odpraveſze anda na put, ter idu prez vſzega ſtentanya, y kaiti veliko je bilo zauffanye Juraja proti Marie, pervo negbi bili dosli vu odlucheno meſzto, pomoch Marianſzku je ſzpoznal; dopelyavſſiſze, naimre do Belſzke gore, pochuti ſile vu nogah ſzvojeh kakti razpuſchene, zato veli

 Szi-

Szinu daga nai dole iz kol pomore, na zemlyu, koji ſtimajuchi da kakti pervo nebudeſze mogel Otecz ni zmeſzta genuti, bilmuje vu tom ſzuprotiven, y nega hotel taki poſzluhnuti, ali kaiti Otecz je pritiſzkal, y daga nai puſzti doli proſzil, poſzluhnega, y na zemlyu pomore, y nut pretegnuvſſi onde noge ſzvoje, iſſelje ſzam peſſicze, prez vſzake pomochi tija do verhuncza gore, potlam pak poſztavivſſiſze nazad na kola, ſetuvalje vu meſzto prebivaliſcha Vrachitelicze ſzvoje, da berſe nye ſzebe zafalnoga zkazati bi mogel, kamo z-velikem veſzeljem doiduchi, chetiri dni ovde poboſnoſzt ſzvoju je obverſſaval, veliko hvalechi Boga, y miloſztivnu Maiku Bosju Biſztrichku.

Szuſni oſzlobodyeni.

Jurai Okulas od Sz. Martina, iz Boſakovine, z-tremi drugemi paidaſſi, z-Ivanom naimre y Tomaſſem Skerczem, y Czinderi Mihalyom iz Novigrada doſſelje bil vu ruke turſzke, koji kadabi bili vu Szigetſzkoga Grada vuze dugo vremena ſztrahovitem nachinom traplyeni, iſzkaliſzu vſzakojachke nachine oſzloboditiſze teske ove vuze, y vu pervu ſzloboſchinu doiti, ali kaiti vſza pomoch naturalſzka bila je zdvojena, pocheliſzu za pomoch z-verhu naturalſzku ſze ſzkerbeti, koju pri chuda Chinitelicze Biſztrichke pervi put

put naiti uffaliſzuſze: y ne nyim uffanye zmenkalo, ar kak bersl biſze bili ſzimo vſzi cheteri zagovorili, y tverdno obechali, da akoſze vuze oſzlobode; hote doiti na Biſztriczu z-dari ſzvojemi nyu pohadyat, ſelezja, y lanczi jeſzu odpuſztili, vrata temnichna ſze odperla, y vſza prilika za ſzrechno otiti nyim je dana, z-kojum jeſzu y dosli na Biſztriczu vſzi veſzeli, poboſnoſzti proti Marie, y duſne zahvalnoſzti puni.

1 6 9 0.

Sztraſſila pobegla.

Da duhi nechiſzti vſzako vreme iſchu prilike nevolynomu chloveku naskoditi, to nam ſzvedoche vnoga pripechenya, med drugemi, y ovo, kotero ſztanoviti chlovek iz Ivanicha ovde je povedal, y z-priſzegum potverdil: da naimre kadabi bil on jeden put v-vecher iz polya proti domu ſzvojemu iſſel, namerilſze je bil na vnoſinu nechiſzteh duhov, koji vu ſzpodobe vukov, medvedov, jelenov, czuczkov, y drugeh ſztrahoviteh ſztvarih nad nyega jeſzu ſetuvali, hotejuchi nyega razdrapiti. Ovak kruto jako preſztraſſen neſze znal kam obernuti, niti od ſztraha velikoga mogelſzeje iz meſzta genuti, na ſzrechu vendar nyegovu doide-

mu na miſzel velikomoguchna proti vſzem nepriatelom Pomochnicza Maria Biſztrichka, y onda taki hitilſze je na kolena, y pochel nyeino preſzveto, y vſzem vragom ſztrahovito Ime zazavati, y pomoch od nye proſziti, koja kakti miloſztivna Mati nekeſznila ſzama vidyenem nachinom vu kipu Biſztrichkom pred nyegaſze poſztaviti, pred kojum vu ochnem megnyenyu vſzeh oneh Duhov nechiſzteh je neſztalo, chlovek pako Bogu, y Obranitelicze ſzvoje hvalu davajuch na ſztan ſzvoi mirovno je otiſſel.

Obſzedyena ſze oſzlobodi.

Magdalena Chunchich od Vukovine iz Mraczlina, viſſe let bilaje od Duha nechiſztoga obſzedyena, y od nyega ſztrahovitem nachinom traplyena. Ova hodila je po vnogeh ſzveteh meſztah, y pomoch iſzkala, z-kojum Peklenſzkoga ſztanovnika ſzvojega moglabiſze bila oſzloboditi, zbog kojega zroka vnogi poboſni Redovniki nad nyum odredyene od Sz. Matere Czirkve molitve jeſzu molili, vraga zaklinyali, y ovak nyu neſzreche ove oſzloboditiſze terſzili. Ali vſze zahman, doklam goder Magdalena z-tverdnem zauffanyem, y poniznem ſzerczem neſze vtekla k-Miloſztivne Marie Biſztrichke, kak berſe pako to bi bila vchinila, nepriatel Duſſe nyeine bilje primoran nyu oſztavi-

ti,

ti, koja potlam szimo na zahvalnoszt je dohadyala, y szama dar donassala.

Sztekla sivina zdrava posztaje.

Bilje nekoi dobro premoguch hise Goszpodar, koji imalje visse marssicze, y sivine okolu hise, doide jeden put sztekli pesz, y dvadeszetero glav okolye, y ogrize, koja vsza chez malo vremena je sztekla; kai ovde bilje chinechi nevolyni Goszpodar? damusze y osztala sivina nebi natepla od oveh, zapre oveh dvadeszetero glav vu jednu stalu, gde ova sztekla marha med szobumsze je naganyala, y klala, tak, daje bilo sztrahovito chuti nyihovoga ruchanya, y czvilenya. Bilje ovde pak vu velike szkerbi, kambi z-ovum szteklum sivinum obernul, ar vun pusztiti nesze uffal, nutri pak nye dusse trapiti milo muje bilo. Metemtoga doidemu na pamet Milosztivna Pomochnicza Bisztrichka, k-kojoi taki zagovor vchini, y za potrebnu pomoch nyu oproszi, y nut zpoznaljuje z-szrechum szvojum, ar vsza ona sivina od chemera sztekline oszlobodyena je ozdravila, tak da nijedne glave nekvaruval.

Decbak vtoplyen osivel.

Velikaje lyubav jedne Matere proti detetu szvojemu, koja niti szmertne szile, kojoi vszi pokorni biti moraju, neveruje, ali jos je vekssa lyubav Marie proti ono-

mu, kiſze k-nye vteche ziſztine, y vu nyu uffanye ſzvoje poſztavi, koja ſzmertnu ſzilu lada, y premore: ſzuditi obodvoja moremo iz pripetchenya, koje povedalaje, y z-viſſe Szvedokmi potverdila ſztanovita perſſona iz Martinſzke Veſzi: da naimre ona imalaje Szina jedino lyublyenoga, koji poleg dechinſzkoga vu pogibel poleczanya bilje vu ſzavu opal, vtonul, y vu vode od jutra, do vechera mertev leſal, vecher iz vode zvlechenoga dimov, z-velikum ſaloſztjum, y plachem vſzeh domarov, navlaſztito pako tuſne Maike doneſzu; zatem neki pochnu deſzke za trugu ziſzkavati, y za pokop potrebna pripravlyati; kai videchi Maika od velike ſaloſzti vumreti gotova, veli nyim: *preſztanete lyudi dragi od toga, naitemi vekſe zavdavati ſaloſzti, iaſze idem molit Miloſztivne Maike Biſztrichke za Szinka mojega, gdo zna mozibiti miga nazad poverne ſivoga.* Zreche, y zkupa na kolena poklekſſi ruke, y ochi podigne proti Nebu, ovak z-ſzuzami y plachem govorecha: *O Predraga, y Miloſztivna Maika Biſztrichka, Ti meni mores Szinka mojega povernuti, ako ſzamo hoches, proſzimte anda za lyubav Szinka tvojega Jeſuſſa ſzmiluimiſze tuſnoi, ter mi nedai vu ovoi ſaloſzti duſſe prebivati:* Ova iz lyubavi proti detetu ſzvojemu Mati komai je, zgovorila, y Maria z-lyubavi

pro-

proti nye Szina od szmerti je zbudila, koji na chudo veliko vszeh okolu ztojecheh zdrav, y veszel, gore je sztal.

1691.

Od Sztrassila oszlobodyeni.

Haidinyak Janus z-Medyimorja iz Zterniczev dohadyalje na Bisztriczu z-tovarussiczum szvojum dar vu zagovoru obechani donassajuch, koji je povedal, da kadabi bil jednu noch z-tovarussiczum szvojum na posztelye pochival, dosslisztu chetiri duhi nechiszti vu oprave Redovnichke knym, koji nye jeszu plassili, y szobum odpelyati szilum hoteli. Ovi dva pocheliszuszę Bogu vu ruke davati, y znamenyem Sz. Krisa znamenuvati, ali nikak neszuszę dali od nyih zkussiteli peklenszki, zato obodva pochnu ponizno na pomoch zazavati Mariu Bisztrichku, y k-nyesze z-tverdnem zauffanyem zagovarjati, obetajuch, da ako pogibeli ovesze oszlobode, hote szami nyu pohoditi, y polek moguchnoszti szvoje Czirkvu nyeinu daruvati, zatem taki oveh sztrahoviteh prihodnikov je nesztalo, y oni od vszakoga sztraha vchinyeniszu proszti.

Sena od betega oszlobodyena.

Sztanovita Kerschenicza iz Gradiske, trideszeti czeleh let z-teskem betegom bi-

bila je traplyena, szuprot kojemu betegu nikai ne, kai nebi bila probuvala vu ovom dugom vremenu, ali poklakam bi bila videla, daszi z-nichem nemore pomochi, osztavila je vsza vrachtva naturalszka na sztran, ter pochela je zdravje szvoje iszkati pri Bogu jedinom, y szveteh nyegoveh, kaiti pako chula je povedati kak vnogi betesni pri chudnovitom Kipu Marie Bisztrichke zdravje jeszu zadobili; zato y ona vsze szvoje uffanye vu ovu milosztivnu betesneh Vrachiteliczu posztavi, y k-nye zagovor vchini, y nut pervo zdravje, koje vu trideszetih letah ne mogla z nikakvem nachinom zadobiti ovde nasla je szrechno, y potlam szimo na dusnu zahvalnoszt dohadyala.

1693.

Neplodna porod dobi.

Helena Stajarecz iz Medyimorja deszet let sivela je z-tovarussem szvojem vu hisnom zakonu prez vszakoga uffanya poroda, y premda vre bilaje kakti zdvojila, dabi gda vech kakvo razveszelenye vu odvetku imala, nistarmanye vendar po v-puchenyu drugeh zagovoriszе k-nai szrechnessi Maiki Bisztrichkoi koja chez malo vremena Helenu od tuge neplodnoszti oszlobodyenu povolynoga Materinsztva

ſztva delniczu vchinila je, y z-jednem dragem y lyublyenem deteczem daruvala.

Dete pogublyeno nahadyaſze.

Sztanovita Kerſchenicza iz Fare Hraſchinſzke vu letnom vremenu zbog vnogeh poſzlov nemogucha ſzkerb, y oko vſzigdar imati na malo dete ſzvoje, jeden put nye ſzamo je oſztavila pri domu, koje, moguche da Maiku ſzvoju iſchuch, otislo je bilo nekam po bregeh, y zabludilo tak, da mu ne bilo ſztvora, ni glaſza. Ova kakti vſzaka maika za dete ſzvoje kruto zkerbna, od placha velikoga, y ſaloſzti neſzi mogla meſzta naiti, koja vſze pute je obisla, vſze ſztrani derſanya onoga marlivo pregledala, iſchuch, y zpitavajuch za dete ſzvoje; dva dni, y dve nochi vu ovakvom nepokoju potroſſila je, zatem od velikoga hoda, y truda zevſzema opeſſala, y odnemogla, materinſzko vendar ſzercze ne nyoi joſche pochinka dalo, zato kada vech ſzama ne mogla, k-Marie Biſztrichke ſze je v-tekla, y nyoi dete ſzvoje zagovorom preporuchila, da mu ovakvem nachinom koncza vzeti nebi prepuſztila. Ovo kak be vchinyeno, dete zdravo, y nevraſeno domov je doslo, ne zdrugoga (kak ſauditiſze more) nego Maike miloſztivne Biſztrichke pomochjum.

 1694.

1694.

Nechiszti Duhi pretirani.

Povedala je sztanovita Medyimorka iz Fare Sz. Mihalya, y z-visse szvedokmi je potverdila, da vu nyeini hisi chesz Meszech dan Duhi nechiszi prebivalische szvoje, y sztan jeszu imali, koji dan, y noch sztanoviti stropot vu nye jeszu delyali, y lyudi onde sztanujuche bantuvali, y preganyali, zemlyu, drevje, loncze, tanyere, y vsze kai okolu hise bilo je, za nyimi mechuch; ovo duse podnassati gazdaricza hise nemogucha, zagovor je vchinila na Bisztriczu za kojem vchinyenem, glasza, y vsze neprilike, oveh odurneh sztanovnikov je nesztalo.

1695.

Gresnicza sze zpokori.

Da Maria nijednoga, premda z-nai odurnessemi grehi zatepenoga gressnika neosztavi, niti ne zapuszti, koji zpravem, y dechinszkem zauffanyem pod obrambu nyeinu szebe podati nezamudi; Megy neizbrojenemi drugemi vekivechni szvedok bude Kerschenicza sztanovita koja ova od szebe zpovedniku szvojemu je ochituvala, y da on drugem na peldu bi

ob-

obznanil proſzila, naimre: da ona vu ſztanoviteh odurneh greheh, y nechiſztochah petnaiſzt let ſivucha od vraga na tuliko bila je zaſzleplyena, da premda vſzako leto k-zpovedi je hodila, iz*oveh vendar nikak neſze hotela zpovedati, nego vſzigdar malovrednoſzt ſzvoju je tajila, y ovak hotoncze k-zaſzluſenyu proklecztva vekovechnoga dan nadan vekſſe zroke je pridavala, Bog vendar miloſztivni, koji neche ſzmerti greſſnika, nego daſze oberne, y ſive, dal nyoi je tu miloſchu daſze je jeden put z-drugemi poboſnemi Kerſcheniki na Bosji put vzela k-Maiki Biſztrichki, kamo doiducha poſztaviſze na kolena, pred chudnoviti nyeini Kip, y pochne ovak k-nye govoriti: *O ti miloſztivna zagovornicza, y Pomochnicza vſzeh nevolyneh greſſnikov, ti vidis, y znas dobro moi neſzrechni ztalis ſzmiluimiſze anda, ter mega oſzlobiti, poleg velike miloſzerdnoſzti tvoje.* Ovo kakbi bila zgovorila, taki ſzercze nyeino kamenito na ſuhke ſzuze jeſze zaſzipalo, z-kojemi zevſzeh grehov ſzvojeh, prez vſzakoga ſzrama, y ſztraha jeſze pravichno zpovedala, y ovak koja malo pervo na Biſztriczu z-teskem bremenom grehov obterſſena je doſla, zobilnemi darov, y miloſch Marianſzkeh kinchi nadelyena Boga, y Mariu hvalech domov ſze je povernula.

1696.

1 6 9 4.

Nechiszti Duhi pretirani.

Povedala je ſztanovita Medyimorka iz Fare Sz. Mihalya, y z-viſſe ſzvedokmi je potverdila, da vu nyeini hiſi cheſz Meſzech dan Duhi nechiſzi prebivaliſche ſzvoje, y ſztan jeſzu imali, koji dan, y noch ſztanoviti ſtropot vu nye jeſzu delyali, y lyudi onde ſztanujuche bantuvali, y preganyali, zemlyu, drevje, loncze, tanyere, y vſze kai okolu hiſe bilo je, za nyimi mechuch; ovo duſe podnaſſati gazdaricza hiſe nemogucha, zagovor je vchinila na Biſztriczu za kojem vchinyenem, glaſza, y vſze neprilike, oveh odurneh ſztanovnikov je neſztalo.

1 6 9 5.

Greſnicza ſze zpokori.

Da Maria nijednoga, premda z-nai odurneſſemi grehi zatepenoga greſſnika neoſztavi, niti ne zapuſzti, koji zpravem, y dechinſzkem zauffanyem pod obrambu nyeinu ſzebe podati nezamudi; Megy neizbrojenemi drugemi vekivechni ſzvedok bude Kerſchenicza ſztanovita koja ova od ſzebe zpovedniku ſzvojemu je ochituvala, y da on drugem na peldu bi ob-

obznanil proszila, naimre: da ona vu sztanoviteh odurneh greheh, y nechisztochah petnaiszt let sivucha od vraga na tuliko bila je zaszleplyena, da premda vszako leto k-zpovedi je hodila, iz ovеh vendar nikak nesze hotela zpovedati, nego vszigdar malovrednoszt szvoju je tajila, y ovak hotoncze k-zaszlusenyu proklecztva vekovechnoga dan nadan veksse zroke je pridavala, Bog vendar miloszti vni, koji neche szmerti gressnika, nego dasze oberne, y sive, dal nyoi je tu miloschu dasze je jeden put z-drugemi pobosnemi Kerschеniki na Bosji put vzela k-Maiki Bisztrichki, kamo doiducha posztavisze na kolena, pred chudnoviti nyeini Kip, y pochne ovak k-nye govoriti: *O ti miloszstivna zagovornicza, y Pomochnicza vszeb nevolyneb gressnikov, ti vidis, y znas dobro moi neszrecbni ztalis szmiluimisze onda, ter mega oszlobiti, poleg velike miloszerdnoszti tvoje.* Ovo kakbi bila zgovorila, taki szercze nyeino kamenito na suhke szuze jesze zaszipalo, z-kojemi zevszeh grehov szvojeh, prez vszakoga szrama, y sztraha jesze pravichno zpovedala, y ovak koja malo pervo na Bisztriczu z-teskem bremenom grehov obterssena je dosla, zobilnemi darov, y milosch Marianszkeh kinchi nadelyena Boga, y Mariu hvalech domov sze je povernula.

1696.

1696.

Greſſnik zpokorjen.

Pravo veli Sz. Bernard, da nemoguche onomu poginuti, koji vu Mariu uffanye ſzvoje poſztavi. Gdo nebi bil zdvojil za zvelichenye ovoga neſzrechnoga, y tverdokornoga greſſnika, od kojega ovak napiſzano nahadyam: Pedeſzet let vu tverdokornoſzti ſzvoje z-zatajenyem ſztanovitoga velikoga ſzmertnoga greha na vſzake zpovedi, je ſivel, y kaiti je dobro znal, da vſze nyegove zpovedi vu vſzeh oveh letah vchinyene zbog zatajenya ovoga bile ſzumu na zkvarjenye, ne na zvelichenye, vre zadnye tri leta bil je zevſzema zvan ſzebe, kakti on koji vu Bogu zdvoji. Viſſe puti vendar vu ovom vremenu Bog ga je opominal, y daſze z-greha ſzvojega zpove, po nuternyem nadehnenyu, y po Nameſztnikov ſzvojeh nagovarjanyu nagibal, ali vſzigdar, kada je hotel iti na zpoved ſztrah, y ſzram nyega po zaſzleplenyu vrasjem, tak je prevzel, da nemogel greha ovoga ochituvati. Jeden put kada bi bil druge od miloſch Marie Biſztrichke govoreche, chul, dobi volyu iti na Biſztriczu, vzemeſzi anda paidaſſa, ter ide, kamo kada bi bil doſſel, y ſzvoje vu greheh zakoren-

renyeno ſzercze Maike Biſztrichke odperi, krepoſzt miloſche Marianſzke nyega na tuliko je zmekchala, da z-obilnem plachem, y ſzuzami grehe ſzvoje, na peldu vſzega lyudſztva je valuval pred Zpovednikom. Kai videchi y nyegov paidas, koji tulikaiſſe cheterdeſzet let jeden greh je zatajuval na ſzpovedi, y on ſze je pravichno zpovedal, y ovak potlam obodva od terha grehov oſzlobodyeni tri dni vu velikom Duhovnom veſzelju, na Biſztricze Boga, y Mariu hvalech jeſzu potroſſili, y potlam k-domu z-veſzeljem ſze povernuli.

Szlepecz raſzvecben.

Kakvo veſzelje onomu more biti na ovom ſzvetu, koji ſzvetloſzti ſzuncza nevidi? Povedal bi nam, dabi mu dano bilo, Ivan Terſecz, iz Ivanecz blizu Chakovcza, koji deſzet let vu takvom ſztaliſſu ſivuchi, viſſe puti proſzil je Boga, dabiga raiſſi iz ſzveta ovoga vzel, nego da je veliku ſzlepote ſaloſzt moral podnaſſati. Ali ſaloſzt ova na veſzelje obernulamuſze je kak berſe k-Razveſzelitelicze ſaloſztneh Marie Biſztrichke bil biſze zagovoril, ar taki temne ochi nyegove jeſzuſze razſzvetile, koji potlam zdravem pogledom, da ſzebe dobro chinitelicze ſzvoje zahvalnoga bi zkazal: chudnoviti

kip

kip Biſztrichki je pohodil, y chudo z-ſzobum vchinyeno povedal.

Z-vragom obſzedyena oſzlobodiſze.

Kchi Juraja Horvatha, imenom Dora deſzet let z-duhom nechiſztem bila je obſedyena, koji nyu vſzaki dan po deſzet, negda dvanaiſzt puti znal je obetla hititi, y z-ſztrahovitem nachinom trapiti vnogi put z-ochiveſztum ſivlenya pogibelyum. Roditeli nevolyne, biliſzu z-nyum vu velike ſzkerbi po vnogeh ſzveteh Meſztah nyu vozili, y oſzlobodyenye iſzkali, nigder vendar nyega naiti mogli neſzu, doklam k-miloſztivnomu kipu Marie Biſztrichke neſzuſze vtekli, y ſzimo zagovor vuchinili. Kak pako to bi bili vuchinili duh nechiſzti iz tela nyeinoga je izeſſel, zprez vſzakoga vraſenya, y potlam nigdar ſze vech ne vu nyu povernul.

1698.

Glub zadobi chujenye.

Andras Paulovich iz Hraſchine bil je dvadeſzeti y ſzedem let na obodve vuhe gluh, niti je viſſe imel uffanye kakvo chujenye nazad zadobiti, poklakam vnoga, y prevnoga vrachtva bil bi prez víze haſzne zprobuval, niſtarmanye vendar, kada bi bil videl, da drugi vu vſzakojachkeh nevolyah poſztavlyeni pomoch

za-

zadobivaju pri milosztivne Maike Bisztrichke, y on szebe szimo je zagovoril, y damu chujenye Maria Bisztrichka bi povernula. Zponiznem szerczem zaproszil. Poszluhnułagaje milosztivna Pomochnicza, y da on tulikaisse zversseno chuti je mogel z-pomochjum szvojum je vchinila.

1700.

Veliki beteg presztal.

Sztanoviti Mladenecz Mathias, Ivana Kelemincza Szin, z-sztrahovitum nevolyum velikoga betega dugo vremena na tuliko sze je trapil, da kada bi bili drugi gledeli nyegvo na zemlyu padanye, zubmi skripanye, y na szpodobu nemoga marsseta ruchanye, neszuga mogli zadoszta pomiluvati, navlasztito pako Otczu nyegvomu tuliku saloszt nevolya ova je zavdavala, kakti dabisze nyega szamoga dotikala. Ov anda da muke Szina, y saloszti szvoje poleschiczu zadobiti bi mogel, oberne ochi, y szercze proti milosztivne Maike Bisztrichke, ter pochne pomoch nyeinu, y obrambu pobosno zazavati, y da ona od Szina nyegvoga ovu nevolyu odverne, nye sze moliti. Y od onoga hipa nigdar vech veliki beteg na Szina nyegvoga Mathiassa nesze povernul,

nul, kai ſzam potlam na Biſztricze pred Goſzponom Plebanuſſem je valuval.

1 7 0 2.

Vragi pretirani.

Mihaly Menduſſich Farnik Ztupnichki povedal je poleg Duſſnoga zpoznanya pripechenye zaiſzto chudnovito, ko je z-nyim peti dan Auguſtuſſa leta ovde poſztavlyenoga pripetiloſzeje: naimre jeden vecher kada bi bil dimov iſſel iz polyſzkoga dela po zdrave Marie, doſſel je nyemu naproti pervich jeden nechiſzti duh na konyu, za ovem dva, za ovemi dosla ih je velika vnoſina, koji nyega z-moduſſi vſzakojachkemi ſztraſſiti, y napervo poſztavlyenemi peldami vputiti jeſzu hoteli, da peklenſzka jama za nyega je odperta, vu koju nyemu prez vſzakoga zprichavanya bude iti z-nyimi zgrabivſſi anda nyega pocheliſzuga ſzobum vlechi, on pako vu ſztrahu ovom poſztavlyen zmiſzlil ſze je na Maiku Biſztrichku, koju kadabi bil z-velikum ſzegurnoſztjum na pomoch zezval, nut zapazil je polek ſzebe Jeſuſſa z-Marium vu kipu Biſztrichkom y z-Svetim Mihalyom Arkangelom, na kotereh vidyenye on kruto veſzel, y batriv je poſztal, onih pako peklenſzkih

ko-

konyanikov vszeh na jeden mah je nesztalo.

1703.

Od Czopernicz oszlobodyen.

Kuliku jakoszt negda ima vrag proti telu chloveka po prepuschenyu Bosanszkom szvedoche nam vnoge neprilike lyudem po czopriah, y hamuliah vrasjeh vchinyene; med drugemi ona koju Provisor Castela Czeszar zvanoga je z neszrechum szvojum szprobuval: kadabi bil naimre jenkrat ov vu rechenom Kastelu poszle szvoje obnassal, zdignesze nekakov viher, vu kojem, Czopernicze (kak on stima) nyega pograbivssi chez oblok van iz Kastela jeszu odneszle, y szim tam po polyu, vu zraku z-nym letale, daga nemochi bilo z-konyem dosztigavati, y ovak tri dni, y tri nochi med szobum nyega jeszu trapile, vu kojem traplenyu zmiszlisze nevolyni na veliko moguchnu pomoch Marie Bisztrichke, koju kadabi bil pochel ponizno nazavati, y daga neszreche ove oszlobodi, proszíti, oblaszti vrasje, z-kojum pervo po kriveh y nepraveh bil je nossen puteh, oszlobodyen, osztal je na polyu szam szamehni; odkuda domov szrechno je dosssel, y potlam pripechenye z-szobum vchinye-

nyeno iz Prodekalnicze vchinil je lyucztvu obznăniti na Biſztricze.

Od Czopernicz oſzlobodyena.

Vekſſega jos chuda vrędno miſze vidi pripechenye, koje po Poſtuvanom G. Plebanuſſu Konyſchanſzkom Pavlu Auchkovich leta ovoga ſeſztnaiſzti dan Juliuſſa iz Prodekalnicze Biſztrichke bilo je izkrichano, kak najmre z Kcherjum ſztanovite Kerſchenicze iz Gotalovecz, ſene vu vrasje skole zvuchene bileſzu zhodile; kada bi bila ova jeden put doma yz Materjum vu hiſe ſzvoje, dosliſzu pred hiſu ovakve hude ſene, vu hintovu, pod kojem bilo je ſzeſzt chernih kony, ali da bolye rechem, vragov, napreſeneh, y ove ztupivſſi nuter vu hiſu, pograbileſzu deklicha, y v-hintov hichenoga z-ſzobum na vidyenye vnogih drugih odpelyalye, kamo? toga ne znati, niti ſzama deklich potlam ne znala povedati, gde je bila, zkem, y kak. Pol leta je preslo, nye vendar ne bilo nazad, nitiſzuſze uffali ſztareſſi, dabiju gda vech videli, miszlech, da je vre zdavna mertva. Od ove kadabiſze bila jeden put ſzpominala, y polek ſzpomenka ſuhko ſze razplakala za nyu Maika nyeina, drugi polek ſztojechi, pocheliſzuju batriveti, y da Kcher odpelyanu zagovori k-Miloſztivni Maiki Biſztrichkoi, nagovarjati. Poſzluhne tol-

nach

nach ov ſaloſztna, y poſztavivſſi ſze na kolena, Kcher Marie Biſztrichke z plachnem ſzerczem preporuchi: y nut on iſzti chaſz, vu hintovu, v-kojem je bila odpelyana Kchi, nazad je poſztavlyena pred hiſu ſzvoju, pod kojem hintovom devet kony bilo je vidyeno napreſeneh, koje chudo Mati z Kcherjum, y zdrugemi, kojim bilo je znano, ſetuvala je obznaniti Paſztiru Czirkve Biſztrichke.

1704.

Iz Turſzke vuze oſzlobodyena.

Dora Vrabely, iz Medyimorja doſzpela je bila vu Turſzke ruke, hranu ſzebi po Vugerſzke Zemlye zteſachkem delom iſchuch. Odpelyaſſe nyu Turczi vu Fejer-Var, kade poſztavlyena vu vuzu trinaiſzt let z-gladom, ſedyum, y teskem delom jeſze trapila. Namereſze jeden put na nyu ſztanoviti Patri iz Reda Sz. Ferencza Szeraphinſzkoga, hoji gledech na nyeinu muku, raztuſiliſzuſze nad nyum, y pocheliju zpitavati, odkut je? koja kada biſze nym bila povedala, y prituſila daliſzu nyoi odgovor ov, y navuk: terpi ſzirota do volye Bosje, mi ti pomochi nemoremo, nego je blizu domovine tvoje ona velika Goſzpa, koja

viſſe puti ruku Turſzku je zvezala, y nyegvu jakoſzt premogla, namire z-chudmi, y miloſchami glaſzovita Maria Biſztrichka, k-oviſze ona zagovori, ona tebe lahko more vuze ove oſzloboditi. Chuje ovo ſzuſankinya, y kakti za oſzlobodyenye vre ſzegurna z-tverdnem zauſfanyem taki ſzimo ſzebe zagovori; y neju vkanilo poboſno uffanye, ar pervo neg bi bilo ſzuncze drugi put izeslo, ona vre vuze, y ſelezja po pomochi Marianſzke ſzlobodna, proti Biſztricze z-velikem veſzelyem je ſetuvala, kamo z-liſztom, pripechenye ovo ſzvedochechem dosla je, 20. dan Juliuſſa, leta gore poſztavlyenoga.

1705.

Szlepecz pregledi.

Jurai Pomper iz Vidovechke Fare, ſzedem let vu tmicze ſzlepote prebivajuchi ſzvetloſzt ochih je ſelyel, ali nikak nye zadobiti ne mogel, premda vſze naturalſzke, za ovo prikladne nachine bil bi potroſſil; doklam goder traki od ſzuncza, y Meſzecza jaſzneſſi Marie Biſztrichke do nyega neſzu dosli, z-kojemi po zagovoru k-nyeinomu Chudnovitomu Kipu, vchinyenom raſzvechen pregledal je, y

y potlam na Biſztriczu z-friskem prez vſze falinge pogledom Boga, y Mariu hvalit dohadyal.

1707.

Od ſzmerti oſzlobodyen.

Velik je ſztrah ſzmerti, koji chloveka, premda nai ſzegurneſſega viſſe puti chini zamertvoga, zprobuval je nyega dobro Janus Radiſſevich iz Pechuha, pervo nego po dobrote, y miloſzerdnoſzti Mavie Biſztrichke bilbi ſzega oſzlobodil. Pripechenye bilo je ovak: biloſze je jeden put lyucztvo okolo Pechuhſzkeh ſztranih med ſzobum zmutilo, y zrebelilo zbog ſztanoviteh zrokov, koje zroke kaiti biliſzu vergli (premda krivo) na gore rechenoga Januſſa, z-nekojemi joſs paidaſſi odſzudiliſzu vu ſzvoji larmi da nyega iz paidaſſi med ſzobum zkonchaju, y pogube; kak je odſzudyeno tak je, y vchinyeno, krivczi ſtimani pelyajuſze na ſzmert, kojem, z-redom bileſzu glave odſechene, ſzam Janus oſztalje ſiv, ar kada biſze bile paidaſſem nyegovem glave ſzekle, on veſz od ſtraha premorjen na zemlyu je opal, zatem vendar jedno malo k-ſzebe doiduchi pochel je ovak zdihavati: O Miloſztivna Maria

viſſe puti ruku Turſzku je zvezala, y nyegvu jakoſzt premogla, namire z-chudmi, y miloſchami glaſzovita Maria Biſztrichka, k-oviſze ona zagovori, ona tebe lahko more vuze ove oſzloboditi. Chuje ovo ſzuſankinya, y kakti za oſzlobodyenye vre ſzegurna z-tverdnem zauffanyem taki ſzimo ſzebe zagovori; y neju vkanilo poboſno uffanye, ar pervo oneg bi bilo ſzuncze drugi put izeslo, ona vre vuze, y ſelezja po pomochi Marianſzke ſzlobodna, proti Biſztricze z-velikem veſzelyem je ſetuvala, kamo z-liſztom, pripechenye ovo ſzvedochechem dosla je, 20. dan Juliuſſa, leta gore poſztavlyenoga.

1705.

Szlepecz pregledi.

Jurai Pomper iz Vidovechke Fare, ſzedem let vu tmicze ſzlepote prebivajuchi ſzvetloſzt ochih je ſelyel, ali nikak nanye zadobiti ne mogel, premda vſze naturalſzke, za ovo prikladne nachine bil bi potroſſil; doklam goder traki od ſzuncza, y Meſzecza jaſzneſſi Marie Biſztrichke do nyega neſzu dosli, z-kojemi po zagovoru k-nyeinomu Chudnovitomu Kipu, vchinyenom raſzvechen pregledal je, y

y potlam na Biſztriczu z-friskem prez vſze falinge pogledom Boga, y Mariu hvalit dohadyal.

1707.

Od ſzmerti oſzlobodyen.

Velik je ſztrah ſzmerti, koji chloveka, premda nai ſzegurneſſega viſſe puti chini zamertvoga, zprobuval je nyega dobro Janus Radiſſevich iz Pechuha, pervo nego po dobrote, y miloſzerdnoſzti Mavie Biſztrichke bilbi ſzega oſzlobodil. Pripechenye bilo je ovak: biloſze je jeden put lyucztvo okolo Pechuhſzkeh ſztranih med ſzobum zmutilo, y zrebelilo zbog ſztanoviteh zrokov, koje zroke kaiti biliſzu vergli (premda krivo) na gore rechenoga Januſſa, z-nekojemi joſs paidaſſi odſzudiliſzu vu ſzvoji larmi da nyega iz paidaſſi med ſzobum zkonchaju, y pogube; kak je odſzudyeno tak je, y vchinyeno, krivczi ſtimani pelyajuſze na ſzmert, kojem, z-redom bileſzu glave odſechene, ſzam Janus oſztalje ſiv, ar kada biſze bile paidaſſem nyegovem glave ſzekle, on veſz od ſtraha premorjen na zemlyu je opal, zatem vendar jedno malo k-ſzebe doiduchi pochel je ovak zdihavati: O Miloſztivna Maria

Bisztrichka, doidi mi na pomoch, y nedaimi vumreti vu ovi pogibeli ja tebi hochu biti zahvalen, y tvoi Szveti Kip na Bisztricze z-pervum prilikum szam pessicze pohodim. Y nũt chuda velikoga za mahne hahar z-mechem, y vudri za vrat Janussa jeden, y drugi, y tretji put, ali mech z-pomochjum Marianszkum objachenoga nehotejuchisze prijeti, zavdal je sztrah haharom, koji od nyega bilisze primorani odsztupiti, on pako gore sztavssi issel je na dusnu zahvalnoszt k-Marie Bisztrichke, gde chudo ovo z-szobum vchinyeno pred vnosinum lyucztva je valuval.

1708.

Od kervi bitanya oszlobodyen.

Mihaly Novak iz Medyimorja Fare Szobotichke, povedalje pred Plebanussem Konschanszkem Pavlom Auchkovich, y z-priszegum potverdil 28mi dan Juniussa, da cheterdeszet y devet let namirom na zube kerv je hital, y negda blyuval, od koje nevolye z nikakvem vrachtvom vu tulikeh letah nesze mogel oszloboditi; zadnych vsza na sztran osztavivssi, od Vrachitelicze Bisztrichke pomoch, z-zagovorom k-Kipu nyeinomu vchin-

vchinyenem, zaproszi, y taki zdrav je posztal, niti potlam vech kervi je hital.

Od szmerti, y bedasztoche oszlobodyena.

Dora Horvat pogubivssi razum, y pamet, devet tjednov szimo tamo je bludila, y kakti vszaki prez pameti, lamenterala. Vu koje bedasztoche visse puti bilabiszi szmert zavdala, da nebi bili na nyu pazili rodbina, y domari, jeden put vendar doide nye nekak vu ruke jeden veliki nos, koga ona vu perszi do dersalcza jeszi porinula, y ovak szebi zrok zadovolyen szmerti zavdala, videchi ovo szesztra nyeina presztrassisze y z-drugemi, kiszu nato nadosli, zatem prisztupi k-nye. nos van zpukne, y ranu zavese; y kaiti visse nigder nebilo uffanya za obchuvati duse vu sivlenyu szesztriczu szvoju, nego pri Bogu jedinom, zato hitisze na kolena, ter pochne k-Bogu szvojemu krichati: O Milosztivni JEsus! po vrednoszti predrage Maike tvoje Marie, szmiluisze nevolyne szesztricze moje, y Ti o Milosztivna Maria Bisztrichka, setui nyoi na pomoch, neprepuszti nyoi ovakvem nachinom iz szveta preminuti. Ovo komai zgovori, szesztra vre pripravi pameti buducha, pochela sze je lepo szpominati z-okolu sztojechemi, v chez malo vremena zevszema ozdravlyena

na dosla je zvissavat dobrote, y milo-
szerdnoszti Marianszke na Bisztriczu.

1709.

Veliki beteg presztane.

Marko Sztipanovich od Kosztanichke Kraine z-szvojum Materjum, y drugemi szvedoki povedalje pred Goszponom Plebanussem, y vnosinum lyucztva, da nyega pet let veliki beteg je hital, y premda vu one nevolye posztavlyen, vu vnoga szveta meszta bil bisze vtekal, y oszlobodyenye iszkal, z-vrachtvom vsza-kojachkem, molitvami, y z-drugemi dobremi deli, nikakve vendar poleschicze neje zpoznal; zagovorisze pako zadnich na Bisztriczu, y taki nevolya ova je ga osztavila, y potomtoga nigdar nesze na nyega povernula.

1710.

Pretergan ozdravel.

Nigdar chlovek na ovom szvetu sivuchi nemore biti szeguren za zdravje szvoje, tulikeszu pogibeli ovoga; Ivan Budich iz Bedekovchine hotel je szamo od zemlye podichi jeden put szta-

novit

novit terh, y nut na mah ſze je pretergal, tak da chreva iz navadnoga meſzta jeſzumu van izesla, zbog kojeh nemogel ni zmeſzta korachiti drugach, nego akoſzi je z ruchnikom, ali paſzom prevezal onu ſztran, vu koju chreva iz nyega jeſzu ſzihila, devet czelih let ovu nepriliku imal je nad ſzobum, y nikak niſze je mogel oſzloboditi, doklam godeŕ nemu doslo na pamet zagovoritiſze k-Miloſztivnoi Maiki Biſztrichkoi, kak pako ſzimo bilbiſze zagovoril, taki droba nazad vu meſzto ſzvoje naturalſzko ſzama od ſzebe jeſzu ſztupila, y Ivan od neprilike ove, y terha zevſzema poſztal je ſzloboden. Koju miloſchu nyegov Duhovni Paſztir ſzam z-drugemi ſzvedoki je potverdil.

Vrasje ſzkuſſavanye preſztalo.

Jai chloveku ſzuprot kojemu nepriatel Duſs naſſeh kakvu oblaſzt dobi, naiſzé viſſe mira, y pokoja na ſzvetu ovom nenadeja prez oſzebuine miloſche Boſanſzke, y pomochi zverhu naturalſzke. Ovo ſzpoznal je z velikum neprilikum ſzvojum Jurai Margaſſich od Sz. Kriſa ſzpod Ivanicha, koji velikem vrasjem ſzkuſſnyam czelih ſzedem let bil je podverſen, kojim kaiti neſze znal braniti zadoſzta, vre na iſzto zdvojenye bil je zapelyan, y po vrasjem priſeptavanyu

vputchen, da vsze nyegove zpovedi jeszumu ne na zvelichenye, nego na zkvarjenye, da po nyih oproschenya nikakvoga grehov neje zadobil, y kai zatem ide: da vsze nyegve molitve, vsza almustva, poszti, tela traplenya, druga dobro dela pred Bogom neszu prietna, y zato damusze vech ne moguche zvelichiti. Ovo vu dvoinoszti szvoje razmislyavajuchi, y z-velikem nepokojem Dussnoga szpoznanya szvojega, trapechisze, doidemu na pamet uffanye vszeh zdvojecheh, Maria Bisztrichka; k-kojoi ovak iz glubline szercza pochne zdihavati: *O Maika Bisztrichka! od Tebe vszi szvedoche, da Ti nijednoga gressnika k-tebi dobadyajuchega nezaverses, niti nezapusztis, zato ja z-mojum gressnum konszcienczium, neznamsze kam drugam vtechi, nego k-tebi, Timi anda budi milosztivna, ter me oszlobodi zkvarjenya vekivechnoga, na kojega putu mene nevolynoga gressnika vidis.* Za ovum kratkum molitvum takvo uffanye y szegurnoszt za oproschenye grehov szvojeh po pomochi Marie Bisztrichke zadobil je, daga visse vszi vrazi nebi bili moguchi na zdvojenye zapelyati.

Vraga sze chlovek oszlobodil.

Dasze nahadyaju visse puti, y chuju na zemlye duhi nechiszti, koje zovemo poszmetuhe, tajitisze nemore; kai tulikaisse z-pripechenyem szvojem poszvedochil

dochil je sztanoviti Szoldat iz Kraine povedajuchi Konczionatoru Bisztrichkomu, da on jeden put kupil je konyszku potkovu, y snyum takvoga duha nechisztoga; koja kada mu nebi bila mogla k-nikakvoj haszni doiti, szpoznal je szpachitela vunye sztanujuchega, y zatiralju je vu nekakov gluboki berek, ali ona taki nazad domov mu je dosla; odneszeju potlam vu jednu lozu, y onde vu nekakvu guscharu nyu szkrije, ali zahman, pervo bila je doma, nego szam. Y ovak kuliko goder puti nyu kamgoder je zahitil, vszigdar nazad je donessena; kada bisze bilo szpunilo trideszeti lett, poklakam neszeje mogel oszlobodití. Zagovorilsze je k-Maiki Bisztrichki, y obechal, akosze muje da oszloboditi, y mentuvati, da hoche zdosztoinum pobosnosztjum nyeini Szveti Kip na Bisztricze pohoditi, za kojem zagovorom prime potkovu, terju hiti vu zrak, y potlam nigdar vech ne je nye videl.

I 7 I I.

Betesna po Marie zvrachena.

Ima zroka Margarita Krisátich iz Krisovlanszke Fare valuvati, y z-Szvetum Materjum Czirkvum popevati od Marie, da

da je ona *Zdravje betesneb*, navlaſztito pri chudnovitom ſzvojem Kipu na Biſztricze; ar rechena Kerſchenicza bila je dva leta z-ſztrahovitem betegom traplyena, naimre pako pol drugo leto, tuliku tesinu naſzerczu je chutila, da vſzaku noch morala je ſzvecha polek nye goreti, da mozibiti z-neznanyem drugeh nebi iz ſzveta preminula; y vre zevſzema na put vekivechnoſzti bila je odpravlyena, kada nyoi dosla je na miſzel miloſztivna Maria Biſztrichka, kojoi ovak zachneſze moliti: *O Ti miloſcbe, y miloſzerdnoſzti puna Dnvicza, Maria Biſztricbka, koja tulikem, y tulikem beteſnem, y vre umirajucbem zdravje jeſzi povernula, ſzmiluiſze Ti meni, y ako vidis, dami je na zvelicbenye, vcbini, da ozdravim.* Chui Duſſa Kerſchanſzka, kaiſze, je pripetilo! beteſnicza vſze boli, y tesine na jeden put oſzlobodyena, zdrava, y friska, gore ſze je ſztala.

1 7 1 2.

Ruſenye, y ſztraſſenye vrasje preſztaje.

Premda duh nechiſzti prez prepuſchenya Boſanſzkoga chloveku naskoditi nemore, velike vendar nyemu viſſe puti neprilike zna zavdavati, kakti je zavdaval ſztanovitomu Juraju Kozaru iz Ternave-

nave, koji bilſzije podigel novo ſztanye blizu Remet ali nemu bilo moguche vu nyem prebivati, zbog velikoga ſtropota, ruſenya, y vſzakojachkoga duhov nechiſzteh plaſſenya; zato dozove Paſztira Duhovnoga, y vchini blagoſzloviti, y exorcziſerati ovo nepokoino ſztanye, ufajuchiſze da mu bude potlam vekſſi pokoi; ali jos polek toga zpoznal je, vekſſi nepokoi, y vnogo ſztrahovitesſa je chul. Kai anda bil je chinechi? zagovorilſze, je zhiſum ſzvojum k Marie Biſztrichke, y ovak prez vſzakoga drugoga truda, y ſzkerbi hiſu od vſze napaſzti vrasje oſzlobodil je, y ſzebi mir y pokoi ſztalni zadobil.

1713.

Voda iz zemlye ſzpelyana.

Med velikemi chudami brojimo, kada chujemo, y chtejemo od koga, da iz tverde pechine, ali ſzuhe zemlye vodu z-molitvum ſzvojum je ſzpelyal, ali malo drugach pripetiloſze je z-ſztanovitem Kerſchenikom ne daleko od Kupe ſztanujuchem. Ov imal je hiſicu jos od ſzvojeh ſztareſſeh podignyenu daleko od zdencza, zato kadabi bil vſzaki dan veliku nepriliku imal vodu k-kiſe noſzech,

po-

pochel je miszliti, kakbi on szebi vu tom mogel pomochi; ali nenaiduchi nachina, poduffalsze je vtechi k-Maike Bisztrichke, y nyu z-poniznosztjum szercza zaproszi-ti, dabi mu ona vu tom pomoch szvo-ju izkazala. Y nut dobrote, y miloszer-dnoszti Marianszke, taki blizu hise chlo-veka podalosze je iz zemlye zviralische, friske vodicze, za nyegovu, y drugeh szuszedov potrebochu zadovolyno.

Gressnik sze szpokori.

Nekoji tverdokorni gressnik dvadesze-ti czelih let noszil je na nevolyni Dussi szvojoi szmertnu ranu, koje vu vszem ovom vremenu nikak nehotel Doktoru Duhovnomu ochituvati; Milosztivni Bog vendar nega hotel zbog hudobe nyegove, y tulikeh Bogukrivichneh Szpovedih ka-stiguvati, nego chakal ga je, y jos k-to-mu na pokoru z-ovim chudnovitim nachi-nom opominal: kada goder issel je na Prichesźchanye, da naimre nigdar nemo-gel Tela Kristussevoga potrossiti, nego je nye moral Redovnik nazad vun iz vuszt mu vzeti. Szpozna zadnich gressnik hu-dobu szvoju, ali kaiti bila je velika kriv-nya nyegova, nesze uffal podichi proti Nebu ochi szvoje, nego je nye podigel proti Obrambe vszeh gressnikov, Marie Bisztrichke, koja kakti dobra Maika pod plasch miloszerdnoszti szvoje nyega je

pri-

prijela, y szproszila mu miloschu, dasze je mogel pravichno szpovedati, y ranyenu dusſu szvoju zavrachiti.

1715.

Szkluchen ozdravi.

Sztanko Rainovich iz Zachesanya pol leta na rukah, y nogah szkluchen tak je bil, dasze ne mogel iz meszta szam genuti, y kaiti nikakvoga uffanya ne bilo za dugſſe ſivlenye nyegovo, vszi kak domari, tak szuszedi, jeszuga osztavili, niti mu vech gdo hotel kai pomochi, on niſtarmanye podigne ochi szvoje, y szercze proti Milosztivne Maike Bisztrichke, y k-nye. Kakti jedinomu uffanyu szvojemu zagovorisze, y nut zdravje, za koje vre vszi biliszu zdvojili, ne szamo na rukah, y nogah, nego na vszem telu je zadobil iz Milosche, y dobrote Maike Bisztrichke, koju potlam 15ti dan Auguſtuſſa je pohodil z-dosztoinum zahvalnosztjum.

1716.

Rech pogublyena nazad sze dobiva.

Magdalena Mikulas iz Novih-Dvorov od dneva Sz. Katharine, do dneva Sz. Benedika bila je prez vszakoga govo-

vorenya, tak da ni jedne rechi ne mogla pregovoriti, y ſtimaliſzu vſzi, da viſſe nigdar nebude govorila. Ali Miloſztivna Maika Biſztrichka, koja ſzlepem vidyenye, gluhem chujenye, y nemem viſſe puti daje govorenye drugach je ſnyum obernula. Naimre kak biſze bila jeden put rechena Magdalena vu ſzercżu ſzvojem k-nye zagovorila, y pomoch nyeinu veliko moguchnu zaproſzila, na jeden put pregovori k polek ſztojechem, koji chudo ovo videchi, neſzu mogli zadoſzta prehvaliti dobrote, y miloſzerdnoſzti Marie Biſztrichke pred G. Plebanuſſem meſzta ovoga, na dan velike Meſſe.

1717.

Neplodna rodi.

Margareta Turkeſz iz Fare Sz. Ivana blizu Koprivnicze dvadeſzeti let ſivela je vu hiſnom zakonu prez vſzakoga razveſzelenya odvetka, vu neplodnoſzti, ſzebi, y tovaruſſu ſzvojemu kruto nepovolyne; gdo bi bil od ove ſzuditi ſze uffal, da ona vech kada Mati budeſze ozivala po tulikeh letah neporoda, netemtoga Mati ne ſzamo jeſze ozivala, nego y bila je, po proſnye, y pomochi Prelyublyene Marie Biſztrichke, pokla-

kam

kam k-ove bilabiſze zagovorila, y pod plaſch miloſzerdnoſzti nyeine ſze vtekla.

Szuſni oſzlobodyeni.

Nekoji poboſen chlovek iz Pechuha joſs z drugemi chetiremi paidaſſi bil je vlovlyen od Turkov, y vu Temesvarſzku vuzu odpelyan, kade z-jakem, y teskem ſelezjem okovani, z-navadnemi vuznikov turſzkeh, kaſtigami trapiliſzuſze dugo vremena; jeden put zgovoriliſzuſze vſzi pet, y z-jednakum volyum, y nakanyenyem vtekliſze k-Maike Biſztrichke, obetajuch tverdno, da ako turſzke vuze ſze oſzlobode, hote z-pervum prilikum pohoditi nyeini chudnoviti Kip vu zagorju, y poleg moguchnoſzti ſzvoje nyu daruvati. Ovo kada bi bili obechali, y zagovor vu nakanyenyu dokonchali poſzpaliſzu vſzi (ar bilo je vreme nochno) y nut chuda velikoga, kadabiſze bili iz ſzna prebudili, znasliſzuſze zvan Zidov Varaskeh, na putu Orſzachkom prez vſzakoga ſelezja, y ſzuſanſztva okolu zorje, y onda ſzpoznavſſi miloſzerdnoſzt veliku Marie Biſztrichke z-ſzobum vchinyenu, mahom ravnem putem ſetuvaliſzu na Biſztriczu hvalu davat Bogu, y Oſzloboditelicze ſzvoje od Turſzke vuze, Biſztrichke Marie.

1720.

Nem y mutaſzt pregovori.

Gaſpar Tomſich iz Kaniſe ſzedemnaiſzt let bil je nem; vu koje nevolye poſztavlyen, vnoga ſzveta meſzta je pohadyal iſchuch pomochi za pregovorenye nemoga jezika ſzvojega, doide z drugemi putniki Marianſzkemi y na Biſztriczu, y ovde pokleksi pred chudnoviti Kip Miloſztivne Maike Marie, pochne milo zdihavati, y obilne ſzuze tochiti tuſech ſze vu ſzerczu nyoi zbog nevolye ſzvoje. Y nut chuda prevelikoga! kada bi ovak klechal pred Oltarom, razvezal ſze je zavez nemoga jezika nyegvoga, y pregovoril je pred velikum vnoſinum lyucztva, med kojem lyucztvom bilo je okolu trideſzeti Plebanuſſev, y drugeh Redovnikov, kak valuje poleg duſſnoga ſzpoznanya ſzvojega Paſztir Duhovni meſzta ovoga Stephan Zdeſſich, koje vſze lyucztvo nemoguchiſze zadoſzta prechuditi nad pripechenyem ovem, Miloſztivnu Maiku Mariu Biſztrichku zviſſavati ne preſztajalo.

1721.

Obeſſen ſze oſzlobodi.

Vrag chloveka vre jeden put vu mreſe ſzvoje zapelyanoga nigdar nepreſztaje vſze na vekſe, y vekſe zlo tentati, kak

kak je tental nekojega velikoga grefsnika, za pervo proti Marie Bifztrichke pobofnoga, kojega ime ovdi zbog z-krovnofzti fzpovedne nepofztavlyafze. Ov nefzrechni chlovek od vraga na zdvojenye zapelyan, tri puti hotel fze je zkonchati, vufinecz na tramfzki klin privezan fzebi na vrat mechuch, ali kaiti vfzigdar, kada ovo je chinil, Mariu Bifztrichku napameti je imal, ne mogel z-ovim nachinom fzebi fivlenya vzeti, ar vfzaki put klin, za koga fze je bil obefzil, van je odfzkochil. Ovo videchi nefzrechni grefsnik, fzpoznal je milofztivnu Marie Bifztrichke Ruku, kojaga je od ovakve nefzrechne fzmerti branila, zato fzterfzne fze teda negda, ter ide zkrufsenem, y poniznem fzerczem pred zpovednika imenom Ferencza, kojemu kadabifze bil pravichno fzpovedal, pokoru za grehe potlam doma, y pri chudnovitom kipu Marie Bifztrichke dofztoinu je delal.

Rane jednu noch z-vrachene.

Jeden chlovek iz Vugerfzke zemlye, vu Tergovifchu Lak fztanujuchi pridovkom Horvath dofsel je na Bifztriczu pred Trojaki onu fzobotu pod vecher, imajuchi na telu fzvojem pet ran tak velikeh, y pogibelneh, dafze drugo ne imal na dejati, nego blifne fzmerti. Z-ovemi kada bibil zafsel pred milofztivnu vra-

 chi-

chiteliczu, Biſztrichku Mariu, y nye ſzebe ponizno preporuchil, vu vecher ziduvſsi van iz Czirkve, ide na ſztan, poſztaviſze na pochinek; y nut drugo jutro prebudivſſi ſze iz ſzna, ran niti ne vech pochutil, koje taki poslatajuch znaſſel je zavrachene. Kai ſzvedochi na ſzvoju Redovnichku konſcienczciu poſtuvani Jurai Gregurich Kapellan, koji pripechenye ovo je examenuval.

Iz muk Purgatoriumſzkeh oſzlobodyen.

Magdalena Kuſnyak iz Medymorja valuvala je pred poſztuvanem G. Blebanuſſem Stephanom Zdeſſichem, y vnogemi drugemi, da je bil doſſel k-nye po nochi pokoini nye Tovarus opominajuchi nyu, y proſzechi, da nai zverſſi, y doprineſze zagovor od nyega joſs ſivuchega k-Marie Biſztrichke vchinyen; kojega kak berſe bila bi zverſſila, ſzkazal ſze je nyoj drugi put obznanujuchi nye, da po proſnye Miloſztivne Marie Biſztrichke za zverſſenem po tovaruſſicze zagovoru iz Muk purgatoriumſzkeh je oſzlobodyen.

1 7 2 3.

Dete vtoplyeno oſive.

Dete Andraſſa Szlavar kotlara iz kraine Koprivnichke islo je z-drugum deczum k-ſztanovitomu zdenczu, moguche da

da viſſe zbog igre, nego zbog ſedye, zkojega zdencza kadabi bila decza hotela vode z-vlechi po vuſu, pripetiſze ovomu nutri opaſzti, kai videchi druga decza, od ſztraha vſza ſzuſze razbeſala, vſzako proti domu ſzvojemu, a ovo ko bilo je vu zdenecz opalo, ſzamo oſztavſſi vtone. Roditeli nyegovi videchi, da deteta dugo domov ne, biliſzu vſzkerbi za nye, y pocheliſzu je ziſzkavati po vſze ſztranih, y nenaidevſſi isliſzu k-rechenomu zdenczu y nut! nasliſzu dete vre mertvo, y od vode napuchnyeno, zverhu vode plavajuche. Mati ovo zapazivſi od velike ſaloſzti, y oſzupnyenya viſſe mertva, nego ſiva, komai rechi ove je zmogla: *O Maria Biſztrichka ſzmiluiſze, ter mi z-kasi pomoch tvoju deneſz vu detetu, koje ako oſive, tvoje bude do ſzmerti.* Zatem z-vleku dete iz zdencza, koje joſs tri vure leſaloje mertvo, potlam z-chudom vſzeh okolu ſztojecheh oſivelo je. Z-kojem Mati razveſzelyena na Biſztriczu je dosla, y pripechenye ovo vſzemu lyucztvu znano vchinila.

Od tolvajev, y ſzmerti oſzlobodyeni.

Jurai Szoliman, y Ivan vitelya krainſchani oſzmi dan Octobra iz Varasdina vu oſzek putujuchi nameriliſzuſze na tolvaje, y nyihovoga vodyu, y Poglavara Jachmenicza zvanoga vſzoi Horvatczkoi

tczkoi zemlyi sztrahovitoga; zmed kojih jeden z-prusivssi pusku rani Juraja Szolimana na ruke, ov pako z-paidassem videch, da nebu dobro taki, zagovóril sze je k-Maike Bisztrichke, y pod obrambu nyeinu pobegel. Tolvaji zatem obodva vlovlyene z-szablyami, y szandyari pochnu vudirati, ali nehotejuchisze orusje nijednoga prijeti, stimaliszu da ie zrok toka oprava, zato z-tergne jeden iz vrata Ivanu, vitelye cherni flor, iliti holstuh, terga vudri z szablyum po vratu, hotejuchimu glavu odszechi, ali szega ne prijela szablya ni malo. Videchi anda ovo zachudiliszusze, y pocheli med szobom govoriti, da mora z-ovemi biti Ruka ali Bosanszka, ali vrasja, pokehdob sze nyih orusje neprime; odkuda biliszu primorani nye puschati nevrasene, premda konyi pod nyimi biliszu jako ranyeni, nistarmanye y ovi, pervo negszu oszem mil zemlye presli, ozdraveliszu, y ovak, kak Goszpodari, tak y konyi zdravi dosli szu vu odluchenō meszto, y to vsze po pomochi, y obrambe ne drugoga, nego Miloszt ivne Maike Bisztrichke, kakszu radi szami szpoznali, y valuvali.

Vtaplyajuchi oszlobodyen.

Miklos Pevecz iz Medyimorja opal je bil vu veliku glublyinu Murszku, odkuda nemoguchi van szplavati, kadabisze vre po-

chel

chel bil vtaplyati, drugi krichal je iz brega: *Maria Biſztrichka ſzmiluiſze.* Koje rechi ov zachuvſſi, pochel je y on krichati z-vodum ſze borech: *Maria Biſztrichka ſzmiluimiſze, pomozi me vu ove moje potrebochę*; y nut voda ga je ſzama, kakti dabi bil vu ladje ſzedel, na ſzuho zneſzla.

Szuſen oſzlobodiſze.

Mathias Kuchis iz Taboriſcha blizu Hraſztovicze, bil je ſzuſen Turſzki vu Czarigradu, pol peto leto, y kaiti ne bil moguch ſzebe iz ovoga ſzuſanſztva ſzkupiti, Goſzpon nyegov nagovarjal ga je, da nai Turſzku veru vzeme naſze ali kaiti on toga vchiniti, Boga, Mariu, y Veru ſzvoju zatajiti z dobra ne hotel, pochel je Turchin zhuda nato nyega primarjati, grozech muſze, da akoſze nepoturchi z-vſzakojachkemi mukami budega trapil; y ovak ſze je pripetilo: ar videchi kervolok da z-rechmi nikai pri nyem neopravi, vchinil mu je nohte vſze iz korenyem odrezati za pervi put, potlam akoſze nebi podal, bil bi ga z-drugemi trapil mukami. Vu ovem anda traplenyu pochel je ſzobum premislyavati kai je chinechi? ar Vere zatajiti nebi bil rad, muk pako keſzu ga chakale, podnaſſanya ſztrah ga je bilo. Ali Bog, koji chloveka ſzebi vernoga nigdar neoſztavi prez pomochi, pokazal mu je kai je bilo nyemu chiniti:

naimre doneſzel mu ja na pamet Miloſztivnu Pomochiniczu vſzeh nevolyneh, y ſzuſnov, Maiku Biſztrichku, k koje Mathias kada biſze bil zagovoril, nohti ſzumu pervich zaczeleli, zatem dosli ſzu ſztanoviti Terſczi Kerſchanſzki, koji nyega videti, y z-nym govoriti priliku imajuchi, rekli ſzu mu, da ako more kak van z-temnicze ziti, hote ga med partekum zkrovnem nachinom odpelyati. Jedna ſzamo noch je bila do nyihovoga odhotka, za to on czelu noch ne pochinul, nego je milô k-Bogu zdihaval, y miloſztivnu Maiku Biſztrichku na pomoch zazaval; koja ga je y z-chudnovitem ovem nachinom oſzlobodila, naimre: ſelezja na telu, y kluchenicze na vratah vuzneh otvorivſſi, nyega do rechenih Staczunarov jezapelyala, koji med partekum ſzkrivenoga ſzrechno jeſzu odpelyali, y on potlam ſzam vu Perſſoni doſſel je na Biſztriczau, y ova z-priſzegum potverdil.

1 7 2 4.

Rana zdvojena zavrachiſze.

Lovrencz Voſak iz Sziſzka, imal je ruku tak jako ranyenu, y ſzkvarjenu, da ga ne bilo chloveka, kibiſze bil uffal rechi, dabi ju gda moguche bilo zvrachiti,

chiti, Barber: koji bil je dozvan, da ju vrachi, kak bi bil ju jeden put videl, potlam nesze je hotel visse ni doteknuti govorechi; da je vsze zahman. Drugi nekoji vrachitel zapazivssi ovu ranu jeden put, oszupnul sze je, y rekel: nega na szvetu takvoga chloveka, koji bi ti mogel ovo zavrachiti, nego Milosztivna Orszaga nassega Pomochnicza Maria Bisztrichka, ona je mogucha to vchiniti; v-teczisze anda k-nye, gdo zna, mozi biti budes josche gda zdrav, y ovak vchinil je; y nut po zagovoru ruka prez vszake druge pomochi je mu zavrachena, y potlam je bil na Bisztricze z-nyum zdravum.

Mertvo dete osive.

Jurai Rosich iz Bosakovine Fare Sz. Martina otiduchi z-tovarusiczum szvojum vu letnom vremenu na polye, osztavil je doma dete jako betesno z drugum deczum, koja na betesno jeszu pazila, ovo z-velikum betega tesinum obterffeno zapre ochi szvoje, koje visse odpreti nebisze imale, kakti dabi bilo zaszpalo: y kaiti druga decza neszu v-pamet vzela, da ovo je vumerlo, nego szu ftimala da szpi, otisla szu van na igru, gde chetiri vure jeszusze zadersala; za toga doide Mati domov iz polya, ter ide gledat betesnika, ali naide ne vech betesnika, nego mertvecza, nad kojem raztusisze ma-

 te-

terinſzko ſzercze nyeino, ter iz ſaloſzti ove pochne krichati k-Marie Biſztrichke govorechi : *O miloſztivna Maika, ti ſzi mogucha meni povernuti detecze moje, ſzmiluimiſze anda, ter mi je poverni ſivo, molimtiſze za vſzú tvoju lyubav, y dobrotu.* Ovo zgovori, y dete nazad poſztane ſivo, koje potlam ſzimo noſzila je na kazanyé z doſztoinum zaſalnoſztjum proti Maiki Biſztrichke.

Dete mertvo rodyeno oſivelo.

Kata Borſos iz Vugerſzke zemlye Fare Sz. Juraja, vu velikom, y teskom betegu poſztavlyena, porodila je mertvo dete, koje dete vzemſſi druge ſene okupaleſzu polek navade vu mlachne vode premda mertvo; potlam veli nevolyna Mati deteta, da je nai poſztave vu zibku, kai vchinile ſzu, ſzamo da nye volyu ſzpune, potlam chez jednu vuru idu gledat, y nasle ſzu dete vſze merzlo, tverdo, zato pochnuſze med ſzobum ſzpominati od pokopa, y ſzprevoda, kai chuvſſi Maika deteta pochela ſze ſuhko plakati, y veli : *ah nebutemi je zakopali, jéli neznate, kak je mogucbna, y miloſztivna Maria Biſztricbka, ova meni moje dete vcbini nazad ſivo, ja ſze tverdno uffam;* zato ona taki k-nye ſze zagovori ztverdnem zauffanyem, y za ſitek deteta nyu oproſzi, a dete na chudo vſzeh okolu

ſzto-

ſztojecheh pochneſze gibati, y znamenye ſivlenya davati, y potlam zdravo Maika na Biſztriczu je donaſſala, y chudo ovo z-nym poſzvedochila.

1 7 2 5.

Dete vtoplyeno oſive.

Kakti goder nikai, ne kai od nature dragſſe biti bi moglo jednomu Otczu ali Materi, nego dechicza, iz kervi nyihove zhadyajucha, ovak nikai ne, kai vekſſu ſaloſzt nyim zavdati bi moglo, nego ova iſzta dechiczá, vu kakvu neſzrechu doſzpevajucha; ovo videti ſze je moglo pri ſztanovitom Lukachu Chagabaja od Koprivnichke Kraine iz Fare Hlebinſzke, koji kada bi bil dete ſzvoje jedino lyublyeno zgubil, y potlam chez devet vur vu vode naſſel mertvo, od velike ſaloſzti neſze znal kam deti doklam ne nyemu na pamet dosla Razveſzeliteliicza ſaloſztnehMaria Biſztrichka; k-kojoj kada biſze bil vu ſaloſzti ſzvoje utekel, veſzelja pogublyenoga nazad delnik je poſztal, y dete devet vur mertvo, nazad ſivo zadobil.

Iz deteta odurnoga poſztaje lepo.

Tovaruſſicza Mathiaſſa Siprak iz Turogova Polya Fare Sz. Martina bila je poro-

rodila na veliku falozt fzvoju dete, ali da bolye rechem nekakvo fztraffilo, cherno, odurno, prez vfzake fzpodobe, koje zbog vekivechnoga nepokoja, placha, y kricha tuliku nepriliku roditelom fzvojem je zavdavalo, da vre nefzu mogli dufe polek nyega obfztati; Mati vu ovakvi falofzti pofztavlyena oberne ochi fzvoje, y fzercze proti Maiki Milofztivnoi na Bifztricze, y ovo nefzpodobno fzvoje porodyenye nyoi fzevfzum ponizuofztjum alduje, y nut, dete, koje pol leta kipa pravoga, y fzpodobe detechje ne imalo, na jeden put pofztalo je lepo, fznafno, lyublyeno, y mirovno detecze, z-kojem potlam veliku imalifzu radofzt, y vefzelje Otecz, y Mati.

Vumirajuchi ozdravi.

Szin Mathiaffa Novaka Jurai iz Szamobora zbog fztrafsnoga, y preteskoga betega fzvojega vu takvom bil je fztaliffu dva mefzecza, da ni z-jednim kotrigom ni z-jednum fziliczum ne genul, a jos menye govoril, drugo pako ne jel nikai, nego kai vu nyega na fzilu jefzu vlejali. Z-ovim kada vre viffe reda neprilike, tuge, y nevolye domari bili bifzi vufili, namerifze na nye jeden fztranfzki chlovek koji nyim veli kaifze viffe budete z-ovim betesnikom muchili? preporuchete vi nyega Marie Bifztrichke, ona vam

nye-

nyega za ſzegurno zvrachi prez vſze vaſſe neprilike. Poſzluhnuſſe anda tolnach ov, y nyega tamo preporuchiſſe domari, y nut chez jednu vuru Juraja videliſzu vre zdravoga, y friskoga, kojega taki k Maiki Biſztrichkoi na zahvalnoſzt z ſzobum jeſzu dopelyali.

Od velikoga traplenya oſzlobodyena.

Kchi Andraſſa Turnara, Dora, jeli od fraza, jeli od nechiſztoga Duha dugo vremena traplyena ſzedem puti chez dan na zemlyu je padala tak ſztrahovitem nachinom ruchala, penilaſze y derhtala, da koji ſzu ju videli, od ſztraha velikoga biliſzu primorani pobechi dalko od nye Mati nyeina zbog nevolye kchere ſzvoje vſza ſaloſztna, hodila je od jednoga Apathekara, y Doktora, do drugoga, pomochi, y vrachtva iſzkala telovnoga, y Duhovnoga, ali vſze za obſztun; zato videchi da od nikud pomochiſze viſſe nema uffati na zemlye, vu Nebo uffanye ſzvoje vupre, y dabi od onud kcheri nyeine kakva poleſchicza dosla, Mariu Biſztrichku proſziti, y moliti zachne, y to na veliku ſzvoju, y Kchere ſzvoje haſzen: ar taki poveliko moguchne Marie Biſztrichke pomochi, Kchi od traplenya oſzlobodyenye, ona pak ſoloſzti, y nepokoja vſzagdasnyega konecz je zadobila.

1726.

1726.

Kervi czurenye preſztaje.

Jakob Korenko iz Varasdina zbog velikoga kervnoga na noſz, y zube tri dni, y tri nochi prelevanya, doſſel je vre bil na ſzkradnyi hip nato rekuch, ſivlenya ſzvojega, y vre zaiſzto vuſzta, y ochi bil je zaperl, na ſzpodobu oneh, koji na vekivechnoſzt prehadyaju. Videchi ovo ſztara Mati nyegova, y premislavajuchi, da vu jedinom ſzinu ſzvojem palicзu, y obrambu ſztaroſzti ſzvoje pogubiva, ſuhko pochelaſze je plakati, zatem poklekſſi na zemlyu oberne ruke, y ochi proti goram Biſztrichkem, y veli: *O lyublyena vſzeh ſzirot Branitelicza Maria Biſtrichka, oglei ſze na me ſzirotu, ter mi nedai oſztati prez vſze pomochi vu mojoi ſztaroſzti.* Na koje rechi ſzin ſze kakti iz ſzna prebudi, ochi odpre, y chez malo vremena gore zdrav ſze ſztane.

Dobra pamet ſze povracha.

Mathias Kooſz iz Moravcha petnaiſzt let ne bil pri ſzebi vu pameti, viſſe puti Mater, brata, y druge domare hotel je z-noſem zaklati, ali zagutiti, zbog kojega zroka, moraliſzuga zmirom vu jedne klechicze na lanczu derſati zapertoga, zadnich z-velikum neprilikum zaſzicheni,

po-

pochelifzu med fzobum tolnacha derfati, kaidar fzu znyim chinechi? jeden nyim odgovori: kai hochemo drugo, neg zagovoremoga k-velikoi Pomochniczi naffoi na Bifztriczu. Y tak je vchinyeno, Mathias pako po pomochi Marie Bifztrichke k fzebi doiduchi chez malo vremena fzam glafz ov na Biizsriczu je nefzel, y ondi dofztoinuPomochnicze fzvoje zahvalnofzt izkazal.

Iz dreva opal prez skode.

Simeon Szefznet iz Jurjevfzke Fare od Ludbrega jeden put pticze fznemuch iz dreva vifzokoga nekak po nefzreche dole je opal, iz viffine dvadefzeti laktov; gdo ovde nebi fzudil, da pripetchenye ovo bilo je nyemu fzmertno, on niftarmanye ne fzamo nefze vumoril, nego niti nai menffe skode, ali vrafenya na telu fzvojem ne pochutil, y to ne od drugud, nego kaiti, kada bi bil dole letel, po fzversju, dosle fzumu na jezik rechi ove; ke je na vefz glafz zgovoril: *Maria Bifztrichka fzmiluimifze.*

Govorjenye zadobivafze.

Marianka Karmafin, Medyimorka iz Murfzkoga Szredifcha pripetcze jeden put tak nefzrechno je opala, da fze je po tom zdravja, y govorjenya mentuvala, niti je mogla jedne fzame rechi pregovoriti czeleh defzet tjednov, jeden put

ra-

razmislyavajucha nevolyu szvoju suhko sze pochne plakati szama nad szobum, videcha szuze nyeine jedna druga kerschenicza, y ona sze je genula vu szerczu, zato pochne nyu batriveti : neplachisze neboga, neplachi; nego jeliszi chula gda od dobrote, y miloszerdnoszti Marie Bisztrichke, k-nye sze ti vteczi, ona kakti dobra Mati pak tebi poverne zdravje y govorjenye. Poszluhne nyu rada vu nevolye posztavlyena, y taki zevszem zauffanyem pod veliku obrambu Maike Bisztrichke preporuchisze, koja nyoi on iszti chasz zdravje, y govorjenye milosztivno je povernula, kaksze je potlam chez malo ovde szama dare noszech hvalila.

Dete prez kerszta mertvo, o sive.

Sztanovita kerschenicza od Rune iz stajera porodila je dete mertvo, koje kada bi chetiri vure po porodu lesech bilo vre zevszema okrepenilo, nadoide Otecz nyegov, koji videchi neszrechu ovu szplachesze, y kruto tusen, y saloszten zbog toga nai bolye, da dete k-Sz. kersztu ne moglo doszpeti, posztavisze na kolena, ter pochne z-dihavati proti Nebu: *Goszpodine Bose, po vrednoszti Szinka tvojega Jesussa, y po najemu, y zaszlusenyu Predrage Maike nyegove Marie na Bisztricze chuda chineche proszimte, ne kastigui ti mene z-tem, da*

de-

detecze moje nigdar tvojega Sz. licza nebi videlo, nego mu dai miloſcbu ovu, da Sz. kerſzt prijeti bude moglo. Nut chuda vel koga! dete on hip ſivo je poſztalo, y Duh vu nyem ſzeje zaderſaval tak dugo, doklam ſze je okerſztilo, za ſzvetim pako kerſztom taki nazad je zdehnulo.

Tri dni zgublyeno dete nabadyaſze.

Stephan Goliak iz Dernya pogubil je bil iz doma dete, koje po neſzreche bilo je vu dravu opalo, zato neznajuchi Roditeli, ziſzkavali ſzu nye po vſzeh ſztranah, y ne naidevſſi nigder, Mati vchini zagovor k-Maiki Bosjoi Biſztrichkoi, da ako dete naide ſivo, oſztavivſſi vſze poſzle na ſztran, ſnyim hoche doiti pohadyat chudnovitoga kipa nyeinoga, y nut na tretji dan naidyeno je bilo dete na prudu Dravſzkom ſivo, y z-dravo. Gdoga je drugi iz glubline Dravſzke tamo zneſzel, y vu ſivlenyu za chuval, nego Miloſztivna Maika Biſztrichka. Zato mati deteta poleg obechanya ſzvojega, vzemſſi dete na ruke, ſetuvala je na Biſztriczu hvalu davat Bogu, y Mamicze Biſztrichke, chuvaricze Miloſztivne detecza ſzvojega.

Z-zemlyum zaſzipan ſiv oſztal.

Mihaly Koren iz Virja, kada bi bil vu ſztanovitoi velikoi jami zemlyu kopal, zaruſſiſze na jeden put jama, y nyega

 zve-

zvelikem, y fztrafſnem zemlye terhom zafziplye, pod kojum teſinum poſztavlyen pochneſze z-fzmertjum boriti, pervo vendar, nego Duſſa od tela biſze bila razluchila, doidemu na pamet Maria Biſztrichka, k kojoi on kada iz glublyine zemlye bilbi pochel z dihavati, veſz on terh zneyidyenum rukum iz nyega je vuzet, on pako zdrav, y nevraſen iz jame van je izeſſel, po chije pomochi? mores lahko fzam fzuditi, koji ovo chtejes.

Kony vkradyen povrachaſze.

Jurai iz Gyurgyevſzke Kraine, iduchi jeden put na fzenyem iz Pitomache vu Koprivniczu, na konyu, neſzrechno je zhodil: konya naimre na kom je jahal tati fzumu vukrali, y on nemajuchi viſſe uffanya nyega naiti z-ſaloſztjum domov peſſicze je otiſſel. Czelo leto oſztavſſi prez konya, zmiſzliſze jeden put na kvar, koga je vu gore rechenom meſztu valuval z-jedne fztrani, zdruge pako fztrani napervo fzi poſztavi veliku Pomochniczu Biſztrichku, koja chloveku, vu kakve god nevolye, poſztavlyenomu pomochi more, y hoche, zato ne prepuſztil k-nye fze vtechi, y zagovor vchiniti, premda tak keſzno, kai pako potlam fzi je z-haſznil? drugi dan doſſel muje domov vkradyen kony, y jos k-tomu drugoga za fzobum je dopelyal, y ovak nenaiduchiſze

Go-

Goſzpodar drugoga konya, obodva je zaderſal za ſzvoje, recheni Jurai.

1 7 2 7.

Szin zadoblyen, y od ſzmerti obchuvan.

Helena Czurche iz Czernika buducha viſſe let prez poroda, zagovor vchini k Maiki Biſztrichkoi, da ako po pomochi nyeine zadobi dete, y ako ovo bude muskoga ſzpola, da ga hoche Bogu, y Marie alduvati, y vu Redovnichki ſztalis ſzpraviti. Poſzluhne proſnyu Miloſztivna Pomochnicza, y zadobi nyoi Szina, kojega Helena vu ſztrahu Bosjem, y vu dobrom skole navuku gore odkojivſſi, posle, kad je vre k tomu bil vu Red Sz. Ferencza Seraphinſzkoga. Kade ſzrechno Noviczíatus, iliti pervo leto probuvanya izverſſi; kaiti pako Roditeli nyega, kakti jedinoga Szina od Boga zadoblyenoga, jako jeſzu lyubili, jeden put nyega domov ſzebi za razveſzelenye ſzvoje od Poglavarov jeſzu ſzproſzili, po kojega zato poſzlaliſzu y priliku. Pripetiſze pako, da on putem iduch iz konya, kojega zbog hman puta jahati bil je primoran, je opal, y z tem ſzebi ſzmert zaydal; zaneſzuga anda nazad vu Kloſter. Żezna za neſzrechno pripechenye tuſna Maika, y taki od velike tuge, y ſaloſzti zvan ſzebe

kakti poſztavlyena, derchi k-Kloſtru, da Szinka ſzvojega ſztalis vidi, ali nye nepuſztivſi nuter vu Kloſter, hiti ſze na kolena pred portum ter pochne ovak k-Marie Biſztrichke krichati: *o nai miloſztivneſſa Maika, y Pomochnicza vſzeb tuſneb, y nevolyneb, Maria Biſztricbka, nut iz dobrotē tvoje imala ſzem ovoga Szinka, vcbini anda da nyega polek dobrote tvoje nepogubim.* Y nut doide za tem na vrata portnar obznanujuchi nye, da Szin znamenya ſitka pochel je davati, y uffanye ozdravlyenya dobivati koji je y ozdravil chez malo vremena.

Hiſa vu Ognyu zacbuvana.

Janko Hazer iz Fare Sz. M. Magdalene od Kriſevechke kraine vu vremenu velikoga pogora czeloga ſzela, iz polya domov beſuchi videl je da hiſe nyegove ze vſzeh ſztranih ſarki, y chemerni plamni okolu gorucheh hiſs, dotichuſze, zato on taki dole poklekſſi, ruke proti nebu je podigel, y pomoch Miloſztivne Maike Biſztrichke ſzercheno zaproſzil; koju je y ochiveſzto ſzpoznal, ar med vſzemi drugemi hiſami, na prah, y pepel verſenemi, nyegva czela, y od plamna ſzerditoſzti nevraſena je oſztala.

1728.

1728.

Iz vuze oszlobodyena.

Agatha Zlatar iz Gotalovecz ne znati zbog kakvoga zroka od Goszpode vlovlyena, y vu vuzu posztavlyena, Me szecz dan vu temniczi z-selezjem, gladom, y sedyum trapilasze je, y premda szama, y po porukeh, da ju puszte, bisze bila vnogo molila, milosche vendar nikakve ne mogla dobiti tak dugo, doklam bi bila szkoro y zdvojila; y za iszto vre je szama bila valuvala sztanovite szvoje priatelicze, dasze hoche vragu izdati, da ju raissi on vzeme, nego dabi onde duse osztala. Koju priatelicza ostro pokara y ovoga nyoi tolnacha da : chini pokoru za greh ov, Neszrechnicza, y potlam Milosztivnu Maiku Bisztrichku na pomoch zazovi, ona vnoge szusne je vre oszlobodila, more y tebe. Vzeme anda tolnach ov, y poklakam po dosztoine pokore bisze bila szimo zagovorila, temnicza, y selezja jeszusze odperla, y ona szrechno van zidevssi dohadyala je na Bisztriczu ova obznanujuchi z-vedochansztvom.

Od nepripravne Szmerti oszlobodyena.

Nemore veksse neszreche imati chlovek na ovom chalarnom szvetu, neg je ne-

pripravna szmert, pod koje mech ako doide, vsza drúga jeszu zgublyena. Ovu neszrechu bila bi szpoznala mozibiti z-kvarom vekivechnem Orsa, Ivána Babicha tovarussicza iz Radgovine, da ne dobrote, y miloszerdnoszti Marie Bisztrichke, koja vendar nyu neszreche ove miloszti-vno je oszlobodila, y to ovem nachinom: Kada bi bila imenuvana perssona od teskoga betega obtersslena prez rechi, y chutenya z szmertjum sze borila, prez Szveteh Sakramentov potrebnoga na put vekivechnoszti prijemanya, kchi nyeina zbog toga vu velike szkerbi posztavlyena szpitava okolu sztojeche, kai je chinecha? odgovori nyoi neki: vchini zagovor k-Marie Bisztrichke, y ona mater tvoju nepuszti preminuti iz szveta prez szvete szpovedi. Ovo anda kchi kada bi bila prez vszega stentanya izverssila, mati chutenye, y govorjenye nazad szadobivssi lepo sze je szpovedala, y z-Bogom szvojem szpravila, y potlam joss chetiri vure Begu sze molech szrechno je preminula.

1 7 2 9.

Na szmert betesna zvrachisze.

Anna Klucharich iz Viroviticze pokla kam bi bila seszt Meszecz tak betesna, da sze ne mogla iz meszta genuti, menye

nye na noge podignuti, vszi szu vre bili za zdravje nyeino zdvojili, y nigdo ne bi bil rekel, da ona gda vech izhodi z-posztelye szvoje, ali ona kojoi znana je bila dobrota y miloszerdnoszt Marie Bisztrichke, ne josche zdvojila, nego kada bi-ju vre bili vszi osztavili, pochela je milo zdihavati ovak: *O Predraga Maika, y Pomochnicza, vidis dami visse pomochi nigdo nemore, niti nechе, verzi andati tvoje milosztivne ochi na me, ter me iz ove nevolye podigni, ja kak ozdravim, tebe vu tvojem chudnovitom kipu Bisztrichkom odichenu pohodim.* Za ovum malum molitviczum taki polefchiczu pochuti Anna, y za malo vremena osztavivssi posztelyu, koju pol leta je chuvala, otisla je zveszelyem na obechani put Marianszki.

Mati mleko zadobi vu perszah.

Margarita Dubich iz Koprivnicze Mati vu tom kruto neszrechna, da premda dechiczu je rodila, nye vendar hraniti, y gore kojti szama ne mogla zbog toga, kajti ni kaplicze mleka vu perszah szvojeh ne imala; szedem let ovu nepriliku zvelikum teskochum je podnassala, onda sze jeden put zmiszli, da ne te potreboche, vu koje Milosztivna Maika Bisztrichka nevolynoga chloveka nebi mogla, ali hotela pomochi, zato y ona vu ove szvoje potreboche zagovorisze k-nye, y da nyoi

terh materinſztva polekſſa, nyu za proſzi, y nut na jeden put perſza nyeina z-mlekom za branu dechicze zadovolynem napuneſze, odkud drugud? nego iz perſzih miloſzerdnoſzti prelyublyene Mamicze Biſztrichke.

Vtaplyajucha van izide.

Magda Fiolich iz Gyelekovecz neſzrechnoga koncza bila bi vzela, mozibit na vſze veke neſzrechna, da Miloſztivna vmirajucheh Patrona nebi je bila na pomoch dosla ovim nachinom: kada najmre imenuvana kerſcheniza vu glublyinu Dravſzku obalyena biſze bila z vodum, y ſzmertjum borila ne miszlechi niti za Boga, niti za Duſſu ſzvojù (kai nevolynomu greſſniku je nai pogibelneiſſe) onda ſzkaſeſze nyoi pred ochi Kip Marie Biſztrichke, kojega zapazivſſi zmiſzliſze, na veliko moguchnu pomoch nyeinu, y pochne zmed vod k-nye krichati, y nyeino preſzlavno Ime nazavati. Na koje nazavanye voda kakti na miloſzerdnoſzt genyena, Magdu do brega je zaneſzla, y nyoi lepu priliku na ſzuho ziti podala.

Nemi pregovori.

Ako polek ſzvedochanſztva Mudroga Salamona Szin nerazumni je ſaloſzt matere ſzvoje, kuliko vekſſa ſaloſzt neje Szin nemi, y prez vſzega govorjenya kakvoga imala je ſztanovita vdovicza iz Dernya,

nya,

nya, koteri vre deſzet let ſztar nigdar ni jedne rechicze ne mogel pregovoriti. Ali kak berſe ona ſzebe z-chiſztem, y ponisznem ſzetczem bila bi preporuchila, y Szina ſzvojega Miloſztivne Maike Biſztrichke, ſaloſzti ove ſze je oſzlobodila; y Szin, koji deſzet let bil je nem, po zagovoru k-chudnovitomu kipu nyeinomu vchinyenom na veſzelye matere, y na chudo drugeh je pregovoril.

1730.

Mertev oſivel.

Nevolyni chlovek nezna ni vure, ni chaſza, gda ga neſzrecha naide, y nagla ſzmert popadne: ovak Szin Mathiaſſa Huredina, hodechi jeden put po gate melinſzke, opadne znevarcze vu vodu, koja nyega pod melinſzko je zaneſzla kolo, pod kojem tri vure mertev, y veſz ſzpreſſan leſſal je; zatem ſztareſſi ovo v-pamet vzemſſi, priſzkochiliſzu, y nyega premda vre mertvoga van ſznetoga Maiki Miloſztivnoi na Biſztriczu z-zagovorom poboſnem alduvali, kojega kakti miloſztivna Maika pod plaſch miloſzerdnoſzti ſzvoje je prijela y z-ſivlenyem zopet daruvala, y chez malo vreme na noge poſztavila.

Szlepi pregledaju.

Tovarufficza Petra Vuchkovicha iz Legrada, dvoje je dechicze, hranila y gore kojila, jedno naimre fzvoje, drugo pako tudye, z-kojum dechiczum kada bi vre morala nai vekse vefzelye imati, nut zadobila je nai veksu falofzt, ar obodvoje je ofzlepelo. Ovu nefzrechu czelo leto dan kadabi bila z-velikum neprilikum fzvojum podnaffala, fzlepu na obodve ochi dechiczu hranech, y opravlyajuch, zadovolyifze zadnich, y viffe kakti neprilike ovulike podnaffati nemogucha, ide ifzkat polefchicze, k-one, koja nikoga k-fzebi ztverdnim uffanyem dohadyajuchega prez potrebne pomochi od fzebe nepufzti, naimre k-Maike Bifztrichke. Odkuda fzlepu, y nevolynu dechiczu fzvoju vu naruchai milofzerdnofzti nyeine alduje, z jednem fzerchenem zagovorom, y z-ovim nachinom zdravo vidyenye obodvojemu detetu zadobivffi falofzt preobernefzi na radofzt.

Szufen fzmerti zafzlufene ofzlobodyen.

Jurai Pavurecz iz Fare Tuhlenfzke z-bog fztanovite velike krivnye vu fzmertnu vuzu pofztavlyen, dugo vremena zadnyu fzmerti fentenczíu z-fztrahom je chakal, kaiti vendar vu vfzem ovom vremenu Milofztivnu Mariu Bifztrichku na

po-

pomoch je zazaval, y na Miloſzerdnoſzt nyúinu, y dobrotu ſivlenye ſzvoje oſztavil, Bog pamet, y volyu Szuczev, koji krivcza ovoga jeſzu ſzudili, tak je obernúl, da nyega premda ſzmerti vrednoga, puſztili ſzu proſztoga, y ſzlobodnoga.

1 7 3 1.

Od vrasje napaſzti oſzlobodyen.

Kak nagloſzt ſzercza chloveka viſſe puti vu neſzrechu ſzpravi, iz ovoga pripechenya videti moremo: Mihaly Benczetich iz Draganich imajuchi ſztanovitoga duſnika, zeſztaneſze ſnyim jenkrat na putu, terga pochne terjati, y dabimu dug naplatil, truczati, ali nemoguchi nikai ſnyega dobiti za onda, rekel je: nai jezero vragov po me doide, ter me nai odneſze, akoſze joſs pred vecherom nad tobum neſantim, y ſzile ti nevchinim; zatem ide vu ſztanoviti ſzadovnyak orehov brat, kade poklam biſze bil blizu do vechera ſtental, doide velika vnoſina vragov vu ſzpodobe dechakov, pticz, peſz, machkov, koji okolu vzemſſi nyega z velikem krichanyem, ſuchkanyem, y czvilyenyem plaſſili ſzu ga, y vſze bliſe, y bliſe k nyemu ſetuvali. Ov vu velikom ſztrahu poſztavlyen ide proti domu, y oni

vſzi tikom za nyim, kojemu putem y chi-
ſzlo iz vrata viſzeche jeſzu vzeli, y od
hitili; doiduchi do ſztanya ſzvojega vle-
zne vu hiſu, y kaiti videl je da vſzi ovi
nechiſzti duhi nutri ſzuſze za nyim na
ſturmu tiſzkali, ſtimajuchi da nebude
prez nyega, veli ſeni, y drugem doma-
rom: z-Bogom oſztanite vſzi ſzkupa, y
molete za me, meni je poiti od vaſz, ar
nut ovo vnoſina vragov po me je doſla.
Chuvſſi ovo domari preſzeneteſze, y vſzi
dole poklekſſi pocheliſzu za nyega moliti,
ali vragi nemarajuchi zato, priſzkochili-
ſzu k-nyemu, y nyega tri puti na viſſinu
podigli, hotejuchi ga z-ſzobum odneſzti.
On pako vu ſztrahu onom kakti na pol
mertev drugo ne mogel, nego je ſzamo
krichal: *Maria Biſztrichka bodimi na pomoch.*
Na koje rechi taki nyega nepriateli pek-
lenſzki oſztaviti biliſzu primorani, koji
potlam z-drav na Biſztriczu zovem gla-
ſzom je doſſel, y vſza ova pod priſze-
gum valuval.

1732.

Mertvo dete oſivelo.

Dete Ivana Siveka iz Strigovechke Fa-
re opalo je bilo vu vodu, y kaiti ne
bilo nikoga polek koji bi je bil van pomo-
gel, zalejaloſze je nutri. Chez nkuliko

vre-

vremena Roditeli izgublyeno dete iſchuchi namerili ſzu ſze na nye vre mertvo, y ze- vſzema tverdo, kaſti vendar iz velike lyu- bavi naturalſzke nebiſze bili radi deteta ſzvojega mentuvati poklekſſi obodva, o- chi, ruke, y ſzercze obernuliſzu proti go- ram Biſztrichkem, y ovde ſztanujuche Maike Miloſztivne detecze ſzvoje z-po- niznem zagovorom alduvali ſzu, koje kmeſztu nazad nyim je oſivelo, na ve- liku obodveh radoſzt.

1733.

Szklyuchena ſze zvrachi.

Barbara Sztepanich iz Turovoga polya leto dan bila je ſzklyuchena na vſzem telu, tak da niti ruke, niti noge, niti nijednoga kotriga ne mogla genuti, me- nye z-nyim ſzi kai pomochi, vu kojem nevolynom ſztaliſſu poſztavlyena, kadabi ſze bila poboſno zagovorila k-Maike Ma- rie Biſztrichke, y nevolyu ſzvoju milo- ſztivne ove Vrachitelicze izruchila, vu kratkom chaſzu prez pomochi vſzakoga drugoga vrachtva je ozdravila, y na vſza- ki poſzel prikladnoſzt zadobila.

Beteſni prez chutenya ozdravi.

Martin Mikulich iz Sziſzka imal je ſzina vu velikom, y pogibelnom betegu dugo

vre-

vremena poſztavlyenoga, na tuliko, da vre zadnye tri tjedne ni z-jednem kotrigom ne genul, nego kakti mertev je leſal; Otecz zbog tulike nevolye deteta ſzvojega kruto jako ſaloſzten ne znal kai drugo zacheti, nego pod plaſch Miloſzerdnoſzti Marie Biſztrichke ſzebe, y dete ſzvoje z-jednim iz goruchega ſzercza z-hadyajuchem zagovorom je podal; y polek toga ſzin nyegov zdrav na chudo drugeh na noge ſze je podigel.

1734.

Beteſnik friſko ozdravel.

Miklos Horvath iz Medyimorja z-takvim betegom od Boga bil je pohodyen, da koſa, y meſzo na nyem je zegnyilo, na tuliko: da je moral ſzam ſzvojum rukum ſzmerduche, y gnyilo meſzo rezati, ſztrugati, y z-ſzebe hitati. Od vſzeh bil je oſztavlyen, nigdo nikakvoga uffanya nemu viſſe hotel, niti mogel dati za zdravje nyegovo, on niſtarmanye ſzam ſzi je vſzel uffanye tverdno, y poſztavil ga je vu dobrotu; y miloſzerdnoſzt drage Vrachiteſicze Marie Biſztrichke, y ova nyega chez malo vreme tak je zvrachila, kakti da nigdar nebi bil beteſen.

1735.

1735.

Mertev osive.

Lukach Dugonich iz Bosakovine z-szta-novitem szvojem Rodyakom vzemssi sze na nekakov put-obetesal je na naglom, y od velike betega tesine chez malo vremena Dussu szpusztil. Paidas puta videchi neszrechu ovu, od velike tuge y saloszti nesze znal kam deti, z-mertvem telom kam obernuti. Y nut kai szila pri chloveku sze nepoduffa! zmiszlisze na jeden put na veliko moguchnu Pomochniczu y Razveszeliteliczu vszeh salosztaneh Mariu Bisztrichku, k-kojoi pochne ovakve rechi iz szercza szvojega possilyati: *O Ti Premiloszttivna na Bisztricze Chuda chinecha Maika Maria! ogledisze na ovoga nevolynoga chloveka, ter mu nedai ovak neszrechnoga konicza imati, szkasi nad nyim jakoszt tvoju, y vchini dasze nazad poverne vsivlenye, ja hochu z-nyim szkupa tvoi chudnoviti Kip z-pervum prilikum pohoditi, y moguchnu vszu zahvalnoszt tebi izkazati.* Na koje rechi mertvecz kakti iz szna prebudyen, sztal sze je gore, y zversivssi put szvoi, potlam na put Marianszki szebe podal, kade ova je valuval.

1736.

Veliki beteg odtiran.

Nekoji Zaruchnik hotejuchi fzebi vzeti za tovarufficzu fztanovitu Perffonu, naffel je preprechku ovu, zbog koje nye vzeti ne je mogel: kaiti naimre nyu veliki beteg je metal, zato taki fzebe, y tovarufficzu fzvoju preporuchi Milofztivne Maike Bifztrichke, y nyu z-poniznem fzerczem oprofzi, ako mu je na zvelichenye, Bogu na hvalu, y diku, da mu prechku ovu, za fztupiti vu Sz. Hifni Zakon odvzeme; prime za dobro, pobofno nakanyenye Milofztivna Pomochnicza, y Perffonu rechenu taki od velikoga betega ofzlobodi, koju potlam za tovarufficzu fzebi, gore fzpomenuti chlovek je vzel, y potlam pobofno y blagofzlovno z-nyum fivel.

Szufen ofzlobodyen.

Philip Lenkovich iz Stajera zbog fztanovitoga falsnoga zroka bil je vlovlyen, polam dugo vremena z-vuzum traplyen, zadnich na galiu odfzudyen, y kadabifze vre bilo priblifavalo nefzrechno vreme nyegvoga odhadyanya, mifzlil je tufni vfzakojachke nachine, kak ove nefzreche ofzloboditi bifze mogel? vu kojem mislenyu doide mu na pervo chudno-

viti

viti Kip Marie Biſztrichke, k-kojemu kak berſe biſze bil vtekel, y ſzpravoga ſzercza zagovoril, taki ſelezje ſzamo iz nyega je popuczalo, temnicza ſze odperla, y ovak on ſzrechno iz vuze oſzlobodivſſiſze, na Biſztriczu je doſſel, ſelezja ſzobum na ſzvedochanſztvo doneſzel, y pripechenye ovo z-priſzegum potverdil.

Od bludnoſzti, y zdvojenya oſzlobodyen.

Martina Mahinicha Szin Stephan od Selina, z-takvum zkusnyum vraga, y nechiſzteh ſen bil je obſztren, y tri dni traplyen, da vre k zadnyemu vu Bogu, y veri bil je zdvojil, y vnoga proti Bogu, y Marie blaznil, k-tomu ſzam ſzebe vu vodu hititi, y drugi put z noſem zaklati hotel je zevſzema, ali drugi jeſzu mu branili; vu ovom neſzrechnom ſztaliſſu poſztavlyenomu krichaliſzu priateli k.Miloſztivne Maike Biſztrichke vtecziſze, y nyu na pomoch zovi, ter ſze nikai neboi. Ovak vchinil je. Y dala mu je Miloſztivna Maika pomoch, daſze je ove tentaczie oſzlobodil, z-Bogom ſzvojem, y Duſſnem zpoznanyem pomiril.

1737.

Szlepa zadobi vidyenye.

Margaretha Babochy tija od Balatoma, ſeſzt let ni ſzuncza, ni meſzecza, ni nikakve ſzvetloſzti ne videla, na obo-

dve ochi ſzlepa. Veliku tugu, y ſaloſzt vu ovi tak dugi temnoſzti podnaſſala je, y to prez vſzake poleſchicze, y pomochi, doklam goder nyoi Miloſztivna Maika Biſztrichka neſze ſzmiluvala; za kotere chudnoviti Kip nekak zeznavſſi imenuvana Kerſchenicza, kak bi ſze bila k nyemu zagovorila, taki temne ochi nyeine jeſzuſze odperle; y ona lepo, y friſko vidyenye zadobila je: kak ſzama na Biſztricze potlam pred vnoſinum lucztva je povedala, y pripechenye Paſztiru Duhovnomu meſzta ovoga, z-priſegum potverdila.

Od ſztrele vudarcza obchuvan.

Kak haſznovito ſze je vtechi vu pogibeli k Marie Biſztrichke, ſitek Miklouſſa Sztupliancz iz Dernya ſzvedochi nam; ar kada bi ſze bilo jeden put Nebo zburkalo, y z ſztrahovitum germlaviczum, bliſzkanyem, y gorucheh ſztrel letanyem vſze vu ſztrah poſztavilo, ov na putu buduchi z-jednum drugum Kerſcheniczum pobegne pod jedno drevo, y ovde zazove na pomoch Maiku Biſztrichku, y nyoi ſzebe ponizno izruchi, daga nai chuva, y brani od vſze pogibeli tela y duſſe: komai ovo zgovori, y ſztrela vudri med nyega, y paidaſſiczu, od koje ona mertva na meſztu je oſztala, on pako prez vſze skode, y vraſenya zdrav je ottiſſel pu-

tem

tem szvojem, Boga, y Chuvariczu szvoju Mariu Bisztrichku hvalech, y zvissajuch.

Krivecz szmerti sze oszlobodil.

Miklous Hinaich iz Gyurgyevcza zbog krivnye szvoje velike, bil je vu vuzu posztavlyen, y po szpunyeneh ovde deszet dneveh na zaszlusenu szmert obszudyen, k-tomu bil je vre na meszto pogublyenya odpelyan, kade zavezanemi ochima zadnyi Henkara vudarecz chakajuchi, vu sztiszke sztrahovite szmerti posztavlyen, pochel je milo krichati k-Milosztivne Maike Bisztrichke, dabi mu sze szmiluvala, y spotlive szmerti ga oszlobodila, y nut vre na onom zadnyem hipu prikazano mu je sivlenye, y szam potlam dossel je na Bisztriczu, miloschu ovu obznanujuchi.

Ogeny vtasen

Kadabi bil Staczunara Krisevechkoga Vizer zvanoga detich z-szlugom jeden put na szenyem pressel, vnochi pripetilsze je veliki ogeny, koji parteku, deticha, y szlugu prez vsze dvoimbe bilbi zkonchal (ar vre szluga bil je jako obsgan) da chudnovite pomochi od Marie Bisztrichke nebi bili imali; kaiti pako ravno onu noch doma tovarussicza rechenoga Staczunara od ognya je szenyala, od koje szenye presztrassena, kadabi sze bila prebudila iz szna, ne zamudila z-pobosnem zagovorom szebe, y vesz szvoi imetek pod

obrambu Maike Biſztrichke preporuchiti, ogeny z-neznanem nachinom je vtaſen, y ovak od neſzreche Detich, ſzluga, y parteka obchuvaſze, ne po drugom, nego po pomochi Miloſztivne Maike Biſztrichke.

1 7 3 8.

Od Turſzke ſzile oſzlobodyeni.

Viſſe puti dobri, y poboſni vojaki ſzlavnoga Orſzaga Horvatczkoga obrambu, y pomoch od Marie Biſztrichke jeſzu ſzpoznavali, navlaſztito vu vremenu zadnyega proti Turchinu Boja: ar kada bi bili Turczi na viſſe ſztranah pocheli vu derſanya Kralyeſztva naſſega vudirati, med drugemi meſzti Grad Zrinianſzki vre chetiri dana, y chetiri nochi bilje od nyih obſzedyen, y od vſzeh ſztranah ſturman, ſztanovniki ovoga biliſzu nakanili jur podatiſze zevſzema nepriatelu, neki vendar poboſni proti Maike Biſztrichke Junaki, k-tomu priſztati niſzu hoteli, nego ſzu nagovarjali druge, daſze nai vſzi ſzkupa vteku pod obrambu, y pomoch Maike Biſztrichke, kai poklakam bi bili vchinili; nepriatel odſztupil je, onu iſztu noch, y gore imenuvánomu gradu, zevſzemi ſztanovniki nyegvemi mira od potlam je oſztavil. Ovo ſzami oni Junaki,

ki,

ki, koji za onda vu gradu jeſzu bili, na Biſztricze jeſzu povedali, y z-zadovolynem ſzvedochanſztvom potverdili.

1 7 3 9.

Od Czopernicz oſzlobodyena.

Katharina Kchi Agathe Novoſzel iz Schitarjeva nameriviſſiſze na Czopernicze, ali mozibiti na duhe nechiſzte, bila je odneſſena na verhunecz nai viſſeſſega dreva, y odonud hotejuchi nyu neprilike peklenſzke dole na glavcze hititi, pochela je poboſno zazavati Preſzlavno Ime Marie Biſztrichke, na koteroga zazavanye pobegle ſzu od nye vſze ove naſztori vraga, ona pak vſze polahko iz dreva dole je zisla zdrava, y potlam z-Materjum ſzvojum pripechenye z-ſzobum vchinyeno na Biſztricze ſzvedochila.

1 7 4 0.

Od betega, y Czoperne skodlyivoſzti proſzta.

Sztanovita dvanaiſzt let ſztara divoichicza po vrasje, y Czoperne meſtrie vſza zmeſſana, y zkipa ſztirana, Roditelom na veliku bila je ſaloſzt, kotere Otecz proti Blaſene D. M. Skapularſzke pervo toga joſche poboſen, zagovori nyu k-ſztanovitomu bliſnyemu kipu Maike Bo-

sje Skapularſzke, y kaiti v-pamet je vzel, da kchi kakti jedno malo bolye k-ſzebi dohadya, vchini naprechi konye hoteju-chi iti pohadyat kipa, k-komu je ſze bil zagovoril, ali kada bi bil na put zaſſel, konyi ne drugach, nego po vrasje meſtrie zderſani, nì z-meſzta neſzuſze dali. Vu koje ſzuprotivchine poſztavlyen ſzi-romaski chlovek zazove na pomoch mi-loſztivnu Mariu Biſztrichku, y taki konyi krotko, y mirovno posliſzu putem, zato ide ravnim putom na Biſztriczu, kade poklakam pobosnoſzt ſzvoju bil bi zverſ-ſil, povernuvſſiſze domov naſſel je kcher zevſzema zdravu, y od vſze napaſzti czoperne proſztu.

Sena od vraga oſzlobdyena.

Nekoja ſztaroverka imenom Theodora iz Kriſevechke Kraine dva leta bila je z-duhom nechiſztem obſzedyena, koja premda po vnogeh meſztah je hodila, y oſzlobodyenye od ovoga neſzrechnoga ſztanovnika, pri Bogu, ſzveczeh, y lyu-deh iſzkala, nigde vendar drugde nega mogla naiti, nego pri Miloſztivne Maike Biſztrichke; kai pervo toga y ſzam duh nechiſzti iz nye je valuval, onem, kiſzu ga zganyali, y zaklinyali, da drugde iz nye nezide, nego na Biſztricze; y zaiſzto kak bers na Biſztriczu je dosla, y pred

mi-

milosztivni Kip Marie szebe posztavila, duh nechiszti nyu osztaviti bil je primoran.

1743.

Szusen oszlobodyen.

Kak tesko je szusansztvo Turszko, on nai bolye zna, koji takvo je szpoznal, y zprobuval, kakoti med drugemi Mathias Plantich koji pod Banya Lukum sèszt czeleh let bich, y kastigu turszke vuze je podnassal; vu koje premda visse puti je premislyaval kak bisze mogel oszloboditi y z-ovoga zroka zdihaval k-Bogu, y Maike Bosje Bisztrichke, nistarmanye nikakvoga uffanya neje imal za oszlobodítisze. Ali kadabi sze jeden put z-pravoga szercza bil vtekel k-chudnovitomu Kipu Marie Bisztrichke, ne szamo uffanye, nego y oszlobodyenye szrechno je zadobil; ar vrata szama jeszusze odperla, y selezja snyega zkapala, koja on gore zdigssi issel je tija na Bisztriczu snyimi ter joss po dnevu, y joss szada onde na peldu drugeh chuvajusze.

1744.

Santava na jeden put ozdravi.

Anna Pandurich od Posege devet let na noge szvoje tak bila je nevolyna, da nijednoga korachaja ne mogla na nyu

vchiniti, y prez vupornye neſze mogla iz meſzta genuti; zadnich zagovorilaſze je na Biſztriczu, kamo tulikaiſſe premda z-velikum teſinum, ſzama vu Perſſoni je dosla, ali na ſzrechu ſzvoju veliku: ar kadabiſze bila ovde Miloſztivne Maike Biſztrichke zasganem ſzerczem pomolila, y nyu za pomoch oproſzila, na jeden mah noge zdrave pochutila, odkuda po doſztoine zahvalnoſzti vrachitelicze ſzvoje zkazane z-veſzeljem domov jeſze povernula oſztavivſſi onde kvake, y vupornye, na kotereh ſzimo ſze je bila dovlekla.

1 7 4 5.

Szlepa pregledi.

Kak dobra, y miloſztivna je Maria Biſztrichka, koja ne ſzamo zvana, y oproſſena vernem Kerſchenikom pomoch zkaſuje, nego viſſe krat y nezvana miloſztivno na pomoch nym setuje: kak ovo ochiveſztno je poſzvedochila Luczia Grubanovich od Jeſzenovicze, kojoi chetiri Leta ſzlepoi zkazalaſze je Miloſztivna Maika Biſztrichka, opominajuch nyu vu ſznu, da ſze nai k-chudnovitomu Kipu nyeinomu vteche. Kai taki z-drage volye je vchinila, y ſzebe na Biſztriczu dala odpelyati, kamo zaidevſſi, ide ne-

kuli-

kuliko puti slatajuch okolu Oltara Marianſzkoga, y nut na jeden put pochneſze od veſzelja velikoga, y radnuvanya plakati, kai videchi drugi zacheliſzu ju ſzpitavati kai bi nyoi bilo, daſze plaehe, jeli mozebiti kakvu ſzvetloſzt vidi? kojim ona na glaſz odgovorori: *Hvala budi visnyemu Bogu, y Miloſztivne Maike Biſztrichke, nut vidim vezda ſzvetloſzt Nebeſzku, y Chloveka vſzakoga vu Czirkve.* Zatem ona, y vſze lyucztvo onde buduche zahvaliſze Bogu, y Marie za ovu veliku miloſchu, y otide z-veſzeljem prez vſzakoga vodye nya na domovinu.

1746.

Zkluchen ozdravi.

Juraja Ludvoicha Szin iz Kriſevechke Kraine dva leta bil je veſz zkluchen vu nogah, y nikam ne mogel, nego kam ſzuga drugi zaneſzli. Kuliko vrachenya, y vſzakojachkoga zezvedanya ne vchinyeno zbog nyega? pak vſze zahman: zadnich po ſzrechnom z-Otczem ſzvojem dokonchanyu zagovoriſze k-Maiki Bosji Biſztrichki, y da muſze ona ſzmiluje z-poniznem ſzerczem k nyoi ſze vteche. Koja kakti miloſztivna Maika poſzluhnula je prosnyu nyegovu, y nyega vu onom chaſzu zdravoga je vchinila,

 kai

kai Otecz nyegov z-priſzegum je poſzvedochil.

1747.

Od zdvojenya oſzlobodyena.

Magdalena Czvitkovich iz Oſzeka zbog velikeh pregonov, y ſzuprotivchin, nato je bila vre napelyana, da je k krivovernikom pobegla, y nyihovu veru naſze vzeti vre zevſzema nakanila, y dokonchala; vu kojem zmeſſanyu poſztavlyenoi zkaſeſze jeden put ſznaſen Decharecz, koji nyoi reche: kai bludis neſzpametna vu pameti tvoje, hodi z menum, ja te zapelyam k-Maike miloſzerdnoſzti Marie Biſztrichke, koja vſzeh tvojeh ſzuprotivchin tebe oſzloboditi more. Zato ſzimo z velikum ſelyum je dosla, kade poklakam bila biſze pravichno ſzpovedala, z Bogom y Marium pomirila, domov z-mirovnem y veſzelya Marianſzkoga punem ſzerczem jeſze povernula, oſztavivſſi ovde pripechenya ovoga ſzvedochanſztvo.

1748.

Mertev oſivel.

Istvan Ternovecz iz Fejer Vara dohadyal je tija z-domovine ſzvoje, premda tak daleke pohadyat Miloſztivnu na Biſztri-

fztricze Chuda chinechu Mariu, koji ovde je povedal, y z-prifzegum potverdil, da Szin nyegov Jofeph fzedem vur bil je mertev, y nikakvoga znamenya ne bilo vu nyem za fivlenye, niftarmanye vendar, kadabi ga bil k-ovomu chudnovitomu Kipu zagovoril, taki Duh vu nyega nazad fze je povernul, y nad kem pervo plakal fze je kod mertvem, nad nyim potlam raduval fze je kod zdravem, y friskem.

1749.

Od tolvajev, y fzmerti ofzlobodyen.

Ivan Jurjevich iz Ratkaifzkoga, vu fztanovitom pofzlu iduchi vu Varasdin opofzred gore Hochure nameril fze je na tri tolvaje, koji poklakam bi mu bili vfze vzeli kai je imal pri fzebi (imal je pako chetiri fzto Ranichkov gotovoga novcza) y do gologa fzlekli, privezali fzu ga k-jednomu drevu z-rukami, y nogami, tak: da fze ne mogel genuti, y onde gol golehni czelu onu noch, y drugi czel dan privezan, kadabi hotel vre od velike nevolye Duffu pufztiti, doidemu na pamet z-milofchami glafzovita Maika Bifztrichka, k-kojoi kak barfe bilhifze zagovoril, vufinczi fzu popuczali, y on fzmerti fze je ofzlobodil, kai fzam ifztinfzko je valuval, kada bi bil na Bifztriczu pobosnofzt vu zagovoru obechanu obverffaval.

1750.

1 7 5 0.

Od vtoplyenya obchuvana.

Margeta Jekpika Stajerka iz Rumſzke Fare, z-tremi muskemi glavami po Szave vu ladje ſze vozecha vu ochiveſztu pogibel vtoplyenya je doſzpela; ar kadabiſze ladja bila po neſzreche z vodum zajela, muske glave van zplavivſſi ona ſzama vu zajete ladje oſztala je, z-kojum kadabiſze bila motala po vode, y vtaplyala prez vſze pomochi, zakrikne: *Maika Bosja Biſztrichka budimi na pomoch*, y taki voda nyu z-ladjum ſzkupa k-bregu je zaneſzla.

1 7 5 1.

Dete mertvo oſivelo.

Magdalena Goſzpochich z-ſzvedochanſztvom zadovolynem je pokazala, da dete nyeino tri dni, y tri nochi mertvo je leſalo vu Legradu, koja z tovaruſſem ſzvojem po nekakvom ſzkrovnom nadehnyenyu zadobivſſi uffanye za oſivlenye deteta, tak dugo ne hotela ga dati zakopati, doklam ſzercze obodvem neſze oſzeguralo na veliku, y preko vſzega Reda naturalſzkoga proſnyu, koju k-miloſztivnoi Maiki Biſztrichkoi zpravdenoga

ſzer-

ſzercza poſzlati jeſzuſze poduffali, za ſitek deteta ſzvojega; y nut zadobiliſzu ſzrechno, kai ſzu proſzili : dete na chudo veliko vſzeh koji ſzu polek bili je oſivelo, y Roditele ſzvoje od ſzkerbi pokopa, y ſaloſzti ſzmertnoga mecha oſzlobodilo.

1 7 5 2.

Nema pregovori.

Kchi Margarite Kozele iz Ludinſzke Fare, tulikaiſſe Margarita ſzedem let bila je nema, y prez vſzakoga govorjenya; ali kak bers biſze bila ſnyum k-Maike Boſje Biſztrichke zagovorila, na jeden put zavez nemoga jezika nyeinoga jeſze odvezal, y pochela je govoriti, kakti dabi pervo toga navadna bila. Ovo chudo mati deteta gore imenuvanoga ſzama pred vnoſinum lyucztva vu Czirkvc, na Trojachke ſzvetke je povedala, y pervo pred Plebanuſſem polek duſſnoga ſpoznanya valuvala.

1 7 5 3.

Szlepa pregledala.

Barbara kchi Mathiaſſa Subiche iz Gorichke Fare pogubila je bila zevſzema ſzvetloſzt ochih ſzvojeh, y tri tjedne vre nikai neje videla; ſztareſſi bojechiſze da tugu ovu, y ſaloſzt do ſzmerti nebi morali

rali

rali ſnyum terpeti, zevſzum marlivoſztjum pomochi nevolyne iſchu ſzlepicze, gde ovu drugde hoteliſzu naiti, nego pri one, koja raſzvechuje vſzakoga vu tmicze Duſſę, y tela ſzedechega, Marie naimre Biſztrichke, k-koje, kak berſe biſze bili vtekli, taki kchi je pregledala, y ſzvetloſzt ochih zverſſenu; kak pervo zadobila. Koie pripechenyę na Biſztricze je valuvano, y z-zadovolynem ſzvedochanſztvom potverdyeno.

1 7 5 4.

Vu velike pogibeli ſitka oſzlobodyena.

Katharina Kuzmany iz Legrada, polek ſzvedochanſztva viſſe lyudih, veruvanya vrednih ovakvo pripechenye z-ſzobum vchinyeno obznanila je: da naimre ona bila je od Czopernicz vu Dravu hitchena, koju potlam ſztanoviti brodar van na breg je zvlekel; zatem poſzlal po nyeinu Rodyakinyu, dabi ſzkerb za pokop vzela, koja kadabi bila dosla, y z-rechenim brodarom telo mertvo ove vtoplenicze gledala, ovo na jeden put od nekakve, ne znati Bosjeli, ali vrasje krepoſzti podignyeno na viſſinu, letelo je chez plote, y verte ti ja do ſztana ſzvojega, kade z-raſzpreſztertemi rukami, y nogami naide leſeche vſze cherno, kakti vuglen ſzpo-

me-

menuta rodyakinya na poſzred hiſe, nad kem pochne krichati (ar nyoi ſze je videlo, da je nekakvo ſivlyenya znamenye vu nyem) reczi dete moje, ako nemores z-jezikom, konchemar z ſzerczem: *Maria Biſztrichka ſzmilui mi ſze.* Y nut taki pomoch Marianſzku je pochutila, ar potlam ne ſzamo od vſze krepoſzti czoperne bila je ſzlobodna, nego y od vudarczev, y modricz vu onom letanyu zadoblyeneh zvrachena, kojeh vendar znamenye y potlam dugo vremena na telu je noſzila.

Blagoſzlov na Vinogradu zpoznan.

Ivan Filipich iz medyimorja Fare Strigovechke vzel je bil od od ſzlavnoga Dominiuma Cſakovechkoga ſztanovite gorichicze na veru, nimajuchi ni novcza ſchim bi bil nye mogel platiti; on niſtarmanye vſze uffanye ſzvoje poſztavil je bil vu miloſztivnu Maiku Biſztrichku, proti koji vſzigdar bil je poboſen, y derſal je kakti za tverdno, da ona nyemu zadobi takov blagoſzlov od Boga na oveh gorichiczah, da ſze po nyih mogel bude duga oſzloboditi. Y nega uffanye vkanilo; ar taki ono leto tuliko vina na nyih je dobil, da ne ſzamo dug veſz je naplatil, nego joſs tuliko za nyegovu drugu potrebochu oſztalo muje penez, kuliko za gorichicze je poſztavil.

Oko

Oko izbodeno ozdrave.

Iſtvan Korade iz Fare Sz. Anne pod Looborom chiſme kerpajuch, z rukum nekak po neſzreche bil je zamahnul ravno proti oku deſznomu, koje ſilom prek je prebol, y ovak ſzebe oſzlepil, y kada bi bil ovak dva tjedna vu ſzlepote zprevodil, y doſzta ne ſzamo boli, nego y ſaloſzti ſzi vſil, nepriliku vekivechne ſzlepote razmiſslyavajuch, doſsla mu je potlam na pomoch Miloſztivna Maika Biſztrichka; zato vu nyu vſze uffanye ſzvoje poſztavivſſi z-ſzanovitem darom k nyeinomu chudnovitomu Kipu je ſze zagovoril, y ovak izkvarjenomu oku ſzvojemu pervi prez vſze falinge pogled je zadobil, oſztala je vendar na nyem jedna mala piknyicza na znamenye prebodenya pervoga.

Szmet iz Pſenicze zkoncbana.

Gaſpar Saran iz Ivanichke Fare imajuchi na jedni mekoti pſeniczu vre ſzkoro zrelu, koja na tuliko bila je ſzmetliva, da nyoi nikakve haſzne vzeti nebi bilo moguche. Da mu niſtarmanye veſz trud, y ſztroſſek nebi bil za nikai, vtecheſze on k-Maiki Bosji Biſztrichkoi, y nyoi obecha, da ako po nyeinoi pomochi ovoga kvara ſze oſzlobodi, ne ſzamo za ono, nego za vſzako leto, doklam bude ſiv, na hoſtie kuliko, tuliko pſenicze Czirkvi pri-

ka-

kazati. Y nut pervo, neg bifze bila fela psenicza, tak je chifzta pofztala; da nijedne fzmeti ne bilo zgledati vu nye, iz koje psenicze polek obechanya fzam Goszpodar potlam na Bifztriczu donaffal je za dar nekuliko.

1755.

Mertev ofivel.

Joseph Hrusko Medyimorecz iz Prelochke Eare iduchi jeden put po Foringe v-Gyuru z-Szinom fzvojem Mathiaffem, na nekakvu napafzt doffel je, jedno jutro vu zorju, gde Szin nyegov na jeden put iz konya mertev je opal, neznati zbog kakvoga zroka, y tak? koji kadabi bil lefal prez vfzakoga gibanya, chutenya, od jutra; do vechera, Otecz za toga pripravlyal je raku, y druga za pokop potrebna; vu vecher pervo nego bil bi telo vu raku polofil, pokleкffi na zemlyu, y ruke gore podigffi pochel je zdihavati proti Marie Bifztrichke: *O Milofztivna Maika Maria, koja tulika vre chuda z-nevolynem lyucztvom jefzi vuchinila, vchini y z-menum greffnikom ovu milofchu, za koju tifze molim zevfzum fzercza poniznofztjum, da naimre fzinu mojemu nazad fivlenye povernes, ako mu je na zvelichenye.* Nikai viffe ne rekel, a fzin z-chudom vfzeh drugeh gore fztavffi po-

N kre-

krepoſzti miloſztivne Maike Biſztrichke zdrav ſze je domov z-Otczem povernul, y potlam ſzimo na daſno zahvalnoſzti zkaſuvanye potrudil.

1 7 5 6.

Dugo traplyen ſzrechno preminul.

Vu vſzake potreboche vſzigdar veliko moguchna pomoch Marie nevolynomu chloveku je potrebna, ali nigdar, y nigde bolye, nego na ſzkradnye vure, od kotere vſza druga viſzi vekovechnoſzt, kade nyu ſzpoznati miloſchu je imal med drugemi Jurai Lemich, koji poklakam biſze bil oſzemnaiſzt dni muchil, y nikak iz ſzveta ovoga nebi bil mogel preminuti, jenkrat veli polek ſztojechem: *Podaitemi Kip Maike Bizſtrichke, koja mene vu Domovinu Nebeſzku zapelya;* priemſſi zato vu ruke proſſen Kip, y nyeino preſzlavno Ime na pomoch zazvavſſi ſzrechno ſzpuſztil je Duſſu.

Vidyenye, chujenye, y govorenye doblyeno.

Stephan Hunyak iz Topolovcza Kraine Kriſevechke, vu Koprivnicze na ſztraſe buduchi, kadabi bil iz nye domov iſſel, po moſztu, nekakva neſzrecha na nyega je vudrila, y on taki na zemlyu opal je, govorjenye, vidyenye, y chujenye pogubil, odkud domov zaneſſen

le-

lesal je pol leta prez vsze kreposzti, y jakoszti, v prez vszega chutenya, szebi, y drugem tesek, y oduren. Domari nyegovi vu nichem nevolye nyegve szuproti sztati neznajuchi, zagovorili szu ga k-Maike Bitztrichke dva tjedna pred Trojaki, y za ovem zagovorom taki je pregledal na obedve ochi. Onu szredu pred Szvetki Trojachkemi, kada lyudi drugi na Bisztriczu jeszusze odpravlyali, sztalsze je iz posztelye, y na put Marianszki zdrugemi sze zevzel. Doiduchu Szobotu okolu devete vure v-jutro doide na Bisztriczu, y taki setujé vu Czirkvu, vu koje kadabi bil nekuliko puti obisſel Oltar Chudnovitoga Kipa Marie po kolenah, doiduchi na poszred pred Oltar, hitisze na obraz szvoi, y ovak za jedno pet Oteczmasſev y Zdravih Marii kuchechi, podignesze za tem, y pochne na glasz krichati pred vnosinum lyucztva: O Predraga Maika Bisztrichka, koja meni vidyenye, chujenye, y govorjenye povernuti milosztivno dosztojala szisze, joss ovu milosehu mi podeli, dasze morem pravichno zevszeh mojeh grehov szpovedati. Zadobil je y ovo, y potlam kak bi sze pravichno bil szpovedal, y vszu pobosnoszt szvoju polek volye zversſil, z-velikem veszeljem Boga po vszem putu hvalech, y Mariu domov sze je povernul. Zvan Goszpodina vezda-

fnyega Plebánuffa na Bifztricze, y nyegveh treh, koji fzu jofs fzada pri nyem Gofzpode Kapellanov, moglo bifze viffe fztotin Szvedokov naiti jofs dan danafni, koji nad pripechenyem ovem chudech plakalifzufze, y plachuch chudilifze.

Dete fzlepo pregledalo.

Ovo ifzto leto bilo je doneffeno iz Vugerfzke Zemlye jedno dete pet let fztaro, koje na obodve ochi bilo je chifzto fzlepo, y nigdar do onda ne je videlo; y kak berfe bilo bi ovo vu Czitkvu Bifztrichku vlezlo, taki z-chudom velikem vfzega lyucztva je pregledalo, y pervich Chudnoviti Kip Milofztivne Maike Bifztrichke je zagledalo, kak iz nyega bilo je razmeti.

Santava na friskom zvrachena.

Urfula Terfztecz iz Voichanfzke Fare fzedem let imala je jednu nogu tak bolechu, da fzi je ne mogla fzama ni z-mefzta genuti, nego kada je kam hotela, vfzigdar drudi moral ju je viffe nefzti, nego pelyati, zato fziromaska pokehdob fzama ne je mogla, pofzlala je Kcher fzvoju Katiczu k-Maike Bosje Bifztrichke mefzto fzebe na pobofnofzt, koja fzimo doiducha vu vecher, taki isla fze je za nyu molit pred Kip Chudnoviti Marie Bifztrichke, za tem na pochinek fzebe pofztavivffi fzenyala je, da vre Mati zevfzema je zdrava na noge, zverffi anda pobofnofzt fzvoju,

ju, ter ſetuje domov ſelejucha videti berſe jeli ſzenya na iſztinu nyoi dosla. Y nut zaidevſſi domov nasla je Mater zdravu, y veſzelu prez vſzake boli, koja potlam ovo ſzama ovde polek Duſſnoga ſzpoznanya valuvala je.

1 7 5 7.

Nema, y ſzlepa pregovori, y pregledi.

Mathiaſſa Jakobchicha Kchi, imenum Jelicza iz Lovrechinſzke Fare, oſzem let bila je nema, y gluha, koje Otecz premislavajuchi z-jedne ſztrani nevolyu deteta ſzvojega, z-druge pako veliku dobrotu, y miloſzerdnoſzt Maike Bosje Biſztrichke, koja vnoge vu ſzpodobne, y druge fele nevolye poſztavlyene je pomogla; zato vzeme on Kcher ſzobum, ter ide ſnyum k miloſztivne ove pomochnicze z-tverdnim uffanyem, da y nyemu miloſztivna pomoch nyeina nebude ſzkrachena; y nut chuda! pervo nego bil bi zaſſel na Biſztriczu, Kchi na putu vidyenye, y govorenye je zadobila, z-kojum potlam zdravum pripechenye ovo je ſzvedochil na Biſztricze.

Za neſzrechnem porodom mati razveſzelyena.

Margarita Tomaſſich iz Fare Sz. Berczka vu vremenu teskoga poroda ſzvojega czel tjeden ſze je trapila, y muchila,

 ter

ter vendar nikak neſze mogla oſzloboditi terha ſzvojega, zadnich od velike muke, y boli pogubivſſi govorenye, y chutenye oſzlobodiſze vendar nekak deteta vre mertvoga, ſzama tulikaiſſe na pol mertva; kai videchi tovarus nye kruto ſaloſzten, vtecheſze k-Miloſztivne Maike Biſztrichke, y nye tak tovaruſſiczu, kak detecze z-ſuznemi ochima preporuchi y z-ovem nachinom tovaruſſicze krepoſzt, y ozdravlyenye, detetu pako mertvomu oſivlyenye ſzproſzil je, za koje miloſche ſzebe potlam zahvalnoga zkazati hotejuchi, ova z tovaruſſiczum ſzkupa na Biſztricze je valuval.

1 7 5 8.

Mertva oſive.

Sztanovita divoichicza imenom Suſanna iz Rechicze z-velikum betega teſinum obterſſena oſzem dan preſz vſzega chutenya, y govorenya leſala je, y za tem na put vekivechnoſzti odpravilaſze, koja kada bi bila jednu czelu noch na mertvechki poſzteli, jednoi naimre deſzki polek navade, drugem na peldu, y molitve priliku leſala, drugi dan za jutra brat nye doide domov iz puta, koji zapazivſſi ſzeſztru ſzvoju mertvu, raztuſil ſze je vu ſzerczu, y pochel taki milo na pomoch zazavati

Mai-

Maiku Bifztrichku govorechi : O Preodichena Maika Bifztrichka, izkafi ti fzada meni tufnomu milofzerdnofzt tveju, ter vchini, da ja jofs vezda nebudem moral pogubiti fzefztriczu moju. Na koje rechi, nut chuda velikoga ! ofivela je nazad deklich, y potlam fzama na Bifztriczu je dohadyala zbog fzvedochanfztva ovoga.

Zubi zkvarjeni ponovefze.

Katharina Lenich iz Czernika, zbog dugoga, y velikoga ofzem tjednov betega, vfza bila je zefzuffena; da vre nikai ne bilo na nye videti, nego kofzt, y kofu, k-tomu zadobila je y zubnu bol, zbog kotere tuliku muku je podnaffala, da vre viffe puti videlafze je z mertjum boriti, koju premda Barber czel mefzecz dan neprefztancze je vrachil, nikai vendar bol nefze dala vtafiti; jeden put nemogucha viffe podnaffati velikoche boli, z-tverdnem zauffanyem zakrikne k-Maike Bifztrichke : *Szmiluimifze konchemar Ti, o nai milofztivneffa Maria Bifztrichka.* Za kojemi rechmi taki pukne na liczu nyeinom kofa, y zvalifze van jeden falat boleche laloke, z-dvemi zubmi, mefzto koje chez malo vremena druga je zrafzla, y licze tak lepo fzkupa fze je zarafzlo, da potlam kruto malo bilo je poznati na nyem, y da pripechenye ovo vekffe veruvanye bi imalo, on falat laloke fzimo na Bifztriczu bil je

doneſſen, od gore imenuvane Kerſchenicze, y od Matere nyeine, koje vſza ova jeſzu poſzvedochile z-ochiveſztnem znamenyem.

Kip Marie Biſztrichke Szoldata obchuval.

Bil je iz Generalie Varasdinſzke Kaprol Mathias Lanich zvan, iz Fare Sz. Petra, koji petnaiſzt let noſzil je za kapum ſzvojum Kipecz miloſztivne Maike Biſztrichke, y vſzaki dan na chaſzt, y poſtenye ove tri Oteczna ſſe, y tri Zdrave Marie terſzil ſze je moliti; ov vu zadnyem proti Praizu taboru buduchi, videl je jeden put chudechiſze, da mu je kapa ſzama od ſzebe iz glave na zemlyu opala, kojukada bi bil gore zdigal, prignuvſſiſze, vu onom iſztom chaſzu doletel je veliki globus tikom z-verhu glave nyegove, koji zadi ſztojechega je razneſzel, onomu pako ni nai menſſu ſkodu ne je vuchinil, y onda zmiſzlechiſze na Kipecz ſzvoi, nyemu ſivlyenye ſzebi obchuvano je pripiſzal.

Szlepecz pregledal.

Joſeph Norſſich iz Vugerſzke Zemlye tija od Sötina, devet dan hoda daleko povedal je na Biſztricze, kak on poldrugo leto zevſzema na obodve ochi ſzlep po miloſche Marie Biſztrichke je pregledal, kada naimre po vnogeh meſztah hodechi, y poleschicze prez vſze haſzne iſchuchi, bil je zachul za chuda chinechu Maiku Bi-

ſztrich-

ſztrichku, kojoi ovak kada bi ſze bil pochel-moliti iz pravoga ſzercza. O chudnovita Maika Maria Biſztrichka, poverni ti meni vidyenye, ja poidem tebe iſzkat, y tvojega chudnovitoga kipa pohadyat gde goder ſzi ti: na jeden put odperle ſzu ſzemu obodve ochi, y lepo prez vſze falinge je videl.

1759.

Mertva oſivela.

Mikule Boſnyakovicha kchi Margarita iz Poſege, dugo vremena beteſna, zatem z-kozami obſzipana obodve ochi ja pogubila, k-tomu zgornya laloka vſza nyoi je zperhla, y ź zubmi ſzkupa van opala, y noſz tulikaiſſe od gnyiloche ſze razpuztil, od koje tulik z-mrad tulika vonyba je izhadyala, da ne bilo moguche polek nye drugem vu hiſe obſztati, zato mater nyeinu viſſe puti jeſzu nagovarjali, da nai deklicha van da odneſzti, y viſſe ſze ſnyim nai netrapi, pokehdob ne nikakvoga uffanya od nye. Ali vendar materinſzka lyubav ne nye zato dala deteta ſzvoga zapuſztiti, nego je nyoi zevſzum marlivoſztjum dvorila tak dugo, doklam kchi od velike nevolye prevzeta Duſſu je zpuſztila. Niti pak joſs ovde z-ſivlyenyem deteta lyubav Materinſzka ne vgaſzla, nego

go joſs na ovakov ſzeguren chin nyu je primorala : naimre kadabi bila hotela vre na kcheri mertve rubachu premeniti, doide nyoi na pamet velika chuda chinecha Maika Bosja Biſztrichka; zato poſztaviſze taki na kolena, ter pochne nyu z-ſzerczem vu Szuzah plavajuchem nazavati : o prelyublyena, y premiloſztivna Maika Biſztrichka, ja znam da ti jeſzi joſche mogucha mene tuſne pomochi, zkaſi anda moguchnoſzt tvoju, ter mi kcher moju poverni, y (gdo bi mogel veruvati, da ochiveſztnoga ſzvedochanſztva nebi bilo) kchi gore je ſztala z-czelim, y z-dravim telom, koje pervo vekſſum ſztranum bilo je zegnito. Ovo pripechenye mati ſzama ovdi pred vnogemi je valuvala, y na vekſſe veruvanye, koſzti, y zube, koji iz gnyiloga tela kchere biliſzu izpali, ſzobum na kazanye donaſſala.

Szlepecz pregledal.

Andras Poſzavecz iz Varasdinſzkeh Toplicz dvadeſzet let bil je ſzlep, koji premda po vnogeh meſztah hodil je, y zagovore poboſne k-vnogem Czirkvam chinil, premda vſzakojachka vrachtva zprobuval, z-nichem vendar ſzlepote ſzvoje ſzuproti ſztati ne mogel; nego kak berſe ſzeje vtekel k-Miloſztivne Maike Biſztrichke, taki pogled tuliko let za nikai drugde iſzkan je zadobil, premda vre vu ſztaroſzti ſzvoje. De-

Dete zatucheno nazad osive.

Jurai Petarich iz Fare Oborovechke na dan Sz. Anne iz naglofzti, y fzerditofzti velike dete dva leta fztaro z-nekakvem velikem drevom tak jako je vudril, da je chez mal chafz Duffa fnyega izesla. Doiduchi k-fzebe chez malo, faluval fze je nad chinom fzvojem, y dofztoinu pokoru za nyega delati obechal, za tem k-Milofztivnoi Maiki Bifztrichkoi fzebe, y dete mertvo je zagovoril; y taki ono mu je nazad fivo pofztalo, on pako na zahvalnofzt k-Dobro chinitelicze fzvoje z-obechanem darom je fetuval.

Zamertva kfzebe doide.

Paulia imenom Marka Stivicha kchi iz Gradinfzke, jeden put na nekakvu nevidyenu, y neznanu nepriliku doiducha na zemlyu zamertva je opala, y ovak prez vfzakoga gibanya, prez vfzakoga znamenya fivlenya lesala je fefzt dan, y fefzt nochi. Roditeli ove falofztni, neznajuchi nye kak, y fchim pomochi, nasgalifzu tri duplyere polek zamertvoga telaPaulie, y dole poklekfi vchinilifzu zagovor za nyu k-Maiki Bifztrichkoi, y kada ovi jofche bi bili polek nye klechali, ona kakti iz fzna prebudyena, prime za jeden duplyer, y fnyim zdrava, y friska gore fztane. Nad kotere hipo bitnom premenyenyu vfzi

fzu-

doneſſen, od gore imenuvane Kerſchenicze, y od Matere nyeine, koje vſza ova jeſzu poſzvedochile z-ochiveſztnem znamenyem.

Kip Marie Biſztrichke Szoldata obchuval.

Bil je iz Generalie Varasdinſzke Kaprol Mathias Lanich zvan, iz Fare Sz. Petra, koji petnaiſzt let noſzil je za kapum ſzvojum Kipecz miloſztivne Maike Biſztrichke, y vſzaki dan na chaſzt, y poſtenye ove tri Otecznaſſe, y tri Zdrave Marie terſzil ſze je moliti; ov vu zadnyem proti Praizu taboru buduchi, videl je jeden put chudechiſze, da mu je kapa ſzama od ſzebe iz glave na zemlyu opala, kojukada bi bil gore zdigal, prignuvſſiſze, vu onom iſztom chaſzu doletel je veliki globus tikom z-verhu glave nyegove, koji zadi ſztojechega je razneſzel, onomu pako ni nai menſſu skodu ne je vuchinil, y onda zmiſzlechiſze na Kipecz ſzvoi, nyemu ſivlyenye ſzebi obchuvano je pripiſzal.

Szlepecz pregledal.

Joſeph Norſſich iz Vugerſzke Zemlye tija od Sötina, devet dan hoda daleko povedal je na Biſztricze, kak on poldrugo leto zevſzema na obodve ochi ſzlep po miloſche Marie Biſztrichke je pregledal, kada naimre po vnogeh meſztah hodechi, y poleschicze prez vſze haſzne iſchuchi, bil je zachul za chuda chinechu Maiku Bi-

ſztrich-

ſztrichku, kojoi ovak kada bi ſze bil pochel-moliti iz pravoga ſzercza. O chudnovita Maika Maria Biſztrichka, poverni ti meni vidyenye, ja poidem tebe iſzkat, y tvojega chudnovitoga kipa pohadyat gde goder ſzi ti: na jeden put odperle ſzu ſzemu obodve ochi, y lepo prez vſze falinge je videl.

1 7 5 9.

Mertva oſivelá.

Mikule Boſnyakovicha kchi Margarita iz Poſege, dugo vremena beteſna, zatem z-kozami obſzipana obodve ochi ja pogubila, k-tomu zgornya laloka vſza nyoi je zperhla, y z zubmi ſzkupa van opala, y noſz tulikaiſſe od gnyiloche ſze razpuztil, od koje tulik z-mrad tulika vonyba je izhadyala, da ne bilo moguche polek nye drugem vu hiſe obſztati, zato mater nyeinu viſſe puti jeſzu nagovarjali, da nai deklicha van da odneſzti, y viſſe ſze ſnyim nai netrapi, pokehdob ne nikakvoga uffanya od nye. Ali vendar materinſzka lyubav ne nye zato dala deteta ſzvoga zapuſztiti, nego je nyoi zevſzum marlivoſztjum dvorila tak dugo, doklam kchi od velike nevolye prevzeta Duſſu je zpuſztila. Niti pak joſs ovde z-ſivlyenyem deteta lyubav Materinſzka ne vgaſzla, ne-

go joſs na ovakov ſzeguren chin nyu je primorala : naimre kadabi bila hotela vre na kcheri mertve rubachu premeniti, doide nyoi na pamet velika chuda chinecha Maika Bosja Biſztrichka; zato poſztaviſze taki na kolena, ter pochne nyu z-ſzerczem vu *Szuzah* plavajuchem nazavati : o prelyublyena, y premiloſztivna Maika Biſztrichka, ja znam da ti jeſzi joſche mogucha mene tuſne pomochi, zkaſi anda moguchnoſzt tvoju, ter mi kcher moju poverni, y (gdo bi mogel veruvati, da ochiveſztnoga ſzvedochanſztva nebi bilo) kchi gore je ſztala z-czelim, y z-dravim telom, koje pervo vekſſum ſztranum bilo je zegnito. Ovo pripechenye mati ſzama ovdi pred vnogemi je valuvala, y na vekſſe veruvanye, koſzti, y zube, koji iz gnyiloga tela kchere biliſzu izpali, ſzobum na kazanye donaſſala.

Szlepecz pregledal.

Andras Poſzavecz iz Varasdinſzkeh Toplicz dvadeſzet let bil je ſzlep, koji premda po vnogeh meſztah hodil je, y zagovore poboſne k-vnogem Czirkvam chinil, premda vſzakojachka vrachtva zprobuval, z-nichem vendar ſzlepote ſzvoje ſzuproti ſztati ne mogel; nego kak berſe ſzeje vtekel k-Miloſztivne Maike Biſztrichke, taki pogled tuliko let za nikai drugde iſzkan je zadobil, premda vre vu ſztaroſzti ſzvoje.

De-

Dete zatucheno nazad osive.

Jurai Petarich iz Fare Oborovechke na dan Sz. Anne iz naglosztì, y szerditoszti velike dete dva leta sztaro z-nekakvem velikem drevom tak jako je vudril, da je chez mal chasz Dussa snyega izesla. Doiduchi k-szebe chez malo, saluval ſze je nad chinom szvojem, y dosztoinu pokoru za nyega delati obechal, za tem k-Milosztivnoi Maiki Bisztrichkoi szebe, y dete mertvo je zagovoril; y taki ono mu je nazad sivo posztalo, on pako na zahvalnoszt k-Dobro chinitelicze szvoje z-obechanem darom je setuval.

Zamertva kszebe doide.

Paulia imenom Marka Stivicha kchi iz Gradinszke, jeden put na nekakvu nevidyenu, y neznanu nepriliku doiducha na zemlyu zamertva je opala, y ovak prez vszakoga gibanya, prez vszakoga znamenya sivlenya lesala je seszt dan, y seszt nochi. Roditeli ove salosztni, neznajuchi nye kak, y schim pomochi, nasgaliszu tri duplyere polek zamertvoga telaPaulie, y dole pokleksi vchiniliszu zagovor za nyu k-Maiki Bisztrichkoi, y kada ovi josche bi bili polek nye klechali, ona kakti iz szna prebudyena, prime za jeden duplyer, y snyim zdrava, y friska gore sztane. Nad kotere hipo bitnom premenyenyu vszi

szu-

ſzuſze zachudili, y ochiveſztu pomoch Marie Biſztrichke ſzpoznali. Koja deklich na Trojachku Szobotu bila je ſzimo na ſzvedochanſztvo vekſſe dopelyana, y ja ſzam, koji ova piſſem, nyu iz Biſztrichke Prodekalnicze lyucztvu jeſzem kazal, y Bogu viſnyemu zevſzem lyucztvom hvalu daval, koji nam je oſztavil tak veliku pomoch za vſze potreboche naſſę pri Miloſztivne Maike Biſztrichke.

Dete Mertvo oſivelo.

Tovaroſſicza Juraja Pagadura iz Fare Sz. Martina zpod Okicha, Szina mertvoga je na ov Szvet porodila, kojega mozibiti z-bog velike Materinſzke lyubavi, y ſaloſzti, kada bi bila mertvoga chuvala do tretjega dneva prikrepi ſzi ſzercze, ter ovak z-ſzuzami oblejana pochne nazavati Mariu Biſztrichku: *O nai miloſztivneſſa Maika, y Devicza Maria Biſztrichka, koja pri Chuda chinechem kipu tvojem vre viſſe mertveh na ſivlenye nazad jeſzi zbudila. ſzmiluiſze deteczu mojemu, da budeſze moglo vu ſitek povernuti, y k-Sz. kerſztu doſzpeti.* Ovo izreche, y dete je oſivelo, koje potlam z-imenom Sz. Tomaſſa ſzrechno je okerſcheno, y po miloſche Miloſztivne Maike Biſztrichke odhranyeno.

Mati od muke, dete od ſzmerti oſzlobodyeno.

Juraja Kolara ſena vu muke teskoga poroda poſztavlyena, kada nikak nebiſze bila

la mogla deteta oſzloboditi, dozove k ſzebi tovaruſſa ſzvojega, ter mu veli: dole poklekni tovarus moi dragi, y ovak klechech na pomoch mi žazovi Miloſztivnu Maiku Biſztrichku, ako mi ona ne pomore, konczа vſzeti budem morala. Vchini ovak tovarus, y zpravoga ſzercza pomoliſze Maike Biſztrichke za miloſztivnu pomoch nyeinu, y on hip tovaruſſicza terha ſzvojega ſze mentuje. Kaiti pako z-bog dugoga, y teskoga poroda dete mertvo na ſzvet je doslo, nut chuda drugoga, poſztaviſze y pak tovarus na kolena ter z jednim Otecz naſſem, y z-dravum Ma ium haſzti Miloſztivnu Pomochniczu Biſztrichku, za ſivlyenye detetcza mertvoga molechiſze; koje taki je ſivo poſztalo, y joſs dan danaſni ſive.

Vojak vu velike pogibeli obchuvan.

Dole podpiſzan, proti Maike Biſztrichke poboſen vojak, y nyih ſzvetloſzti Czeſzarſzko Kralyevſzkoga velichanſztva vredni Kapitan, ſzam ſzvojum laſztovitum Rukum ova iz tabora na vekovechni ſzpomenek je od rechi, do rechi izpiſzal, y Gdinu vezdaſnyemu Plebanuſſu obznanil, z-ovemi rechmi: Pro memoria, kako vu letu Jezero, ſzedemſzto y ſeſztdeſzetom bila je Batalia tretji dan Novembra, vu koji mi Kriſevchani na naſſem levom krilyu, od oſzme vure vjutro, do tretje po poldan

bili

bili jeſzmo, vu koje ja dole podpiſzani vſzega puta ſzrechen bil jeſzem. Zadnich pod Kanonatum, kade z-velikemi Puskami ſzamo boi derſali jeſzmo, na me ſztakovem vetrom, y ſzilum dvanaiſzt funtov od velike puske zerno iſslo, kak dabi vſzi peklenſzki Duhi ſzvojum ſzilum na me poleteli. Kaiti pako ja Miloſztivnu Maiku Biſztrichku za moju Patronuſſiczu, y nai vekſſu obrambu ovoga ſzveta imam, ona meni onde na pomoch bila jeſzt, na tuliko, da biſze nebil po nyeinoi miloſche na pol deſzno vu ochnom megnyenyu obernul, bilo bime iſzto veliko zerno po prek preterglo; onak vu levu ruku oſzmekcze na perſzah zkopchen mondur razdrapilo, vu deſzne ruke golu ſzablu derſechi vudrilo, y ovak kakoſze ſzablya (na Biſztriczu zovim liſztom poſzlana) vidi na nikai ſzpravilo, a glava od ſzablye iz ruke vu zrak, kamoli odletela, vendarſze naiti neje mogla; y z-menum zerno dole na chernu zemlyu vudrilo, na tuliko, da Regiment to videchi rekel jeſzt, da vech iz ovoga ſzveta preminul jeſzem. Ali nut velikoga chuda, y miloſche miloſztivne Maike Bosje Biſztrichke! ſztalſze pak od zemlye jeſzem, ruke obodve, kakoti telo czelo oſztalo jeſzt, nego kontuſiu takovu, iliti vudarcze na obodve ruke dobilſzem, da vech Medikuſſi, y Doktori od moga ſi-

vlye-

vlyenya dvojili jeſzu; ja vendar moje uffanye poſztavil jeſzem bil vu Miloſztivnu Maiku Biſztrichku, koja mi je dala ſivlyenye, y pak pervo dobro z-dravje. Ovu iſztu Szablyu hotel jeſzem pak dati napraviti vu Pemſzke zemlye, naimre vu Varaſſu Iglave, v-Cznomu, iliti znoju, kade vſzakom meſztu Maiſztori rekli jeſzu, daju moreju napraviti, potlam kad bi bil doſſel k-ſzpomenutem Maiſztorom, tako rekli jeſzu daje neje moguche napraviti. Nadalye zadnich vu Bechu bila je deſzet dana, kade ni jeden Maiſztor takai neje mogel nepraviti. Kak ja to videchi, taki odredil, y alduval jeſzem vu vnogo, veliko poſtuvanu Czirkvu Miloſztivne Maike Bosje Biſztrichke. Na dalye kadje god hotel kakov boi, iliti Batalia biti, tak vu nochi na ſznu pokazala ſze je meni Maika Miloſztivna Biſztrichka, y ſzvojem ſzvetem blagoſzlovom blagoſzlovila, na tuliko da mi vu boju nepriatel na telu nikai skoditi ne je mogel, vu koju ſze, kakoti Milu Maiku, y n dalye uffal budem, da mi bude Patrona, y Pomochnicza vu vſzake nevolye, y potreboche, kada Batalia bila jeſzt leto. 1760. dan tretji Novembra Adam Szuſſich Kapitan. mp.

1761.

1761.

Mati, y troje decze obchuvano.

Magdalena Ferenchak iz Fare Sz. Juraja na jezeri po teskom poroda traple, nyu, od Pondelka, do Petka terpechem zdvojecha za fivlyenye fzvoje, y fzada vutrobe fzvoje prez ofzebuine pomochi Bofanfzke vtechefze k-Chudnovitomu Maike Bifztrichke Kipu, y ovak od pogibelnoga traplenya ofzlobodyena troje dechicze z-jednim porodom na fzvetlo da, ali vfze tri mertve, zato vzemefzi y pak fzercze, ter znovich k-Milofztivne Pomochnicze fzvoje zagovorifze, y nut, neizgovorne dobrote, y milofzerdnofzti Maike Bifztrichke Dechicza vfza jefzu ofivela, y k-Sz. Kerfztu dofzpela, kai z-radofztjum velikum Maika fzama na Bifztricze pred Pafztirom Duhovnem je valuvala.

1762.

Vu pogibeli od fzmerti obchuvan.

Pobofen proti Marie Bifztrichke Vojak, Marko Vlaffich iz dolne Sklavonie Brodfzkoga Regimenta, vu obchinfzkom y general harczu z-Praifom buduchi, premda bi bili vfzi fzkoro okolu nyega fztojechi paidaffi poginuli, y premda na nye-

nyega vnogi globuſſi iz malih puſſak, kak-ti tukli, on niſtarmanye zezvavſſi na pomoch miloſztivnu vſzeh verneh Vojakov Braniteliczu Mariu Biſztrichku, nevraſen iz harcza ſzrechno je izeſſel. Drugi put globus iz velike puske pod noge mu je doletel, y zemlyu, na koje je ſztal, raznezel, y nyega dole pobil, telu vendar nyegvomu nai menſſe skode neje vuchinil. Tretji put od chetireh kony zkoli taborſzkemi, y zevſzum bagaſum iz velikoga brega vu nekakvu gluboku jamu vneſſen, y obalyen, od konya ſztraſſno vudren, proſzt od vſzake rane, boli je obſztal, y to vſze po obrambe, y pomochi Maike Biſztrichke, koju vu vſzeh oveh pogibelyih ne zamudil zazavati, kak ſzam potlam na Biſztricze pred vnogemi je ſzvedochil.

1763.

Od tolvajev, y ſzmerti oſzlobodyeni.

Moyſes Gaal, y Joſeph Veres iz Vugerſzke Zemlye, Sampſonſzke Fare putujuchi po ſztanovite loze, zeſztanuſze z-tremi tolvaji, od koterih polovlyeni vu ochiveſztnu ſzmerti pegibel biliſzu doiſzpeli, ar Joſepha jeden zmed tolvajev tak z-ſzekirum je vudril, da mu je ruku prek preſzekel, ſzamo jedno malo

na koſe jeſze joſs zkup derſala, drugi pako dva Moyſeſſu tulikaiſſe z-ſzekirami na ſzmert jeſzu ſetuvali; vu ove anda ſzmertne ſztiſzke poſztavlyeni, kadabi bili videli daſze braniti nemogu, obodva pochelиſzu ſzercheno nazavati miloſztivnu Braniteliczu vſzeh vu pogibelyi, ſzmerti poſztavlyeneh Mariu Biſztrichku, koja ne ſzamo od ſzmerti nye miloſztivno obranila, nego y ruku Joſephu vu malom vremenu, premda odſzechenu, czelu je vuchinila. Koji dva potlam tjia iz Sümeg Varmedyie, na Biſztriczu dohadyajuchi ova polek Duſſnoga ſzpoznanya ſzvojega jeſzu obznanili.

Vu ſznu z-drav poſztal.

Ivana Marenicha Szin Mihaly iz Gyurgyevcza, tri leta tak bil je nevolyen, na ſzvojeh nogah, da ni zmeſzta ne mogel korachiti prez pomochi, kvak, y lazarſzkih palicz, jeden put zkazala mu ſze je vu ſznu ſena prelepe ſzpodobe, polek nyega ſztojecha, koju kada bi bil opital, gdo je, y kai za jednu odgovorila mu je: *Ja ſzem Maika Biſztrichka ako z-dravje ſelis, k-meni ſze za govori.* Na ovo dechak iz ſzna ſze prebudi, y taki zagovor, za kojega vu ſznu bil je opomenyen, zverſſi, y z-velikum poboſnoſztjum Mamiczu biſztrichku za zdravje oproſzi, za tem nazad zaſzpi. Y put chuda velikoga! v-jutro ſztal ſze je go-

gore zposztelye zdrav, y frisek, koji prez vszake palicze lepo mogel je hoditi. Ovo pripechenye szam Otecz, y Mati dechaka plachuch pred Goszpodinom Plebanusfem vezdasnyem Pavlom Jurakom povedali szu, y szvedochansztvom veruvanya vrednem potverdili.

1764.

Vidyenye, y govorenye zadoblyeno.

Dohadyala je k-Marie Bisztrichke ovo leto z-dosztoinum zaffalnosztjum, y pobosnosztjum sztanovita Kerschenicza iz Krisevechke Kraine vodechi szobum szina szedem let sztaroga, kotera poleg dussnoga szpoznanya szvojega valuvala je pred postuvanem Goszponom Kapellanom Mathiassem Sinko, y z-sztotinum szvedokov gotova bila je poszvedochiti, da recheni szin nyeini czelih szedem let bil je zevszema nem, y gluh, ali poklam nyega bila bi z-pobosnem szerczem k-Milosztivne vszeh nevolyneh Pomochnicze Marie Bisztrichke zagovorila, chujenye, y govorenye na jeden put je zadobil; za koju oszebuinu miloschu, da szebe zaffalnyessu zkazati bi mogla Mati z-radosztjum, y veszeljem napunyena, sztanovit perszten na futom pantleku, kojega dete vszigdar pri szebi navadno je bilo noszit, y snyim sze

igrati, na Oltar milosztivne Pomochnicze Bisztrichke od sztrani szina szvojega za dar je posztavila.

Nechiszti Dub iztiran.

Pravo govori pobosni Idiota: da szveto, y sztrahovito je Ime Marie, kotero tulike je kreposzti, y izvissenoszti, da na zezavanye nyegovo *Nebo sze szmeje, zemlya sze raduje, Angeli sze veszele, dubi nechiszti sze plasse, y vsza peklenszka szila sze burka*, koju isztinu poszvedochila nam je zadoszta szada tekuche leto Helena Hodalką iz Pokupszkoga z-srechnim zazavanyem preszlavnoga Imena Marie Bisztrichke vu ovakvom pripetchenyu; sztanovita divoika imenom Jelicza, Kchi Gaspara Zadusko, szedem let bila je z duhom nechisztem obszedyena, koji z-oblasztjum, ku proti telu nevolyne ove divoike je imal, na tuliko nyu bil je zmuchil, da vre vsza bila je iz kipa ztirana, y zvan szebe posztavlyena; nad kotere ovak neszrechnem sztalissem szmilujuchisze gore imenuvana Kerschenicza, pochela je iszkati nachin, kak ona ovu sziromasku divoika, od oblaszti, y obszedyenya duha nechisztoga oszloboditi bi mogla, y nenaidevssi drugoga bolssega nachina, pochela je nad nyum pobosno nazavati preszlavno, y prezmosno Ime Marie Bisztrichke; k-tomu zagovor snyum k-milosztivnomu, y

chu-

POPEVKA DRUGA.

O Maria Maika Bosja, puna miloſzerdnoſzti, kak te ſeli Duſſa moja, poſztavlyena vſaloſzti: ſzmiluiſze, zverhu mene O Maria proſzim tebe.

Kak ſzem doſzpel chlovek tuſen, za rad jeden ſzmertni greh, poſztal jeſzem vrasji ſzuſen, je razumneh navuk vſzeh. *Szmiluiſze, &c.*

Da me boli ſzerdcze, to je: kaiti dobro ſzpoznavam, dare Bosje, y grehe moje, zato tebe zazavam. *Szmiluiſze, &c.*

Ah kajem ſze z-ſzercza moga, y zdihavam pretuſno, ar zbantuval jeſzem Boga, jako, merſzko, y ruſno. *Szmiluiſze, &c.*

Jeſzem oſztavil put pravicze, y mojega ſzpaſzenya, v-meſzto iſſel jeſzem krivicze, y vechnoga zkvarjenya. *Szmiluiſze, &c.*

Kaiti Boga lyubim ſzada, ja obechem do ſzmerti, nechu greſſiti od ſzada raiſſi hochu vumreti. *Szmiluiſze, &c.*

Hochu ſze prav ſzpovedati, y pokoru zverſſiti, greſſneh prilik vſzeh beſati, poſelyenya vtiſſiti. *Szmiluiſze, &c.*

Damiſze pak Bog ſzmiluje, da mi grehe oproſzti, miloſzt dami tu daruje, moli Maika miloſzti. *Szmiluiſze, &c.*

Ti mi pomoch tvu neſzkrati, o Maria Biſztrichka miloſztivne ochi tvoje verzi na me greſſnika. *Szmiluiſze, &c.*

Ar szi vszigdar dobra Mati, zavetje gresnika, da mu nedas vumirati, doklam nema Mesnika. *Szmiluisze, &c.*

Naimre pako kada poiti bude z-szveta ovoga, y na szud on teski doiti, Boga Szudcza sztrasnoga. *Szmiluisze, &c.*

Da mi JESUS moi Razpeti odovud sztrechno da poiti, Szakramente Szvete vszeti, k-szebe v-nebo da doiti. *Szmiluisze, &c.*

Vu JESUSSA da odprem, y Marie Imenu, pervlye nego vuszta zaprem na nom szkradnyem vremenu. *Szmiluisze, &c.*

Ah za Szinka tvoga muke, vsze kai proszim podeli, y vu tvoje primi ruke, Dussu kad sze razdeli. *Szmiluisze, &c.*

O Maria kad vszakoga jeszi ti Pomochnicza, ada szuze szercza moga, primi szlatka Devicza. *Szmiluisze, &c.*

Dika Otczu, dika Szinu, dika Duhu Szvetomu, kak je bila na pochetku: tak y szada, y vszigdar. Szlavno budi, Ime JESUS, szlavno Ime Maria. Amen.

POPEVKA TRETJA.

Vsze verne Dussicze Szin neszte vass dar; ter z-szercza veszeljem Boga hvalite vszigdar. *Reczmo Ave Maria, z-vusztmi, y szerczem, Poi Salve Regina vszaku vuru, vszaki dan.*

Mariu chasztiti je nassa dusnoszt, na tronus zvissiti, bila Bosja mudroszt. *Reczmo Ave &c.*

Nyu

Nyu hvali Bog Otecz, Bog Szin nyu dichi, Szveti Duh nyu postuje z-dari szvemi kinchi. *Reczmo Ave &c.*

Mariu z-miloschum szam je Bog napunil, za szvu zaruchniczu Szveti Duh je zvolil. *Reczmo Ave &c.*

Prez makule greha je prijeta bila, y nigdar vu nichem neje vgreshila. *Reczmo Ave &c.*

Pri Bogu je ona nai vrednesha sztvar, che drugo dat nemas, dai nyoi szercze za dar. *Reczmo Ave &c.*

Gdo more razmeti Bosanszku szkrovnoszt, Maria nam szproszi potrebnu miloszt. *Reczmo Ave &c.*

Che vgrehe opadnes, ter vu nyih zaszpis, k-Marie sze vteczi, pak miloszt dobis. *Reczmo Ave &c.*

O Maika lyublyena greshnikov pomoch, ki ktebi szmo dosli, zkasi nam tvu moch. *Reczmo Ave &c.*

Nut ki sze pred tobum z-szusami muchi, o szmiluisze Maika, ter ga Bogu zruchi. *Reczmo Ave &c.*

Pred tvemi nogami saloszten klechim, vech krat szem greh vchinil, pobolsat selim. *Reczmo Ave &c.*

Miloszt ivna Mati od zla nasz chuvai, ponizno proszimo, tvu miloschu nam dai. *Reczmo Ave &c.*

Gda-

Gda momu jeziku rechih nêsztane, mislyenye k-Marie v-szerczu osztane. *Reczmo Ave &c.*

Kad budem ja vmiral, o Maika setui, mu gressnu Dussiczu tvomu Szinku a dui. *Reczmo Ave &c.*

Regina Kralyicza Neba, y zemlye, dole z-szvetoga Neba nasz milo poglei. *Reczmo Ave &c.*

Maria, Maria ja zklenem moi glasz, Nebeszka Kralyicza zvelichi ti nasz. Reczimo Ave Maria z-vusztmi, y szerczem poi Salve Regina vszaku vuru, vszaki dan. Amen.

POPEVKA CHETERTA.

O Maria Bogo, Rodicza, Rosa szkrovnoszti, kaszi ovomu szvetu preczvela, puna miloszti. *Podeli nam tvu miloschu deva Maria, premiloszτivna, premiloszτivna. Ali ovak: Podeli nam tvu miloschu o prelyublyena MaikaBisztrichka, Maria Bisztrichka.*

O Maria zlata Koruna Bosje miloszti, y Poszuda Szvetoga Duha, puna Kreposzti. *Podeli nam &c.*

O Maria Dika velika Jerusalemszka, po ke lyudem jeszu odperta vrata Nebeszka. *Podelinam &c.*

O Maria, kojaszi Ruku turszku zvezala, kada Neba, y zemlye Goszpa jeszi posztala. *Podeli nam &c.*

O Ma-

O Maria tebe teſaki na polyu poju, y junaki dobri vu boju, na pomoch zovu. *Podeli nam &c.*

O Maria, obchuvai naſz ti od huda zraka, nagle ſzmerti glada, y voiſzke jalna chloveka. *Podeli nam &c.*

O Maria, tebiſze mole vſzi Redovniki, y ki k-tvomu Kipu ſetuju: z-vſzeh ſztran, putniki. *Podeli nam &c.*

O Maria vſzega Kerſchanſztva, ti ſzi obramba, y Orſzagu ti Hortvatczkomu Mati uffanya. *Podeli nam &c.*

O Maria, tebe Kerſchanſzki Kralyi poſtuju, vbogi lyudi, zmoſna Goſzpoda miloſzt proſziju. *Podeli nam &c.*

O Mara, vuſzliſſi anda ti naſſu proſnyu, kiſze v-tvoju vſzigdar uffamo, Mâika miloſchu. *Podeli nam &c.*

O Maria budi ti, dika, hvala, poſtenye, za vſze tvoje ko nam zkaſujes, dobrochinenye. *Podeli nam &c. Amen.*

POPEVKA PETA.

O Maria lepa Judith, nedai greſſnem lyudem bludit, nego nyim dai miloſzt dobit, y ponizno Bogu ſzluſit.

O Maria Bosja Mati, dai nam vraga obadati, y z-grehov ſze zpovedati, pervo neg nam bu vumreti.

O Maria Turen jaki, koga ſelji greſſnik vſzaki, kiſze miſzli zvelichiti, diku Bosju zadobiti,

O Maria Arka Noe, vzemi od nafz vfze nevolye, ar mi fzercze neda mira, neg za tobum vfze pomira.

O Maria ti Panthora, doidi hitro k-nam od zgora, ar te felyi Duffa moja, ka fze muchi prez pokoja.

O Maria fzuncheni trak, plaffitefze peklenfzki vrag, kad Ime tvoje zachuje, od Dufficze odfztupluje.

O Maria Potok Jordan, greffnem lyudem od Boga dan, vu kom grehe opiraju, chifzti k-Bogu dohadyaju.

O Maria Bosja Mati, dai nam z-tobum prebivati, y na veke Kralyuvati, dike Nebefzke vfivati. Amen.

POPEVKA SESZTA.

Zdrava Devicza: Bogo-Rodicza: Ti fzi lepi Czvet. *Blasena Sena, Rosa rumena Szveta Maria.*

Naklon fzi vzela od Gabriela, Ti fzi lepi gavet. *Blasena &c.*

Ti fzi zkorena Jeffe ztvorjena, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

O Sitak pravi, o Zdeneez Zdravi, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Gofzpa Angelfzka, Mati Nebefzka, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Szuncze prefzvetlo, pravicze fzteklo, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Vert ogradyeni, Czvet narodyeni, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.* Tu-

Turen jakofzti, Mati milofzti, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Zdravje betefnem, vefzelje tufnem, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Mudrofzti Ztolecz, falofzti konecz, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Szveta Devicza, Neba Kralyicza, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena &c.*

Budi ti dika, vfzigdar velika, Ti fzi lepi Czvet. *Blasena Sena, Rosa rumenta fzveta Maria.*

POPFVKA SZEDMA.

Zdrava o Maria, Zdenecz fzladkoche, iz koga zviraju Bosje milofche, fzlepe, gluhe, fantave, y ofztale nevolye, milofztivno vrachis Deva Maria.

Zdava o Maria Nebo fzvetlofzti, nefzkrati greffnikom Bosje milofzti, ar prez tebe nemogu, doiti k-vifnyemu Bogu, dai nam vnebo doiti, Boga videti.

Zdrava o Maria Nebo vifzoko, nai pogleda na nafz defzno tvoie oko, ar vu tugah plavamo, na pomoch te zovemo, pomozi nafz fzlatka Deva Maria.

Zdrava o Maria lep fzvetli Rubin iz tebe je rodyen zmofni Gofzpodin, Ocza Boga dragi fzin, nekai doide z tobum Szim, gledat v-kakve jefzmo tuge, nevolye.

Zdrava o Maria Vert Salamonfzki, v-kom je zniknul Czvetek JESUS Nebefzki,

Gda momu jeziku rechih nésztane, mislyenye k-Marie v-szerczu osztane. *Reczmo Ave &c.*

Kad budem ja vmiral, o Maika setui, mu gressnu Dussiczu tvomu Szinku a dui. *Reczmo Ave &c.*

Regina Kralyicza Neba, y zemlye, dole z-szvetoga Neba nasz milo poglei. *Reczmo Ave &c.*

Maria, Maria ja zklenem moi glasz, Nebeszka Kralyicza zvelichi ti nasz. Reczimo Ave Maria z-vusztmi, y szerczem poi Salve Regina vszaku vuru, vszaki dan. Amen.

POPEVKA CHETERTA.

O Maria Bogo, Rodicza, Rosa szkrovnoszti, kaszi ovomu szvetu preczvela, puna miloszti. *Podeli nam tvu miloschu deva Maria, premiloszţivna, premiloszţivna. Ali ovak: Podeli nam tvu miloschu o prelyublyena MaikaBisztrichka, Maria Bisztrichka.*

O Maria zlata Koruna Bosje miloszti, y Poszuda Szvetoga Duha, puna Kreposzti. *Podeli nam &c.*

O Maria Dika velika Jerusalemszka, po ke lyudem jeszu odperta vrata Nebeszka. *Podeli nam &c.*

O Maria, kojaszi Ruku turszku zvezala, kada Neba, y zemlye Goszpa jeszi posztala. *Podeli nam &c.*

O Ma-

O Maria tebe teſaki na polyu poju, y junaki dobri vu boju, na pomoch zovu. *Podeli nam &c.*

O Maria, obchuvai naſz ti od huda zraka, nagle ſzmerti glada, y voiſzke jalna chloveka. *Podeli nam &c.*

O Maria, tebiſze mole vſzi Redovniki, y ki k-tvomu Kipu ſetuju: z-vſzeh ſztran, putniki. *Podeli nam &c.*

O Maria vſzega Kerſchanſztva, ti ſzi obramba, y Orſzagu ti Hortvatczkomu Mati uffanya. *Podeli nam &c.*

O Maria, tebe Kerſchanſzki Kralyi poſtuju, vbogi lyudi, zmoſna Goſzpoda miloſzt proſziju. *Podeli nam &c.*

O Mara, vuſzliſſi anda ti naſſu proſnyu, kiſze v-tvoju vſzigdar uffamo, Maika miloſchu. *Podeli nam &c.*

O Maria budi ti, dika, hvala, poſtenye, za vſze tvoje ko nam zkaſujes, dobro chinenye. *Podeli nam &c. Amen.*

POPEVKA PETA.

O Maria lepa Judith, nedai greſſnem lyudem bludit, nego nyim dai miloſzt dobit, y ponizno Bogu ſzluſit.

O Maria Bosja Mati, dai nam vraga obadati, y z-grehov ſze zpovedati, pervo neg nam bu vumreti.

O Maria Turen jaki, koga ſelji greſſnik vſzaki, kiſze miſzli zvelichiti, diku Bosju zadobiti,

P O

O Maria Arka Noe, vzemi od nafz vfze nevolye, ar mi fzercze neda mira, neg za tobum vfze pomira.

O Maria ti Panthora, doidi hitro k-nam od zgora, ar te felyi Duffa moja, ka fze muchi prez pokoja.

O Maria fzuncheni trak, plaffitefze peklenfzki vrag, kad Ime tvoje zachuje, od Dufficze odfztupluje.

O Maria Potok Jordan, greffnem lyudem od Boga dan, vu kom grehe opiraju, chifzti k-Bogu dohadyaju.

O Maria Bosja Mati, dai nam z-tobum prebivati, y na veke Kralyuvati, dike Nebefzke vfivati. Amen.

POPEVKA SESZTA.

Zdrava Devicza: Bogo-Rodicza: Ti fzi lepi Czvet. *Blafena Sena, Rofa rumena Szveta Maria.*

Naklon fzi vzela od Gabriela, Ti fzi lepi gavet. *Blafena &c.*

Ti fzi zkorena Jeffe ztvorjena, Ti fzi lepi Czvet. *Blafena &c.*

O Sitak pravi, o Zdeneez Zdravi, Ti fzi lepi Czvet. *Blafena &c.*

Gofzpa Angelfzka, Mati Nebefzka, Ti fzi lepi Czvet. *Blafena &c.*

Szuncze prefzvetlo, pravicze fzteklo, Ti fzi lepi Czvet. *Blafena &c.*

Vert ogradyeni, Czvet narodyeni, Ti fzi lepi Czvet. *Blafena &c.*

Tu-

Turen jakoſzti, Mati miloſzti, Ti ſzi lepi Czvet. *Blaſena &c.*
Zdravje beteſnem, veſzelje tuſnem, Ti ſzi lepi Czvet. *Blaſena &c.*
Mudroſzti Ztolecz, ſaloſzti konecz, Ti ſzi lepi Czvet. *Blaſena &c.*
Szveta Devicza, Neba Kralyicza, Ti ſzi lepi Czvet. *Blaſena &c.*
Budi ti dika, vſzigdar velika, Ti ſzi lepi Czvet. *Blaſena Sena, Roſa rumenta ſzveta Maria.*

POPFVKA SZEDMA.

Zdrava o Maria, Zdenecz ſzladkoche, iz koga zviraju Bosje miloſche, ſzlepe, gluhe, ſantave, y oſztale nevolye, miloſztivno vrachis Deva Maria.
Zdava o Maria Nebo ſzvetloſzti, neſzkrati greſſnikom Bosje miloſzti, ar prez tebe nemogu, doiti k-viſnyemu Bogu, dai nam vnebo doiti, Boga videti.
Zdrava o Maria Nebo viſzoko, nai pogleda na naſz deſzno tvoie oko, ar vu tugah plavamo, na pomoch te zovemo, pomozi naſz ſzlatka Deva Maria.
Zdrava o Maria lep ſzvetli Rubin iz tebe je rodyen zmoſni Goſzpodin, Ocza Boga dragi ſzin, nekai doide z tobum Szim, gledat v-kakve jeſzmo tuge, nevolye.
Zdrava o Maria Vert Salamonſzki, v-kom je zniknul Czvetek JESUS Nebeſzki,

P 2 Vu-

Vutrobe je tve lęſal, grehe nam je odvezal, koje Adam z-Evum bil je zavezal.

Zdrava o Maria lep zrok vedreni, miloſzerdne ochi tvoje oberni, na Horvatczki mal Orſzag, ki teski placha birſſak, pomilui nevolyno vunyem tve lyuztvo.

Zdrava o Maria uffanye naſſe, molimoſze za vſze preſzvete Meſſe, v-keh ſze tvoi Szin alduje, da naſz z-dobrem daruje, biche, y kaſtige od naſz da vzeme.

Hvala, dika budi Bogo-Rodicze, chiſzte, y ponizne lepe Devicze, ka je Boga rodila, lyudem Nebo odperla, roſiçze rumene Deve Marie. Amen.

POPEVKA OSZMA.

Ochiſzti greſſna Duſſa nepriatela poſelyenye, kak te kuſſa tela tvojega, kak vrag zkache, da te vkani, v-pekel prehiti, kak ſzvet pazi, da te vkani, z-blagom oſzlepi.

Vſze zaverzi naſzladnoſzti, vſze hiti na ſztran, ter ſze vteczi ti k-Marie nebuti zahman, ona hoche tvu objachit Duſſu vu boju, vragu glavu vſzu poklachit vtopit vu morju.

Miloſztivna Maika draga, ovak k-nyoi zdehni, ah poteri jakoſzt vraga, da me nevkani, znam ako me Maika hitis, z-miloſche tvoje, kak pokrita ſzlapmi ladja, bu ſzercze moje.

Al

Al na levu, al na deſznu me hitim ochi, vſzigder vidim lyucztvo greſſno, kak ſzuze tochi; kak miloſchu tvoju proſzi, z-grehom zgublyenu, ali y pomoch tvu noſzi Maika lyublyenu.

Da ſzem greſſnik to valujem, nemrem tajiti, neg ſze vtechem Maika draga k-tvojoi miloſzti, poglei anda placha pune ochi greſſnika, na kotrige vſze ſzkruſſene glei pokornika.

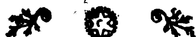
Ti ſzi Maika ja ſzem ſzin tvoi z-grehi obterſſen, JESUS Szin tvoi je Szudecz moi, vu vſzem pravichen, ah ſzerditoſzt szinka tvoga Maika vtaſi ti, da greſſnoga Szina tvoga v-pekel ne hiti, Amen.

POPEVKA DEVETA.

O kak tuſen, y ſaloſzten, k-tebi JESUS puſcham glaſz, pod obrambu mochi tvoje preporucham tuſneh naſz; da prez tebe nebumo nigdar, ſetui JESUS k-nam vſzigdar. O Maria, o Maria pokaſi nam JESUSSA.

Vidis, vidis naſſu ſaloſzt ſzlatka Deva Maria, dai oberni nyu na radoſzt, o prezmoſna Kralyicza ſzad naſz telo ſzvet y vrag, ſzad naſz burka y hman zrak. O Maria, o Maria pokaſi nam JESUSSA.

Toga Szveta naſzladnoſzti vnogem ſzu na zkvarjenye, vſza ſzu puna neſztalnoſzti, tela nye zviſſavanye, z-Bogom anda budi

budi ſzvet, vech nemarim za ſzto let. O Mar a, o Maria pokaſi nam JESUSSA.

O Maria Maika Bosja, Neba Zemlye Kralyicza, pomozi naſz, nbrani naſz, o preſzlatka Devicza, ki goder ſzmo ſzimo dosli tebe chaſztit Maria. O Maria, o Maria, pokaſi nam JeSUSSa.

O Maria Maika draga, miloſzt tvu neſzkrati nam, Szvetczi Bosji, pomoch vaſſa, nai naſz pelya zraven tam, gde vrē bumo videli, Boga z-tobum dichili. O Maria, o Maria, podeli nam JESUSSA. Amen.

POPEVKA DESZETA.

Otecz naſz dobri tebe verujemo, kiſzi na Nebu zkupa y na zemlye, jeden vu Boſtvu, a troji vu Troiſztvu veſz po vſzem ſzvetu.

Mi tvoji ſzluge po tebe ſztvorjeni, po tvojem Szinu z-pekla odkupleni, po ſzvetom Duhu v-Kerſztu poſzvecheni, za ſzine vzeti.

Proſzimo tebe Otcza, y Goſzpona, za dragu vrednoſzt JESUSSA Kriſtuſſa, ti naſz poſzluhni vu ove tvojega Szina molitve.

Szvetiſze Ime tvoje odicheno, ko vſzigdar ſztoji prez naſz poſzvecheno, vchini da bude od vſzeh naſz ſzpoznano, y poſtuvano.

Pridi Kralyeſztvo tvoje k nam Nebeſzko, do prave vere, y po dobrom delu-

da

da po tom dvojem pridemo v-Kralyeſztvo y mi Nebeſzko.

Budi tva volya med nami vchinyena, z-tvojum pomochium do koncza zverſſena, kako na Nebu, tako y na zemlye, y dole v-peklu.

Kruha naſſega dai nam vſzagdanyega, kak telovnoga, tak y Duhovnoga opravu hranu, rech tvoiu, y pravu lyubav Kerſchanſzku.

Puſzti nam duge male, y velike, proſzti nam muke vekvechne peklenſzke, kak y mi naſſem praſchamo duſnikom duge zemelyſzke.

Neprepuſzti naſz vpelyati vu ſzkuſnyu, da nezapadne greh vu naſſu Duſſu, nedai ni jedne nad nami oblaſzti, vrasje ja Koſzti.

Oſzlobodi naſz od vſzega hudoga, od telovnoga, y od zla Duſſnoga, budi nam naſs put vu Nebeſza raven, tak budi. Amen.

POPEVKA JEDENAISZTA.

Ave Maria, zdrava ſzi Maria, chiſzta ponizna, pokorna Devicza, Bog te pozdravlya, Angely te poklyanya Ave Maria.

Miloſzti Bosie puna ſzi do volye, ar neſzi greſſne zpoznala nevolye, neſzi ti vrasje vu nichem ni jedne zpunila volye.

Goſzpon je z-tobum, zmoſni je Bog z-tobum, Szvetoga Duha jakoſzt je nad tobum, Szvetoga Troiſztva obramba je vſzigdar vſzigde pred tobum.

Blagoſzlovlyena med Senami bila, kak ſzi ſze na ſzvet od Maike rodila, blagoſzlovlyena budes, doklam budes na veke ſiva.

Blagoſzlovlyen ſzad je vutrobe tvoje, blaſeno dete, ko iz tebe poide, na zvelichenye vſzemu ſzvetu zgora iz Neba doide.

JESUS mu Ime laſztovito bude, Nebo, y zemlya vſza nyegova bude, nyegvomu nigdar do veka Kralyeſztvu koncza nebude.

Szvéta Maria, prava Mati Bosja, Goſzpa Angelſzka, Kralyicza Nebeſzka, vu vſzeh zemelyſzkeh tęskochah obramba naſſa Nebeſzka.

Moli ti za naſz greſſnike nevolyne, priporuchi naſz ſzine nepokorne, zagovori naſz pred Bogom ſzerditem ſzluge neverne.

Moli, y proſzi vſzigdar prez poſztanka, da nezgubimo vu Nebu obſztanka, neoſztavi naſz ni vu naſſem ſzmertnom vremenu Amen.

PO-

POPEVKA DVANAISTA OD MARIE BISZTRICHKE.

Szimo, szimo setuite dragi Kerscheniki, szimo szimo putuite nevolyni gressniki, szim ochi obernete, ter milo vszi zdehnete k-Marie Bisztrichke.

O Bisztrichka Maria tebe poszdravlyamo, o ti rumena zorja, tebe mi hvalimo, o ti Mati miloszti, vsze krivnye nam oproszti; y z-JEsussem pomiri.

Da szi di draga Mati, to vszi valujemo, ki szim k-tvojemu Kipu ovak setujemo, o Maika prelyublvena, budi nam milosztivna Maria Bisztrichka.

Pomozi nasz z-nevolye ponizno proszimo, polek Bosanszke volye pokorno molimo, zdrave na dalye jachi, betesne pako vrachi, salosztne veszeli.

Szpoznava tvoju milosztt szlep, gluh, nem, betesen, valuje tvoju jakoszt pod szmertni mech versen, o Maria Bisztrichka, iz tebe zdenecz zvira, zdravja, y sivlenya.

Ti szi nassa v-sivlenyu mila Pomochnicza, budi y v-razdelenyu Dusse Zavetnicza, ah chuvai nasz, y brani, z-JEsussem nasz nahrani vu szmertnom vremenu.

O Maika prelyublyena Maria Bisztrichka, budi nam anda vszigdar verna Pomochnicza,

nicza, ki k-tebi ſzad krichimo, da z-tobum ſze dichimo v-Nebeſzkom Kralyeſztvu. Amen.

POPEVKA TRINAISZTA.

GRESSNIK.

Koiega glad trapi, hranu iſche, ſegyen ſzpitava za zviraliſche; vu tmicze ſzedechi ſzvetloſzt ſęli, z-betegom traplyen za vrachtvom gledi.

Ja ſzem vre zdavna vech gladen ſegyen ſzlep ſzem v-tmicze greha, y beteſen, ah gdo me napoji, gdo nahrani, od nevolye moje gdo obrani.

Chul ſzem da je ovde zdenecz, hrana, od kotere zdrava vſzaka rana, chul ſzem da Maria ovde vrachi, knyoi ſze vtechi hoehu da me zvrachi.

Ti naimre v-Biſztrichkom koja ſzedis Tronuſſu, y chuda vnoga chinis, glaſz je da obchinſzka jeſzi Maika, miloſztivna vſzeh naſz Pomochnicza.

MARIA.

Gdo me imenuie, gdo zezava, gdo za pomoch moju tak zdihava, nai ſzamo proſnyu ſzvu meni pove, miloſche ſzu moje vre gotove.

GRESSNIK.

Nepoznasli tvoga negda Szinka, ſzada odurnoga pak greſſnika, z-grehom me omrazil vrag nazloben, da neſzem ſzam ſzebi vech ſzpodoben. Imam

Imam doſzta proſzit, ſzramujemſze, uffam, dvojim, neznam, y ſztraſſimſze, ar ſchem vekſſa tvoja miloſztivnoſzt, ztem vekſſa ma bila ſzuprotivnoſzt.

M A R I A.

Neboiſze, vzemiſzi ſzercze Szin moi, ar ſzem ja Mati tva, JESUS je tvoi; Mati puna zate ſzem miloſzti, pri Jeſuſſu vech ne ſzerditoſzti.

Ar koga ja lyubim, y on lyubi, koga ja odurim, on ſze zgubi; proſzi ada kai ches, budes imal, y vſzaku miloſchu deneſz primal.

G R E S S N I K.

Kai chu proſzit pervich, jeli blago jeli ſzrechu zdravje, y kai drugo? nechu drugo neg grehov proſchenye, y za duſſu moju zvelichenye.

Ah draga, lyublyena moja Mati, na meſze doſztojai ogledati, doſzad ſzem zamudil chaſzti dati, hochu od ſzeh dob ſze poboſſati.

Miſzli moje budu od Marie, govorjenye moje od Marie, vſze chinenye moje od Marie, y ſivel, y vmiral bum Marie. Am.

Popevka zadnya na odbadyanyu.

Mati JEſuſſa zviſſena, vu nebeſzah odichena, Kralyicza Neba, zemlye, Goſzpa Szveta ſirine.

Tvoi

Tvoi blagoſzlov podeli nam, miloſzt tvoju izkaſi nam, o Maria Biſztrichka, budi nam Pomochnicza.

O Devicza vſze dobrote, proſzta od vſzake grehote, puna bosje miloſzti, chiſztoche, y ſzvetoſzti.

O zavetje vſzę greſſnikov, obramba vſzeh Kerſchenikov, miloſztivne ochi tve, nai naſz vide ſaloſztne.

Ki vu ove ſzuz dolicze z-plachem mochimoſzi licze, za grehe ſze kajamo, oproſchenye proſzimo.

Dai nam pomoch tvu ſzpoznati, nedai nam zahman plakati, z-tvojem plaſchem naſz pokri, z-JEſuſſem naſz pomiri.

Da nam grehe on oproſzti, y tu miloſchu dopuſzti, da ſivemo v pokore, do naſſe ſzkradnye vure.

Od kuge, glada, y voiſzke, brani naſz od vſze kaſtige, ognya, vode, hman zraka y hman chloveka.

Proſzi da po ovom ſitku, Bog nam da vekvechnu Diku, o Maria ſzmiluiſze, ki ſzmo tu poſzluhni vſze.

Tvoi blagoſzlov podeli nam, miloſzt tvoju izkaſi nam, o Maria Biſztrichka, budi nam Pomochnicza. Amen.

NB.

NB. *Na Proſzeczie med vremenom moreſze y ovak popevati.*

SZvet, Szvet, Szvet, Szvet, y preſzvet, Bog Otecz, Szin, y Szveti Duh, tri Perſſone jeden Bog. *Repetui viſſe puti.* Szvet &c.

Na konczu Popevke ali Prodeke.

NEoſztavi naſz nigdar, budi z-nami vſzakichaſz, blagoſzlovi naſz vſzigdar Jeſus Zvelichitel naſs.

Ali ovak:

Maria Mati miloſzti, y Mati miloſzerdnoſzti, od nepriatela brani naſz y na chaſz ſzmerti primi naſz.

Jeſuſſe tebi budi dika, ki ſzi rodyen od Devicze, z-Otczem, y z-Duhom preſzvetem, na vſze veke vekov. Amen.

Ali ovak:

JESUS neoſztavi naſz, nego blagoſzlovi naſz, y na ſztan ſzprevodi naſz, gde od zla obrani naſz, k-tebi v-Nebo primi naſz, y onde naſztani naſz, Amen.

KONECZ

Iliti dokonchek Marianſzkoga putuvanya.

MOLITVA.

Kada vre hoches iz Cirkve domov odhadiati.

AH jezero jezer puti budi ti hvala, chaſzt, y poſtenye o ti nai miloſztivneſſa Maika Maria Biſztrichka, za vſze ove

dare,

dare, y milosche, koje ti meni pri ovom chudnovitom Kipu tvojem, od Szinka tvojega predragoga JEsusseka jeszi zadobila, y milosztivno izkazala. Ah proszim te ponizno za vszeh vrednoszt Materinszke miloszerdnoszti tvoje, dopuszti mi y od vezda vsivati pomochi, y obrambe tvoje szvete, y pokehdob moje zauffanye proti tebi je tverdno, y sztalno, y bude doklam moja gressna Dussa od tela sze nerazluchi, nai bude y tvoja proti meni dobrata, y miloszerdnoszt sztalna, y vekivechna. Primi za dobro ovu moju malu pobosnoszt, koju da ti obilneje, y duse pri ovom tvojem milosztivnom Kipu zkazuvati nemorem, ah oproszti mi, ar vidis, da mi je od tebe odhadyati. Ali vendar pervo ja szpred tebe o lyublyena Maika, y szpred tvojega chudnovitoga Kipa nikak neotidem, nego mi podelis ti z-tvojem predragem Szinkom JEsussem tvoi szveti blagoszlov.

Ovde poklekssi, glavu prignuvssi ponizno proszi za blagoszlov govorechi:

Ah blagoszlovi me anda o ti Mati vszega blagoszlova, Mati miloszti, y Mati miloszerdnoszti z-blagoszlovom predragoga Szinka tvojega JEsusseka, kojega vu naruchaju tvojem szvetom lyublyeno chuvas. Da ovak po kreposzti tvojega szvetoga blagoszlova ja od vszega zla tela, y

Dusse

Dusse obchuvan, vu vszem mojem mislenyu, govorjenyu, y chinenyu budem szrechen, y blagoszloven, vezda, y vszigdar, nevlasztito na moje szkradnye vure. Amen.

Za tem pobosno popevajuch; ali molech odbadyai vu miru Bosjem. Domov iduch po vszem putu vu tvojem mislenyu, govorenju, y chinenyu tak sze zadersi, kak szimo iduchega jeszem opominal, naimre: szpametno, ponizno, mirovno, y pobosno; osztavivssi na sztran vsze nehasztnovite szpomenke, prekoredne sale, y norie. Ovak tvoje putuvanye bude tebi na ovom, y na drugom szvetu hasznovito, Bogu, y Marie drago, y povolyno,

MOLITVA.

Kadasze iz puta Bosjega vre k-domu povernes, tak vu kakve Czirkve, ali doma, dokonchai pobosnoszt tvoja, z-ovemi, ali zpodobnemi rechmi:

Hvalu, y diku dajem tebi zevszega szercza mojega vszamoguchi, milosztivni Goszpodine Bose, y za Bogom tebi, o predraga Maika Bisztrichka, Pomochnicza, y Zagovornicza moja nai milosztivnessa, da ja ov moi put na veksſu hvalu, diku Bosju, y na tvoju o Maria chaszt, y poltenye prichet, szrechno dokonchati jeszem mogel. Vszi moji korachaji na putu vchinyeni, vsze moje molitvicze vu

Czir-

Czirkve, y drugde zverſſene, vſze proſnye, y aldovi, tebi od mene greſſnika (ali greſſnicze) preporucheni, nai budu na hvale, y dike Bosje povekſſavanye, na chaſzti, y poſtenya tvojega, o Maria Biſztrichka razſſiravanye, y na vekovechnoga greſſne duſſe moje zvelichenya ſzrechno zadoblyenye. Neſzkrati mi miloſche ove, z-kojum ſzi me vezda pri tvojem ſzvetom Kipu nadelila: nigdar viſſe, o lyublyena Pomochnicza! ja pako z-peldum pobolſſanoga ſivlyenya mojega terſzilſze budem pokazati, y od vezda vſzemu ſztvorjenyu poſzvedochiti, gde ſzem bil, y zbog kakvoga zroka? naimre pri zviraliſchu, y zdenczu miloſch Boſanſzkeh, to jeſzt, pri tvojem chudnovitom Kipu Biſztrichkom, pri kojem, kaitiſze je okrepila, y nahranila gladna duſſa moja, ter pomochi tvoje Marianſzke, y obramhbe delnicza poſztala, pod ovum od vezda ſztalno obechem Predragomu Odkupitelu, y Zvelichitelu mojemu JEſuſſu, y tebi o nai miloſztivneſſa Maika Biſztrichka, ſiveti, y vumreti. Amen.

Zmoli ovde Litanie Lauretanſzke, y ako chaſz imas, jedno Chiſzelcze na obilneſſu zahvalnoſzt.

Opomenek Zadnyi.

Ovo ſzu ti vſza, dragi putnik Marianſzki, koja na chaſzt, y poſtenye miloſztivne

ne tvoje, y moje Pomochnicze, Marie Bifztrichke, y na veliku tvoju (ako fzamo hoches) hafzen, z-priprofztim perom mojem tebi pred ochi pofztaviti jefzem vtegnul, polek kojih ako ti fzebe ravnati, y derfati nezamudis, ter ako vu pobofnofzti Marianfzkoi, na koju tebe vfza ova Knificza nagevarja, giblye, obfztoojis, ne moguche (o radofzt, y vfzelje!) dabifze tvoja draga Dufficza zkvarila. Y da ovo vefzelo uffanye vu fzerczu tvojem bude tverdneffe, y fztalneffe, nut pofztavlyam ti iz Neba Szvedoka, jednoga Sz. Anfelmuffa, kojega rechi jefzu ovakve: *Sicut omnis o Maria a te averfus, & a te defpectus neceffe eft, ut pereat, fic omnes ad te converfus, & a te refpectus, impoffibile eft, ut intereat. Orat. an B. V.* Kakti goder o Maria vfzaki on chlovek, kojifze od tebe odvracha, y kojega ti ofztavlas, mora poginuti, y zkvaritifze, ovak vfzaki on, koji z-pravum, y fztalnum pobofnofztjum k-tebi fze obracha, y na kojega fze ti ogledues, ne moguche, dabifze fzkvaril.

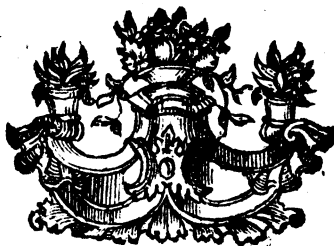
Zato felim ti iz fzercza, da z-uffanyem ovem pod obrambum Milofztivne Maike Bifztrichke fzrechno, y blagofzlovno fives na ovom fzvetu, y potlam na drugom, hafzen pobofnofzti tvoje proti

Q Ma-

Marie, to jeszt, veszelje Kralyesztva Nebeszkoga szrechno na vsze veke, vekomna vsivas. Kai da y meni premda nevrednomu, nai milosztivnessa vszeh gressnikov Zagovornicza Maria Bisztrichka, zadobiti sze dosztoja, molisze za me nevolynoga gressnika.

A M E N.

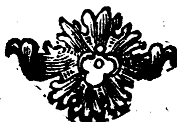

INDEX
ILITI
KAZECZ.

Mo-

KONECZ.

upiti i

ali sem.

iczu.

ali obed

arie B

mil

pecke :

2

putu

2

100 od

2

skie

22

